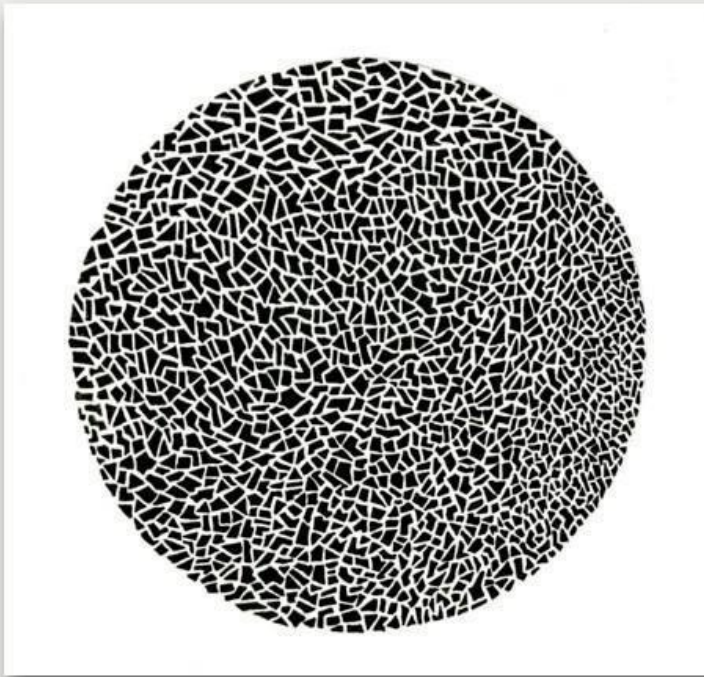

DEPARTAMENTO DE ARTES PLÁSTICAS

PROGRAMACION DIDACTICA
CURSO 2021/2022

IES da Pobra do Caramiñal

1. COMPOSICIÓN DO DEPARTAMENTO DE ARTES PLÁSTICAS 8
MATERIAS IMPARTIDAS POLO SEMINARIO
2. ASPECTOS XERÁIS DA PROGRAMACIÓN 9
3. CONTEXTO 11
4. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE12
5. PROGRAMACIÓN DA EPV EN 1º DE ESO 15
 - i. OBXECTIVOS
6. SECUENCIACIÓN E TEMPORIZACIÓN DOS CONTIDOS EN 1º DE ESO 16
 - i. RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE
7. METODOLOXÍA DIDÁCTICA 37
8. AVALIACION.CONTIDOS MÍNIMOS PARA EVALUACIÓN 37
9. AVALIACION INICIAL 38
10. AVALIACIÓN CONTINUA 38
 - i. Avaliación formativa
 - ii. Avaliación sumativa
 - iii. Procedementos para a avaliación
11. Instrumentos de avaliación 39
12. Criterios de cualificación 39
13. PROGRAMACIÓN DE EPV 3º ESO 40
 - i. OBXECTIVOS DA EPV EN 3º DE ESO
14. SECUENCIACIÓN E TEMPORIZACION DOS CONTIDOS DE EPV DE 3º ESO. 1ªEVALUACIÓN 42
 - i. RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE
15. AVALIACION INICIAL 80
16. AVALIACIÓN CONTINUA 80
 - i. Avaliación formativa
 - ii. Avaliación sumativa
 - iii. Procedementos para a avaliación
 - iv. Instrumentos de avaliación
17. Criterios de cualificación 81

- i. Probas de recuperación
 - ii. Cualificación final
 - iii. Avaliación extraordinaria do mes de Setembro
 - iv. PROCEDEMENTO DE RECUPERACIÓN DOS ALUMNOS PENDENTES
 - v. CRITERIOS DE AVALIACIÓN
 - vi. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN
 - vii. SEGUIMIENTO DO ALUMNADO
18. PRINCIPIOS METODOLÓXICOS DA AREA 83
19. TRATAMENTO DO FOMENTO DAS T.I.C. E DA LECTURA 85
- i. Plan lector de Educación Plástica e Visual
20. PAXINAS WEB RELACIONADAS CON CONTIDOS 86
21. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS 87
- i. Materiais básicos do alumno
 - ii. Outros na aula
22. OS TEMAS TRANSVERSAIS NA EDUCACION PLASTICA E VISUAL 88
23. ATENCION Á DIVERSIDADE 89
24. ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES 90
25. PROGRAMACION DA EPV EN 4º DA ESO 91
26. CONTIDOS, SECUENCIACION E TEMPORIZACION 92
- i. 1ª AVALIACION
 - ii. RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE
27. AVALIACION INICIAL 125
28. AVALIACIÓN CONTINUA 125
- i. Avaliación formativa
 - ii. Avaliación sumativa
 - iii. Procedementos para a avaliación.
 - iv. Instrumentos de avaliación.
29. Criterios de cualificación 126
- i. PROCEDEMENTO DE RECUPERACIÓN DOS ALUMNOS PENDENTES
 - ii. CRITERIOS DE AVALIACIÓN
 - iii. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

- iv. SEGUIMIENTO DO ALUMNADO
- v. PRINCIPIOS METODOLÓXICOS DA AREA
- 30. TRATAMENTO DO FOMENTO DAS T.I.C. E DA LECTURA 130
 - i. Plan lector de Educación Plástica e Visual
- 31. PAXINAS WEB RELACIONADAS CON CONTIDOS 131
- 32. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS 132
 - i. Outros na aula
- 33. OS TEMAS TRANSVERSAIS NA EDUCACION PLASTICA E VISUAL 132
ATENCION Á DIVERSIDADE
ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES
- 34. PROCEDEMENTOS PARA AVALIACION DA PROPIA PROGRAMACION 135
 - i. Avaliación dos obxectivos
 - ii. Avaliación dos contidos
 - iii. Avaliación do conxunto da experiencia educativa
 - iv. Avaliación dos recursos didácticos
 - v. Instrumentos de avaliación da programación
 - vi. DEBUXO ARTÍSTICO 1º DE BACH 137
 - vii. INTRODUCCIÓN
 - viii. OBXECTIVOS
- 35. SECUENCIACIÓN E TEMPORIZACION DOS CONTIDOS DE DEBUXO ARTÍSTICO DE 1º DE BACH 139
 - i. 1ºEVALUACIÓN
 - ii. RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE
- 36. CONTRIBUCION DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE156
 - i. Competencia en comunicación lingüística
 - ii. Competencia en coñecemento e na interacción co mundo físico
 - iii. Competencia matemática
 - iv. Tratamiento da información e competencia dixital
 - v. Competencia social e cidadana
 - vi. Competencia cultural e artística
 - vii. Competencia para aprender a aprender

- viii. Autonomía e iniciativa personal
- 37. METODOLOGÍA 156
- 38. CRITERIOS, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN 159
- 39. MINIMOS ESIXIBLES PARA UNHA EVALUACION POSITIVA 159
- 40. TEMPORALIZACIÓN 159
- 41. PROBAS DE RECUPERACIÓN 161
- 42. CUALIFICACIÓN FINAL 161
- 43. AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO 161
- 44. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN 161
 - i. Avaliación inicial
 - ii. Avaliación formativa
 - iii. Avaliación sumativa
 - iv. Procedementos para a avaliación
 - v. Instrumentos de avaliación
 - vi. Criterios de cualificación
 - vii. Probas de recuperación
 - viii. Cualificación final
 - ix. Avaliación extraordinaria do mes de Setembro
- 45. DEBUXO ARTÍSTICO 2º DE BACH 164
 - i. INTRODUCCIÓN
 - ii. OBXECTIVOS
- 46. SECUENCIACIÓN E TEMPORIZACION DOS CONTIDOS DE DEBUXO ARTÍSTICO DE DEBUXO ARTÍSTICO 2º DE BACH 164
 - i. INTRODUCCIÓN
 - ii. OBXECTIVOS
- 47. SECUENCIACIÓN E TEMPORIZACION DOS CONTIDOS DE DEBUXO ARTÍSTICO DE 2º DE BACH 166
 - i. 1ªEVALUACIÓN
 - ii. 3ªEVALUACIÓN
- 48. CONTRIBUCION DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE 171 Competencia en comunicación lingüística
 - i. Competencia en coñecemento e na interacción co mundo físico

- ii. Competencia matemática
 - iii. Tratamiento da información e competencia dixital
 - iv. Competencia social e cidadana
 - v. Competencia cultural e artística
 - vi. Competencia para aprender a aprender
 - vii. Autonomía e iniciativa personal
49. METODOLOXÍA 171
50. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN 174
51. MINIMOS EXIXIBLES PARA UNHA EVALUACION POSITIVA 174
52. TEMPORALIZACIÓN 174
53. PROBAS DE RECUPERACIÓN174
54. CUALIFICACIÓN FINAL 193
55. AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO 195
56. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN 196
- i. Avaliación inicial
 - ii. Avaliación formativa
 - iii. Avaliación sumativa
 - iv. Procedementos para a avaliación.
 - v. Instrumentos de avaliación.
 - vi. Criterios de cualificación
57. DEBUXO TÉCNICO 1º DE BACH 197
- i. INTRODUCCIÓN
 - ii. OBXECTIVOS
58. RELACIÓN DA MATERIA COAS COMPETENCIAS BÁSICAS 197
59. DEBUXO TÉCNICO 1º BACH. 1ªAVALIACIÓN 200
60. RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE 200
61. PROCEDEMENTOS 203
62. ACTITUDES, VALORES E NORMAS 205
63. CRITERIOS DE AVALIACIÓN
64. MINIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA
65. TEMPORALIZACIÓN
66. PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS

DE CUALIFICACIÓN 204

- i. Avaliación inicial
 - ii. Avaliación formativa
 - iii. Avaliación sumativa
 - iv. Procedementos para a avaliación
 - v. Instrumentos de avaliación
 - vi. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
 - vii. Avaliación extraordinaria do mes de Setembro
67. DEBUXO TECNICO DE 2º DE BACHARELATO 252
68. OBXECTIVOS 253
69. DEBUXO TÉCNICO 2º BACH. 1ª AVALIACIÓN 254
70. PROCEDEMENTOS
71. ACTITUDES, VALORES E NORMAS
72. CRITERIOS DE AVALIACIÓN 268
73. MINIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA. 268
74. PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN 269
- i. Avaliación inicial
 - ii. Avaliación formativa
 - iii. Avaliación sumativa
 - iv. Procedementos para a avaliación.
 - v. Instrumentos de avaliación.
79. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
80. PROCEDEMENTOS PARA AVALIACION DA PROPIA PROGRAMACIÓN
- i. Avaliación dos obxectivos
 - ii. Avaliación dos contidos
 - iii. Avaliación do conxunto da experiencia educativa
 - iv. Avaliación dos recursos didácticos
 - v. Instrumentos de avaliación da programación

1. COMPOSICIÓN DO DEPARTAMENTO:

D. M^a. MAR RODRÍGUEZ MENÉNDEZ

D. ALEJANDRO BOBILLO VÁZQUEZ-MONJARDÍN (X.D)

2. MATERIAS IMPARTIDAS POLO SEMINARIO

E. Plástica e Visual de 1º ESO

E. Plástica e Visual de 3º ESO

E. Plástica e Visual de 4º ESO Debuxo Técnico de 1º BAC. Debuxo Técnico de 2º BAC. Debuxo Artístico de 1º BAC. Debuxo Artístico de 2º BAC.

2. ASPECTOS XERÁIS DA PROGRAMACIÓN. MARCO LEGAL

Resolución do 11 de maio de 2018, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento, no curso académico 2018/19, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

A Educación Plástica e Visual nace da necesidade de potenciar no estudante a capacidade de comprender os estímulos visuais que recibe, e expresarse, á súa vez, a través das súas propias mensaxes visuais. En definitiva, a Educación Plástica e Visual introduce ao alumno nun mundo de comunicación especialmente rico e variado. A presente programación didáctica non fai máis que demostrar de forma moi clara a vinculación da Educación Plástica Visual e Audiovisual con outras materias, algo que lle imprime un importante carácter instrumental. A linguaxe visual é unha das cinco grandes linguaxes, segundo estimo, xunto coa linguaxe matemática, a oral/escrita, a corporal e a musical.

Entendemos como instrumentais aquelas materias que facilitan o proceso educativo noutras áreas.

O punto de partida cara á adquisición deste medio de comunicación (a linguaxe plástica e visual) debe ser a realidade cotiá, tanto a que proporciona a natureza, como a desenvolvida polo home: prensa, deseño, cine, televisión, imaxe digital, etc.

Do mesmo xeito que calquera linguaxe, a linguaxe plástica precisa dous niveis consecutivos: saber comprender-saber ver e saber expresarse-saber facer. Noutras palabras, saber observar a realidade, saber interpretar o seu significado e saber expresar as reaccións e sentimentos que eses dous procesos anteriores proporcionánnos.

Saber ver é un proceso físico e psíquico. Nun principio recíbese un estímulo físico desde o exterior, que dá paso a unha sensibilización e unha comprensión racional do mesmo.

O saber facer desenvólvese a partir do saber ver e maniféstase de dous modos: a expresión e a representación. Tanto para a expresión como para a representación necesítase unha ferramenta ou instrumentación (as diferentes

técnicas pictóricas, **de representación, de edición**).

No ensino da linguaxe plástica e visual é primordial incentivar a capacidade creadora do estudante, a súa iniciativa e a súa espontaneidade. O profesor debe indicar propostas de conduta curtas e claramente expostas que permitan ao alumno profundar nesta linguaxe libremente. Pongamos exemplos: cuestiónese o lector cómo impartiría unha disciplina coma a física, bioloxía, matemáticas, astronomía, tecnoloxía ou a educación vial sen imaxes explicativas e sen dibuxar nuna simple pizarra. É evidente que o debuxo é unha disciplina instrumental que axuda na adquisición doutros coñecementos; é máis, é toda unha linguaxe para podelos expresar de bo xeito. Inmersos, ademáis, nunha sociedade coma a actual na que os estímulos visuais adquiren unha dimensión preponderante, a cultura da imaxe impón que os nosos escolares saiban discernir e valorar por si mesmos o cúmulo de informacións que lles chegan a través dela.

Xa no Primeiro Ciclo de Secundaria iníciase o proceso de sensibilización ante os valores visuales e plásticos da contorna. Faise preciso partir de mensaxes concretas, nos cales deberán recoñecerse os seus elementos constitutivos por medio dunha análise precisa que aumente as capacidades perceptivas.

Ao mesmo tempo, tratarase de que o alumno descubra, paso a paso, as posibilidades expresivas da contorna e intérpreteas, o cal irá en beneficio da súa capacidade creativa.

Por outra banda, tamén se procurará que o alumno se familiarice cos medios e destrezas necesarios para a súa expresión plástica.

No Segundo Ciclo de Secundaria, o obxectivo é profundar na capacidade de percepción, analizando a contorna natural e cultural para sintetizar, de forma creativa e persoal, os seus principais elementos constitutivos baixo un proceso creativo persoal.

A natureza do área permite establecer unhas bases conceptuais comúns a través de todo o Ensino Secundario proporcionando continuidade no tratamento dos contidos, de modo que o alumno poida relacionar os novos cos xa apresos e experimentados.

Aínda que os contidos son basicamente conceptuais, ao ser un área de procedementos a aprendizaxe dos conceptos farase a través da metodoloxía adecuada.

Será primordial, así mesmo, fomentar o desenvolvemento das calidades do individuo de forma liberal para favorecer a variedade de resultados. Así, o alumno tomará consciencia da necesidade de respectar a obra allea aínda que non coincida cos seus gustos persoais.

Para rematar, faise aconsellable estimular o intercambio de ideas no aula para lograr o desenvolvemento da sensibilidade cara ao feito artístico e contribuír ao coñecemento do patrimonio. Tamén, a vista dos avances científicos e tecnolóxicos cómpre prepara-los alumnos co fin de que rematen a etapa con certa información e dominio da forma e da imaxe, de tal xeito que lles permita identificar realidades ou mensaxes de carácter subxectivo e obxectivo e, ó mesmo tempo, poder representalos e interpretalos.

Por unha banda, atendendo ós profundos cambios que actualmente estánse a vivir, pódese ver que a comunicación visual: Internet (sobre todo), prensa, televisión, deseño publicitario, urbanístico, escenografía, grafismo, diseño textil, etc., abre as portas do mundo das artes e das súas manifestacións plásticas a unha multitude de experiencias e posibilidades ata o de agora inéditas ou descoñecidas.

O achegamento entre o pensamento artístico e o pensamento tecnolóxico converxe, cada vez máis, cara a un obxectivo común.

É preciso que os nosos alumnos e alumnas contén cunha bagaxe cultural, científica e humanística ca fin de poder, ós poucos, comprender e discernir á hora de moverse libremente no contexto social que lles toca vivir. Nesta bagaxe aparecen unhas connotacións moi determinantes que soamente se poden acadar a partir de aprendizaxes nas que están implicadas a metodoloxía, sintaxe ou lectura de formas-imaxes: linguaxe plástica e as súas conseguíntes creación ou aplicacións.

No sentido máis amplo, e considerando que desde a Educación Visual e Plástica se promove o desenvolvemento de capacidades estreitamente vinculadas á creatividade, cabe tamén pensar na potenciación das súas aptitudes, motivando a realización de solucións innovadores, funcionais, estéticas, capaces de responder as necesidades que nun futuro inmediato se intúen moi ligadas á capacidade de saber atopar alternativas ós problemas diferentes de cada día, tal como a vida esixe, respostas activas e persoais que non poden levarse a cabo se non se está preparado.

3. CONTEXTO

3.1 Características do centro

Situación

O IES Pobra do Caramiñal está situado nas aforas do pobo, nunha zona coñecida como o Maño lindando co conxunto do igrexario de Xobre.

Sendo o seu enderezo: Xobre s/n. Xobre Maño–15940 Pobra do Caramiñal (A Coruña). Centros adscritos: CEIP Pilar Maestu Sierra e Salustiano Rey

Ensinanzas que oferta o centro

Ensinanza Secundaria Obrigatoria (1º, 2º, 3º e 4º) 1º Bacharelato LOMCE – Modalidade

Ciencias.

1º Bacharelato LOMCE – Modalidade Humanidade e Ciencias

Sociais. 2º Bacharelato LOMCE – Modalidade Ciencias.

2º Bacharelato LOMCE – Modalidade Humanidades e Ciencias

Sociais. e ciclos (Coidados Auxiliares de Enfermería e mais Dietética).

Características singulares

O centro está enmarcado nunha zona de singular beleza paisaxística, perto do mar e acarón da praia. Cerca tamén dos restos dun antigo convento que conforma cos outros elementos arquitectónicos do contorno un conxunto de singular atractivo turístico

3.2 Características do alumnado

Creado en 1987, 1985 acolle sobre 450 alumnos e alumnas da ESO, Bacharelato e ciclos (Coidados Auxiliares de Enfermería e mais Dietética).

Lingua materna dominante

Comviven as dúas linguas oficiais, galego e castelán

Problemas sociais destacados: abandono escolar, absentismo, violencia e/ou acoso escolar, ... Para os cales o centro desenrola programas específicos de prevención (Programa Tei, e comisións de convivencia).

Algún alumnado con familias desestruturadas e en situación socioeconómica desfavorecida, que adoitan presentar problemas educativos. Algúns casos de absentismo escolar tramitados segundo protocolo.

4. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

A E.S.O. entende a educación plástica e visual como motor do desenvolvemento das capacidades perceptivas, estéticas e expresivas da persoa. Na educación secundaria o desenvolvemento destas capacidades expónse dun xeito global, pero adquirindo destrezas e facendo fincapé nos puntos que máis interesan o alumno para desenrolar a súa personalidade artística; isto é, a percepción e a representación, ou dito doutro xeito, o saber ver e o saber facer.

Este Seminario coida que, tal e como se programa e secuencia a asignatura de E.P. nos cursos de primeiro e terceiro de E.S.O. a materia está vertebrada para acadar estes obxectivos e poder así establecer os fundamentos da lingoaxe visual que lle sirvan ao alumno a desenrolar a súa capacidade creativa.

Os contados presentanse agrupados en catro bloques:

- Bloque 1: Obsevar e comprender.

- Bloque 2: interpretar, expresar e crear.
- Bloque 3: contorno visual e multimedia.
- Bloque 4: dimensión social e cultural.

O alumno irá acadando certas habilidades no uso dos medios expresivos. Para elo, nos cursos de 1º e 3º de E.S.O. os bloques de contido manteñen unha estruturación clara da sintaxis das linguaxes visuais, que se incrementa cun aumento da materia e da complexidade no curso de 4º.

O Seminario de Debuxo entende que as Competencias Básicas son unha combinación de coñecementos, procedementos e actitudes adecuadas o contexto. Son tanto un *SABER FACER* como un *SABER ESTAR*. En ningún caso as Competencias Básicas as entendemos como un conxunto de aprendizajes mínimos. Para nós a inclusión das competencias básicas na E.S.O. non altera a organización habitual do currículo. Xunto os obxectivos, contidos e criterios de avaliación incluímos unha exposición da contribución da asignatura de Plástica ó desenrolo das C.B.

A COMPETENCIA CULTURAL E ARTÍSTICA. Supon apreciar, comprender e valorar a manifestacions artísticas e culturais para utilizalas como unha fonte de disfrute

persoal. A creatividade supón a adquisición de un conxunto de competencias relativas a capacidade de iniciativa, de imaxinación e de expresión persoal de ideas e sentimentos. Os xovenes o rematála E.S.O. serán capaces de:

- Mostrar iniciativa e ideas propias, argumentalas e sabelas expresar utilizando as lingoaxes artísticas e técnicas.
- Valorar a liberdade de expresión e a diversidade cultural.
- Dispoñer de habilidades perceptivas de emocionarse ante a creación artística e cultural, así como valoralas críticamente.
- Deseñar e levar a cabo proxectos artísticos.
- A E.P.V.A. é un bo medio para melloral a competencia Social e Cidadan na medida en que supón un traballo en equipo, promoveranse actitudes de respecto, tolerancia e cooperación. O traballo coas ferramentas da linguaxe plástica induce ao pensamento crítico e a expresión de emocións vivencias e ideas propias, poderá proporcionar experiencias directamente vencelladas coa diversidade de respostas diante dun mesmo estímulo e a aceptación das diferencias.

COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA: Como outras formas de comunicación, a expresión plástica posúe uns procedementos comúns susceptibles de expresar pensamentos, emocións, dialogar, xerar ideas, gozar escoitando, lendo ou expresándose de forma oral ou escrita, o que contribúe, ademais, ao desenvolvemento da autoestima e autoconfianza. Os diferentes traballos de investigación-exposición e as actividades de grupo permiten desenvolver esta competencia pois haberán de utilizar a linguaxe visual e oral-escrita como instrumentos de comunicación.

MATEMÁTICA: A través dos contidos e procedementos propios da materia, desenvólvese o pensamento lóxico, mediante a experimentación de leis e relacións entre formas e figuras naturais, artificiais e xeométricas.

COÑECEMENTO E INTERACCIÓN CO MUNDO FÍSICO: Mediante a utilización de procedementos relacionados co método científico, como a observación, a experimentación, o descubrimento e a reflexión e posterior análise. Igualmente introduce valores de sustentabilidade e reciclaxe en canto ás boas prácticas na utilización de materiais para a creación de obras

TRATAMENTO DA INFORMACIÓN E COMPETENCIA DIXITAL: Trabállanse aquí as habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar a información e transformala en coñecemento. Inclúe aspectos diferentes que van desde o acceso e selección da información ata o seu uso e transmisión en distintos soportes

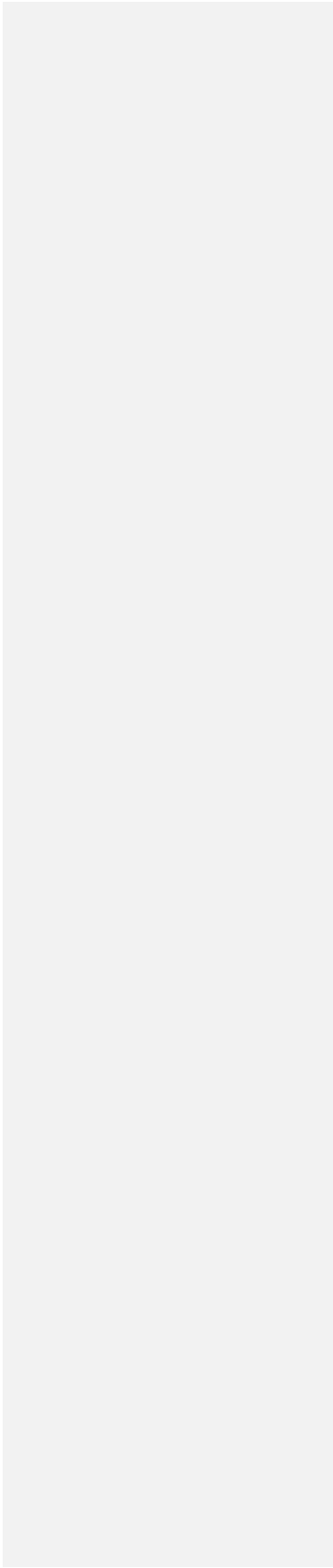
5. PROGRAMACIÓN DA EPVA EN 1º DE ESO. OBXECTIVOS.

- Valorar a importancia da linguaxe visual e plástico como medio de expresión.
 - Experimentar a existencia de ilusións ópticas.
 - Saber observar e describir «a cor» dos obxectos en xeral e nos seus detalles.
 - Saber ver e describir como a luz ilumina as cousas.
 - Saber observar e debuxar a forma das sombras.
 - Entender como sen luz non pode existir sensación de volume.
 - Saber explicar e recoñecer as claves que resolven a profundidade no plano.
 - Recoñecer os diversos tipos de linguaxe visual.
 - Saber fornecer exemplos de aplicacións da linguaxe visual.
 - Saber seleccionar a publicidade comercial con liberdade e sentido crítico.
 - Saber explicar o significado da palabra signo na linguaxe visual.
- Experimentar como todo punto, en canto forma, xera un campo de atención perceptiva.
 - Saber recoñecer a liña na imaxe, explicando a súa función expresiva na obra de arte.
- Tomar conciencia da importancia da liña en diversos campos de expresión, tanto prácticos como artísticos.
 - Comprender e diferenciar o comportamento da cor-luz e da cor-materia.
 - Coñecer os sistemas de clasificación e mestura das cores.
- Estudar devanditas relacións (calidades, harmonías, contrastes) na contorna cotiá e tamén no mundo da arte.
 - Saber describir o concepto de textura, diferenciando a súa calidade visual e táctil.
 - Experimentar mediante a creación de texturas con diferentes materiais e técnicas.
 - Empregar os instrumentos correctamente e con precisión.
- Coñecer e comprender sen ambigüedad as características e léxico que identifica aos distintos elementos constituyentes do entendemento geométrico: concepto de paralelismo, perpendicularidad, tipos de liñas, ángulos, etc.
 - Saber determinar os trazados geométricos elementais.
 - Saber construír as figuras geométricas básicas.
- Coñecer os distintos trazados que conducen a dividir a circunferencia en partes iguais e, en consecuencia, a poder inscribir polígonos regulares.
 - Adquirir a capacidade de comparar formas semellantes.
- Comprender e utilizar a proporción para realizar traballos con fins geométricos e expresivos.
- Saber da existencia e aplicación de varios métodos descriptivos do volume: o claroscuro, o debuxo en perspectiva e o debuxo en proxeccións ortogonales.
- Saber construír volumes sinxelos mediante a combinación de formas geométricas bidimensionais, como desenvolvemento dos mesmos.
- Experimentar e diferenciar as diferentes técnicas gráfico-plásticas.

6. SECUENCIACIÓN E TEMPORIZACIÓN DOS CONTIDOS EN 1º DE ESO

AVAL IA CIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACION		PRO BA
	TEM A/ U.D.	BL O QU E	CONTIDO	MES	SESION S	
		B1	ELEMENTOS CONFIGURADORES DA LINGOAXE VISUAL			
	U.D. 1	B1.1. B1.3. B1.4. B1.5.	<ul style="list-style-type: none"> ♣ O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. ♣ Elementos configurativos da imaxe: punto, liña e plano. ♣ Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. ♣ Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume. 	SEP. OCT.	6	
	U.D. 2	B1.6	Elementos de expresión plástica: liña, textura e cor.	OCT. NOV	8	X
	U.D. 3	B1.9. B1.10.	<ul style="list-style-type: none"> ♣ A cor coma fenómeno físico e visual. Mestura aditiva e mestura substractiva. ♣ Círculo cromático. Cores complementarias 	NOV. DIC	6	
	U.D. 3	B1.7 B1.8.	<ul style="list-style-type: none"> ♣ A composición.. Composición: elementos. ♣ O ritmo na composición. 	DIC	6	X

--	--	--	--	--	--	--

AVAN LIA CIÓN N	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PRO BA
	TEM A/ U.D.	BL O QU E	CONTIDO	MES	SESION S	
		B2	COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL			
	U.D. 4	B2.1. B2.2.	Imaxe e a comunicación visual. Iconicidade. Graos de iconicidade. Imaxe figurativa e imaxe abstracta. Comunicación visual. Símbolos e iconas.	XANE IRO.	6	
	U.D 5	B2.3	O cómic: medio de expresión. Linguaxe do cómic.	FEBR EI RO	6	X
	U.D. 5	B2.4. B2.5.	Comunicación visual: características e elementos que interveñen nela. Funcións das mensaxes na comunicación visual e audiovisual.	MAR ZO	4	

AVALIACIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PROBA
	TEMA/ U.D.	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONES	
		B3	COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL			
	U.D. 5	B3.1 B3.2 B3.3 B3.4 B3.5 B3.6	Elementos xeométricos fundamentais: punto, liñas e direccións. Posicións relativas entre rectas: paralelas, cortantes e perpendiculares. Manexo da escuadra e cartabón para o trazado de paralelas, perpendiculares e rectas a 45°. Circunferencia e círculo. A circunferencia como lugar xeométrico básico no plano. Manexo do compás. Dividir a circunferencia en dous, catro, seis ou oito partes iguais, usando o compás. Realizar motivos decorativos co manexo do compás. Ángulos. Clasificación de ángulos y posicións relativas. Trazado de ángulos con escuadra e cartabón.	ABRIL	8	
	U.D. 6	B3.7. B3.8 B3.9	Realizar operacións con ángulos. Medidas angulares. Transporte de medidas angulares. Bisectriz dun ángulo. A bisectriz como lugar xeométrico básico no plano.	MAIO	8	X

		B3.1 0	Concepto de medida. Operacións con segmentos coa axuda da regra ou utilizando o compás. Mediatriz dun segmento. A mediatriz como lugar xeométrico básico no plano. Teorema de Thales. Aplicacións do teorema de			
--	--	-----------	---	--	--	--

		<p>B3.1 1. Thales para dividir un segmento en partes iguais e para a escala dun polígono.</p> <p>B3.1 2. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana. Triángulos. Clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. Propiedade fundamental dos triángulos.</p> <p>B3.1 3. Construción de triángulos.</p> <p>B3.1 4.</p>			
	U.D.7	<p>B3.1 5. Liñas e puntos notables dos triángulos. Alturas, medianas, bisectrices e mediatrices dos triángulos.</p> <p>B3.1 6. Triángulo rectángulo: características e construción dun.</p> <p>B3.1 7. Cuadriláteros: clasificación e propiedades. Construción de cuadriláteros.</p> <p>B3.1 8. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.</p> <p>B3.1 9. Construción de polígonos regulares inscritos nunha circunferencia</p> <p>B3.2 0</p>	XUÑO	4	

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

	Ident contid o s	Ident Estánd a r	Co m p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINIM O CONS E C.	Instrumentos			Temas transversa is
						Prob Esc.	Tra b indi	Trab grupo	

1			<p>C A A CS I EE C C EC</p>	<p>EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas. EPVAB1.2.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas EPVAB1.2.2. Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.</p>	70%		70%		CA/EMP
2			CAA	<p>EPVAB1.3.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas,</p>	70%		70%		CA/EMP

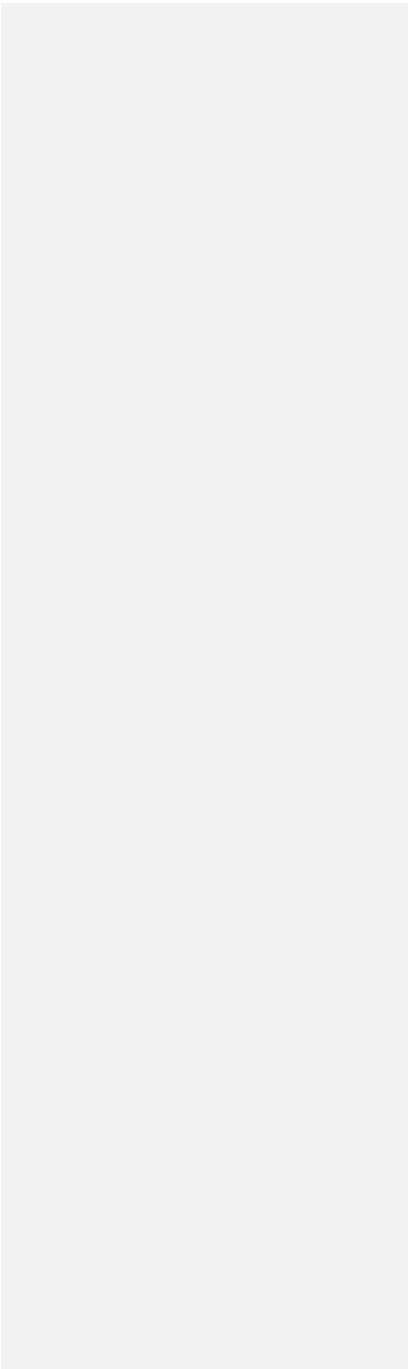
RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
			CSI EE	puntos, texturas, cores, etc.).					
			CC EC						
3			C A A CS I EE C C EC	EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias EPVAB1.6.1. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas. EPVAB1.7.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións	70%		70 %		CA/EMP

4				<p>EPVAB1.4.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito.</p> <p>EPVAB1.4.3. Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo</p>					
---	--	--	--	---	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAJE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Pr ob Es c.	Tra b indi	Tra b grup o	
5			CLL	EPVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas de abstractas.	70%	70%		X		CA/EM P
			CLL	EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes.						
			CD	EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.						
6			CLL	EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas	70%	70%		X		CA/EM P
			CD	EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas.						

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

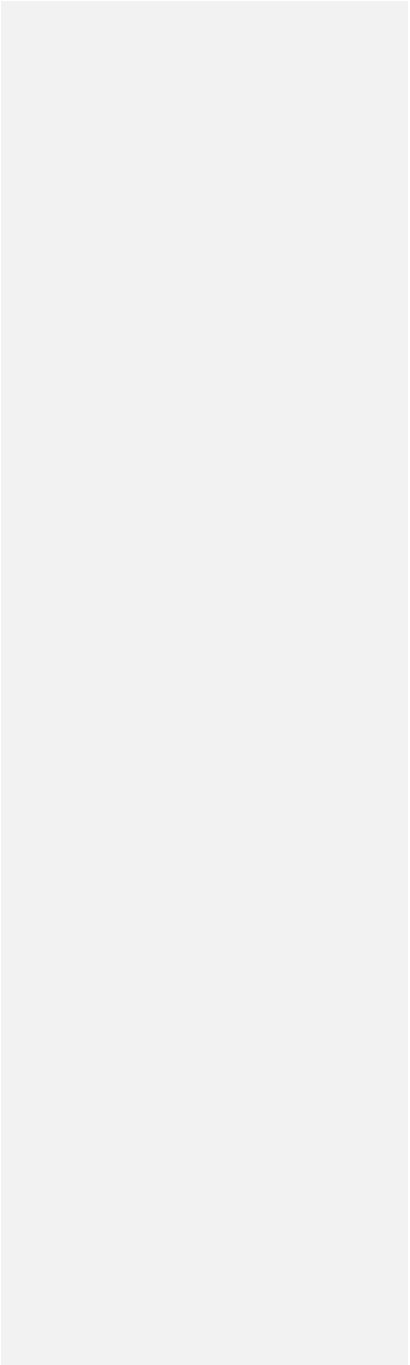

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONSEC.	PE SOCIALIZIFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Prob. Esc.	Trab. indi.	Trab. grupo	
7			CLL	EPVAB2.3.1. Diseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas	70%	70%		X		CA/EMP
			CSC	EPVAB2.4.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual.						
			CLL	EPVAB2.5.2. Distingue a función ou funcións que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais						

8				EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma						
			C M CC	EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que						

				pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón							
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONSEC.	PE SOCUALIFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Prob. Es c.	Trab. indi	Trab. grupo	
			T	con suficiente precisión.	70%	70%		X		CA/EMP
			CAA	EPVAB3.3.1. Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás						
			CM C C T	EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita.						

			CD	EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30°, 45°, 60° e 90° na escuadra e no cartabón.						
			CSIE E	EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás.						

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONSEC.	PE SOCUALIFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Prob. Es c.	Trab. indi	Trab. grupo	
9			CMCT	EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás.	70%	70%		X		CA/EMP
			CEC	EPVAB3.8.1. Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás.						
			CAA	EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.						

			CC E C	<p>EPVAB3.11.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).</p> <p>EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados</p>						
--	--	--	--------------	---	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONSECUTIVO	PE SO CUALIFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Prob. Esc.	Trab. indi	Trab. grupo	
10			CAA	EPVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal.	70%	70%		X		
			CEE C	EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.						
				EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia						

7. METODOLOXIA DIDÁCTICA.

O profesor deixará claro o que se pretende cos conceptos explicados logrando así que os alumnos se den conta de que a labouira da aula ten un sentido, sendo a búsqueda de éste o principal aliado que o docente ten no seu traballo.

En todas as unidades didácticas indicaranse para qué sirven os conceptos que se están explicando, mostrando exemplos da vida real e ao ser posible do entorno adolescente.

O alumno, de algunha maneira tamen é quen marca o ritmo de traballo da clase polo que o profesor debe adaptarse a realidade da aula e permitir que os alumnos mais emprendedores e entusiastas non queden frenados polos que non o son tanto, feito que obriga o profesor a facer unha atención personalizada para acadar con éxito o seu obxectivo. En canto á secuencia de contidos e o contido das propias unidades didácticas da materia consideramos desde este departamento que non temos que facer transformacións profundas da programación, consideramos que o desfasamento causado no alumnado polo Covid nas materias de ESO pode emendarse sen transformar a programación, simplemente insistindo con maior número de traballos nos aspectos que quedaron pouco desenvolvidos. Nos cursos de ESO consideramos que en caso dun novo confinamento traballariamos como no anterior: proponendo tarefas na aula virtual e empregando as mesmas como ferramenta de avaliación. Para os aspectos teóricos da materia no caso de non poder realizarse unha proba diagnóstica dos mesmos xa sexa pola semipresencialidade (o evento coincide xusto con algunha data de exame) ou por confinamento (o evento esténdese no tempo e impide a realización de exames) esa proba diagnóstica transformárase nun traballo por escrito que explore algún dos conceptos da materia.

O único cambio metodolóxico a aplicar para seguir o protocolo sanitario é o de non levar á práctica ningún traballo colectivo fóra daqueles que se poidan propor dentro da aula virtual.

O departamento xa fixo o esforzo de colgar materiais #ante cada eventualidade na propia aula virtual, cunha provisión importante de temas teóricos e exercicios prácticos

8. AVALIACION. C ONTIDOS MÍNIMOS PARA UNHA EVALUACIÓN POSITIVA.

- Recoñecer as distintas linguaxes visuales nas imaxes da contorna e clasificalos segundo a súa finalidade.
- Describir gráfica e plásticamente unha forma dada identificando os seus elementos constitutivos: configuración estrutural, texturas e cor.
- Diferenciar a variedade de texturas visuales e táctiles que se poden producir

- mediante a manipulación de técnicas e materiais diversos.
- Describir gráficamente formas identificando a súa orientación espacial e a relación entre as súas direccións.
 - Representar figuras do natural mediante o encaixe e o claroscuro.
 - Debuxar formas xeométricas simples.
 - Representar con formas planas sensacións espaciais.
 - Valorar a atención na comprensión dos diferentes medios e técnicas de debuxo e pintura, así como as súas variadas cualidades plásticas e expresivas.

9. AVALIACION INICIAL

Ao inicio do curso comprobarase os coñecementos previos dos alumnos do grupo mediante unha avaliación inicial que consistira nunha proba, que solo se terá en conta a efectos de adecuar o nivel de partida do proceso ensino-aprendizaxe á realidade do grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos. Neste curso é moi importante a avaliación inicial, xa que é a nosa primeira toma de contacto con este alumnado e maila problemática que poidan arrastrar de primaria.

10. AVALIACIÓN CONTINUA. Avaliación formativa.

Ao longo do curso os alumnos estarán informados do seu progreso de aprendizaxe a través das indicacións que se lle vaian dando: correccións das distintas probas escritas previstas, interacción na aula, corrección do caderno de clase e dos traballos que se vaian propondo.

Avaliación sumativa.

Ao remate do curso valorarase o rendemento académico dos alumnos, así como a súa dedicación e esforzo, mediante a cualificación final que se determinará de acordo coas especificacións e criterios de cualificación que se detallan máis adiante.

Procedementos para a avaliación.

Os procedementos ou técnicas que se prevé empregar para avaliar o progreso dos alumnos no proceso de aprendizaxe son os seguintes:

Probas escritas.

- Observación sistemática.
- Producións dos alumnos:
 - Traballos individuais realizados na clase ou una casa.
 - Traballos en grupo.

- Caderno de clase dos alumnos.

11. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Considerando que os instrumentos de avaliación son os documentos ou rexistros nos que se recolle os resultados da observación sistemática e do seguimento do proceso de aprendizaxe do alumno, estes serán de dous tipos:

-As propias producións dos alumnos:

- Probas escritas.

- Traballos dos alumnos.

- Caderno de clase dos alumnos.

- O caderno do profesor no que se recollerán os resultados da observación diaria na aula.

12. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Probas de recuperación.- O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

A nota obtida na recuperación representará o 90% da cualificación, á que se lle engadira a obtido no apartado C dese trimestre. Entenderase que avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

Cualificación final.- A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo).

Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requirirase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se non é a última e a cualificación é de 3 ou 4 puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

Avaliación extraordinaria do mes de Setembro.- Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

13. PROGRAMACIÓN DE EPV 3º
ESO OBTIVOS DA EPV EN 3º DE
ESO.

- o Coñecer os aspectos e mecanismos da nosa percepción visual, tanto no aspecto fisiolóxico como no mental.
- o Recoñecer e experimentar a existencia das constantes perceptivas: forma, tamaño e cor.
- o Desenvolver a curiosidade e o espírito analítico.
- o Saber definir que é a linguaxe visual e coñecer os elementos que o configuran.
- o Recoñecer as linguaxes a través dos cales as imaxes comunican. Desenvolver o sentido crítico ante a publicidade, a televisión, a multimedia e as artes.
- o Saber explicar o concepto de signo e textura na linguaxe visual.
- o Recoñecer e realizar signos, formas e texturas gráficas, pictóricas e plásticas.
- o Saber observar e analizar o comportamento da luz sobre as formas corpóreas.
- o Desenvolver destrezas coa elaboración de propostas en cores acromáticos ou grises.
- o Coñecer os comportamentos da cor luz e a cor pigmento (materia).
- o Manipular a mestura dos cores primarios e analizar o uso dos complementarios na nosa contorna e no arte.
- o Saber usar, correctamente e con precisión, os instrumentos de debuxo geométrico.
- o Comprender o léxico e as características dos distintos elementos que constitúen as formas geométricas: perpendicularidad, paralelismo, ángulos, distancias etc.
- o Coñecer e aplicar os diferentes trazados que conducen a dividir a circunferencia en partes iguais, e en consecuencia, a poder inscribir polígonos regulares.
- o Coñecer e valorar as posibilidades que ofrece o fabuloso mundo das redes modulares.
- o Resolver as construcións de tangencias entre rectas e circunferencias e destas entre si, sinalando con precisión o punto ou puntos de contacto.
- o Coñecer e apreciar a importancia da proporción nos obxectos da contorna.
- o Recoñecer as diferentes formas de componse e as súas calidades expresivas.
- o Saber describir e construír diversos ritmos dentro dunha mesma composición de masas.
- o Saber representar en proxeccións diédricas os sólidos sinxelos presentados en perspectiva.
- o Analizar e comprender os fundamentos da perspectiva isométrica, caballera e cónica
- o Experimentar e diferenciar as diferentes técnicas gráfico-plásticas.

14. SECUENCIACIÓN E TEMPORIZACION DOS CONTIDOS DE
EPVA DE 3º ESO. 1ªEVALUACIÓN

AV L I A C I Ó N	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACION		PROB AS
	TEM A/ U.D.	BL O QU E	CONTIDO	MES	SESI O N S	
		B1	ELEMENTOS CONFIGURADORES DA LINGOAXE VISUAL			
	U.D. 1		Signos, formas e texturas	SEP . OC T.	6	
	U.D. 2		A cor e a creatividade	OCT . NO V	8	X
	U.D. 3		Luces e sombras: o claroscuro	NOV . DIC	6	
	U.D. 4		A composición	DIC	6	X

Seminario de

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

Tema / Unidad

	Ident contid os	Ident Estánd ar	Co m p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINIM O CONS E C.	Instrumentos			Temas transversa is
						Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo	

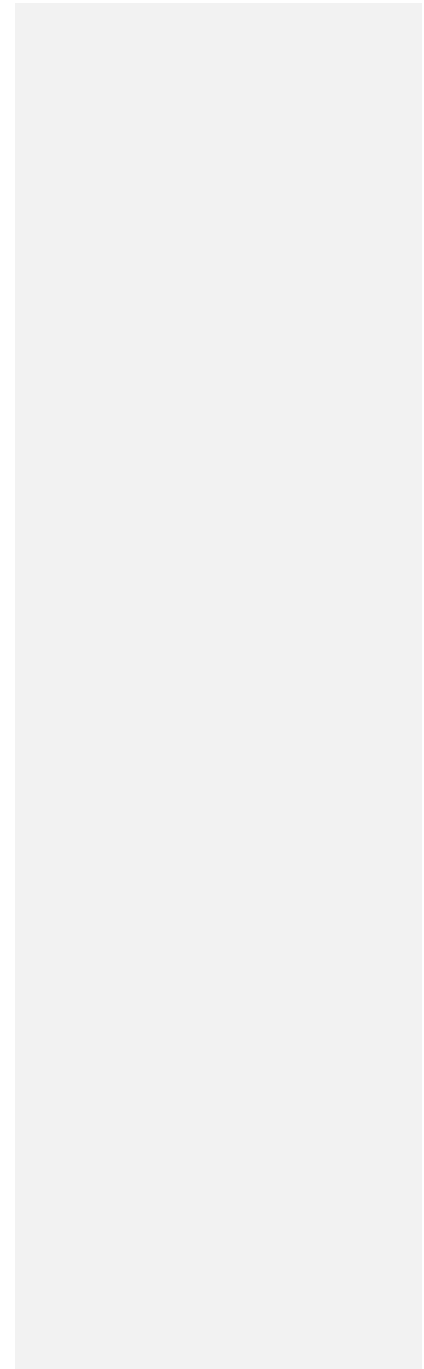
	1		C A A CS I EE C C EC	<ul style="list-style-type: none"> • Experimenta co valor expresivo da liña e o punto as súas posibilidades tonales, aplicando distintos grados de dureza, distintas posicións do lápiz (tumbado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións exercidas a mao alzada libres e espontáneas. • Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos, na paisaxe, nos obxectos e nas composicións artísticas. 	70 %	X			
	2		CA A CSI E E	<ul style="list-style-type: none"> • Diferencia entre cor luz e cor pigmento e as súas aplicacións. • Experimenta cos cores primarios e secundarios e cos complementarios. • Realiza composicións con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor, con tons fríos e cálidos. 	70 %	X			

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

	Ident contid os	Ident Estánd ar	Co m p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINIM O CONS E C.	Instrumentos			Temas transversa is
						Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo	

	3		CA A CSI E E CCEC	<ul style="list-style-type: none"> • Experimenta a obtención de volúmenes a través do contraste de luces e sombras, tanto en figuras xeométricas como en formas naturais. • Emprega o claroscuro para percibir a sensación volumétrica no plano, en formas e figuras sinxelas. • Realiza composicións utilizando distintos recursos gráficos. <p>Valorar a comprensión da influencia que ten o estudio da luz nas obras artísticas.</p>	70 %	X				
	4		CA A CSI E E	<ul style="list-style-type: none"> • Construye composicións planas que verifiquen criterios de simetría, asimetría, peso visual e direccionalidade. • Analiza os equilibrios e ritmos compositivos simétricos en imaxes 	70 %	X				

				gráficas e artísticas: formato e encaixe.					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE								
Ident contid os	Ident Estánd ar	Co m p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINIM O CONS E C.	Instrumentos			Temas transversa is
					Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo	
		CCEC	<ul style="list-style-type: none"> Realiza composiciones que transmitan emociones básicas (calma, violencia, libertad) utilizando distintos recursos gráficos. (claroscuro, puntos...) Analiza e aplica o esquema compositivo básico da obra propia atendendo os conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.					

AVALIACION	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACION		PROBAS
	TEMA/ U.D	BLOQUE	CONTENIDO	MES	SESIONES	
		B2.1	Percepción visual. Proceso perceptivo			

		B2.2	Constantes perceptivas de forma, tamaño e cor.			
--	--	------	--	--	--	--

	U.D. 5	B2.3.	Ilusións ópticas.	XANEI R O	6	X
		B2.4	Leis ou principios da Gestalt.			
	U.D. 6	B2.5.	Imaxe en movemento: posibilidades expresivas.	FEBRE IR O	6	X
		B2.6.	Linguaxe visual. Signo visual. Significante e significado.			
		B2.7	Linguaxe da imaxe. Aprender a ler a imaxe			
		B2.8	Denotación e connotación			
	U.D. 8	B2.9.	Fotografía. A fotografía como medio de comunicación.	FEBRE IR O	6	X
		B2.1 0.	Linguaxes visual e audiovisual: funcións e códigos.			

		B2.1 1.	Recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais			
AVA LIA CIÓ N	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZA CI ON	PRO B AS	
2 ^a	TEM A / U.D	BLO QUE	CONTI DO	MES	SESI ONS	
2ª AVALIA CION		B2.12	Publicidade: principais recursos visuais empregados nela.	MARZ O	3	
		B2.1 3	Cine. O cine como medio de comunicación			

		B2.14	Linguaxe multimedia como ferramenta de traballo.			
--	--	-------	--	--	--	--

AV AL I AC I	UNIDADES DIDÁCTICAS	TEMPORALIZA C ION	PROB AS
--------------------------	---------------------	----------------------	------------

ÓN						
3ª	TEM A/ U.D	BLO Q UE	CONTI DO	ME S	SESI ONS	
		B3.1.	Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana.	ABR IL	8	X
		B3.2.	Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.			
		B3.3.	Construción de polígonos dado o lado.			
		B3.4.	Tanxencias e enlaces. Propiedades e consideracións xeométricas das tanxencias.			
		B3.5.	Tanxencias e enlaces en curvas técnicas: óvalos e ovoides.			
AV AL I AC I ÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZA C ION	PRO B AS	

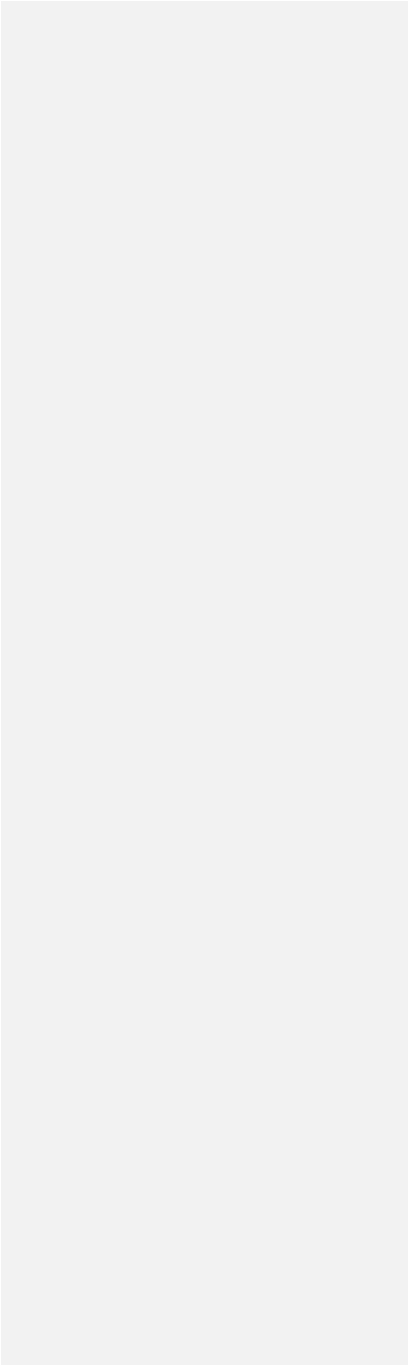
3 ^a	TEM A/ U.D	BLO Q UE	CONTI DO	ME S	SESI ONS	
----------------	------------------	----------------	-------------	---------	-------------	--

	B3.6.	Propiedades e características das tanxencias en óvalos e ovoides.	MAI O	8	X
	B3.7.	Enlaces en curvas técnicas. Espirais: propiedades e características.			
	B3.8.	Redes modulares: cadrada e triangular.			
	B3.9.	Concepto de simetría, xiro e translación aplicado as composicións modulares.			
	B3.10	Representación obxectiva de sólidos. Introdución aos sistemas de medida e sistemas perspectivos. Vistas diédricas dun sólido			
	B3.11	Introdución ás axonometrías e ás súas características. Axonometría cabaleira aplicada a volumes sinxelos.	XU ÑO	6	X
	B3.12.	Axonometría isométrica aplicada a volumes sinxelos.			

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Competencia	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MINIMO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Prob	Trab	Trab	
							Esc.	indi	grupo	
5			CA A	EPVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos.	70	70%				
			CS C	EPVAB2.2.1. Identifica e clasifica ilusiões ópticas segundo as leis da Gestalt				X		

			CC EC	EPVAB2.2.2. Deseña ilusi3ns 3pticas base3ndose nas leis da Gestalt.							
--	--	--	----------	--	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Competencia	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MINIMO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Pro b	T ra b	Tra b	
			C D	EPVAB2.3.1. Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos			E s c.	in di	grup o	

			C C L	EPVAB2.4.1. Distingue significant e significado nun signo visual.						
6			C C L	EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos.	70 %	70%		X		

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. cla ve	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MIN IMO CO NS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							Pro b	T ra b	Tra b	
							E s c.	in di	grup o	
			CC EC	EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado.						

			CC L	EPVAB2.6.1. Identifica enquadramentos e pontos de vista numa fotografia							
--	--	--	---------	---	--	--	--	--	--	--	--

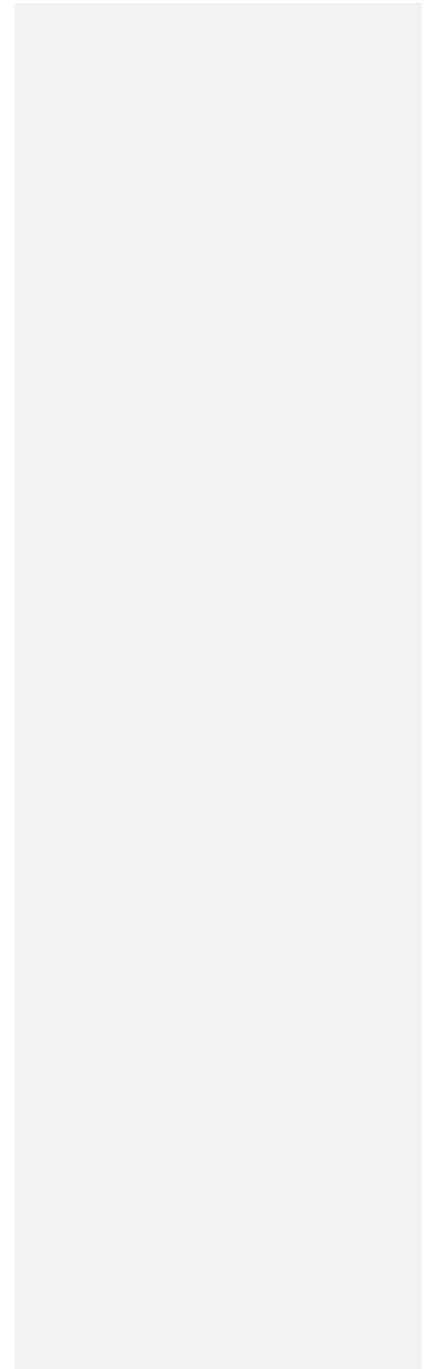
			C D	EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encuadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.				X		
--	--	--	--------	---	--	--	--	---	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Competencia	ESTANDARES DE APRENDIZAJE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONSEC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Pro b	T ra b	Tra b	
							E s c.	in di	grup o	

			C C L	EPVAB2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.					
			CS C	EPVAB2.8.1. Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.					
7			C	EPVAB2.9.1. Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando	70	%			

			C L								
--	--	--	--------	--	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Competencia	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MINIMO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Pro b	T ra b	Tra b	
							E s c.	in di	grup o	
				recursos visuais como as figuras retóricas.						
			CC E	EPVAB2.10.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe.						

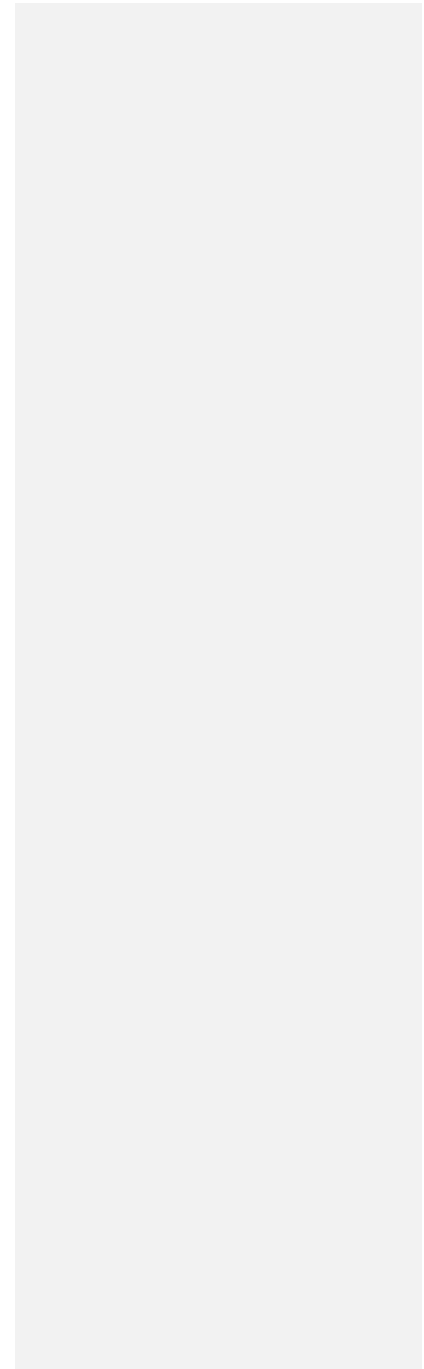
			C						
			C D	EPVAB2.11.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado.					

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Competencia	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MIN IMO CO NS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Pro b	T ra b	Tra b	
			C C L	EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).			E s c.	in di	grup o	

			C A A	EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.					
8			C M	EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos	70 %	70%	X		

			HCC								
--	--	--	-----	--	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Competencia	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MINIMO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ai s
							Prob	T ra b	Trab	
			C M C C T	EPVAB3.4.1. Resuelve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas			E s c.	in di	grup o	

9			C A	EPVAB3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas	70 %	70%	X		
			C	EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro					

			M C C T	maior.							
--	--	--	------------------	--------	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAJE AVALIABLES	GR AO MINIMO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ai s
							Prob	T ra b	Tra b	
10			CS IE E	EPVAB3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos	70 %	70%		X		
				EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais						

			M C C T	de dous, tres, catro e cinco centros.					
1 1			C D	EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos.	70 %	70%	X		

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. cla ve	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MIN IMO CO NS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							Pro b	T ra b	Tra b	
			CM CC T	EPVAB3.9.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.			E s c.	in di	grup o	

12			CM CC T	EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.	70 %	70%		X		
			CC EC	EPVAB3.11.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón						

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAJE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONSEC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Pr ob	T ra b	Tra b	
							E s c.	in di	grup o	
				para o trazado de paralelas						

15. AVALIACION INICIAL

Ao inicio do curso comprobarase os coñecementos previos dos alumnos do grupo mediante unha avaliación inicial que consistira nunha proba, que solo se terá en conta a efectos de adecuar o nivel de partida do proceso ensino-aprendizaxe á realidade do grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos.

16. AVALIACIÓN CONTINUA. Avaliación formativa.

Ao longo do curso os alumnos estarán informados do seu progreso de aprendizaxe a través das indicacións que se lle vaian dando: correccións das distintas probas escritas previstas, interacción na aula, corrección do caderno de clase e dos traballos que se vaian propondo.

Avaliación sumativa.

Ao remate do curso valorarase o rendemento académico dos alumnos, así como a súa dedicación e esforzo, mediante a cualificación final que se determinará de acordo coas especificacións e criterios de cualificación que se detallan máis adiante.

Procedementos para a avaliación.

Os procedementos ou técnicas que se prevé empregar para avaliar o progreso dos alumnos no proceso de aprendizaxe son os seguintes:

- Probas escritas.

- Observación sistemática.

- Producións dos alumnos:

- Traballos individuais realizados na clase ou una casa.

- Traballos en grupo.

- Caderno de clase dos alumnos.

Instrumentos de avaliación.

Considerando que os instrumentos de avaliación son os documentos ou rexistros nos que se recolle os resultados da observación sistemática e do seguimento do proceso de aprendizaxe do alumno, estes serán de dous tipos:

- As propias producións dos alumnos:

- Probas escritas.

- Traballos dos alumnos.

- Caderno de clase dos alumnos.

- O caderno do profesor no que se recollerán os resultados da observación

diária na aula.

17. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Probas de recuperación.- O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

Cualificación final.- A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo).

Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requírirase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4 puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

Avaliación extraordinaria do mes de Setembro ou na convocatoria fixada coma extraordinaria.- Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

PROCEDIMENTO DE RECUPERACIÓN DOS ALUMNOS PENDENTES.

O departamento de Debuxo do IES da Pobra resolveu, respecto á recuperación de materias pendentes, os seguintes puntos:

- Para tódolos cursos, realizaranse tres exames parciais, en datas anteriores ós da avaliación actual do curso e ademáis haberá un examen final no mes de maio. O contido de cada avaliación virá dada pola programación de aula dos cursos anteriores. En todo

caso o profesor encargado da avaliación dos alumnos poderá facer modificacións, as cales serán comunicadas ós alumnos afectados.

- Ademais dos exames, é de obrigado cumprimento por parte dos alumnos, a entrega dos traballos que lles sexan entregados por cada tema.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os mesmos cos indicados na programación.

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.

- 20% os traballos e exercicios entregados

- 80% as probas escritas.

SEGUIMIENTO DO ALUMNADO

Para calquera consulta ou dúbidas sobre os exercicios, traballo ou calquera parte do temario o alumno/a poderase poñer en contacto co profesor responsable e será atendido no recreo previo aviso.

18. PRINCIPIOS METODOLÓXICOS DA AREA.

O currículo da área para a ESO pretende potenciar nos alumnos e alumnas a capacidade de apreciar na súa contorna visual, tanto na natureza como na creación humana, os valores propios das artes visuales e saber expresar as súas ideas, vivencias e sentimentos por medio da linguaxe visual e plástica. Para alcanzar este obxectivo xeral, o SEMINARIO opta por articular os contidos atendendo aos seguintes criterios:

- O criterio de dificultade. Organizando os contidos de modo que se comece polos de carácter máis concreto e, por ter carácter básico, preparen para entender os máis abstractos e esixan unha maior capacidade de comprensión espacial.

- O criterio de interese. Debe conectar cos intereses e necesidades dos alumnos, proporcionándolles de forma clara e atractiva a finalidade e utilidade das aprendizaxes.
- O criterio de organización cíclica. Os temas máis complexos estúdanse en varios cursos seguindo unha graduación no nivel de dificultade de forma que nos cursos máis baixos trátanse en forma de iniciación e chégase a unha especialización nos últimos cursos de esta etapa. O criterio de operatividad. Queda reflexado en torno á clásica formulación do «saber ver», «saber interpretar» e «saber facer», e segue estes pasos:

Saber ver:

- a) Pon aos alumnos en contacto con obras xa realizadas para que observen as peculiaridades que as categorizan nun determinado campo da expresión plástica.
- b) Preséntase a teoría correspondente a cada un dos campos da expresión visual e plástica e se formaliza esa teoría en conceptos de validez permanente.
- c) Aplícanse os coñecementos adquiridos na observación de novas obras que teñen carácter exemplificador.

Saber interpretar:

- a) Leva aos alumnos a recoñecer os trazos que fan que unha obra teña claridade estética ou rigor e exactitude no seu trazado.
- b) Conduce a coñecer o diferente valor expresivo daqueles elementos segundo sexan utilizados.

Pon en disposición de valorar unha obra pola análise de cada un dos seus elementos e pola consideración do conxunto.

Saber facer:

- a) Proporciona as técnicas adecuadas para cada forma de linguaxe plástica.
- b) Axuda á selección das técnicas que mellor se acomodan a cada necesidade de expresión, fomentando a investigación e a creatividade.

- c) Conduce ao uso das técnicas con rigor, exactitude e precisión exixibles en cada momento da aprendizaxe.

19. TRATAMENTO DO FOMENTO DAS T.I.C. E DA LECTURA.

As T.I.C. (tecnoloxías da información e da comunicación) son unha ferramenta máis que é preciso incorporar o proceso educativo. Neste senso, o uso de internet abre sin fin de posibilidades que nos axudan a completar a laboura docente derivando os alumnos a determinadas páxinas que sirven de complemento o que facer cotidián e o mesmo tempo supoñen un estímulo no fomento da lectura. A parte destas primeiras

toma

Plan lector de Educación Plástica e Visual.

Os obxectivos a acadar neste Departamento son:

Comprender diferentes tipos de textos relacionados coa arte e o deseño.

- 1- Desenvolver o hábito de lectura e a comprensión de textos.
- 2- Utilizar a terminoloxía da linguaxe plástica e visual en textos escritos.
- 4- Comprender que a utilización de libros de narrativa e poesía son un método eficaz para excitar a imaxinación e a fantasía.
- 5- Utilizar a lectura para a creación de obras visuais.

Os soportes a empregar serán todos os da materia englobados en dous grupos:

- Soporte impreso: libros, revistas, prensa, carteis, publicidade, etc.
- Soporte electrónico: internet.

20. PAXINAS WEB RELACIONADAS CON CONTIDOS:

www.mos.org/sln/leonardo/loltommepage.html. (conceptos relativos a técnica do debuxo.

www.artezul.com/ (tecnicas plásticas e talleres online)

www.arteycartelera.com/index-flash-.html (cursos de apreciación artística con enlaces a galerías e museos)

<http://museoprado.mcu.es/>

<http://museothyssen.org/>

<http://unostiosduros.com/> (historia da tipografía)

www.mundofree.com (aspectos básicos e informáticos sobre diseño gráfico)

www.mundodessinmg.com/ (diseño, composición, cor e perspectiva)

<http://pintura.aut.org> (pinacoteca ordenada por estilos y pintores)

<http://pintores.deeuropa.net/> (pintores contemporáneos clasificados por estilos)

laslaminas.es - Recursos de Geometría, Arte, Cultura Visual y Diseño

21. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

Tomando como marco de referencia os criterios de selección de materiais curriculares que están recollidos no Proxecto Curricular do Centro e habendo constatado a súa pertinencia didáctica e adecuación ás características do grupo de alumnos, non se seleccionaron libros de texto:

Materiais básicos do alumno:

- Portaminas de 0,5 mm con minas HB.
- Lapis HB e 4B.
- Goma de borrar, branda, flexible e de cor clara.
- Xogo de escuadra e cartabón de cantos planos, sen graduar.
- Regra graduada de 30 cm.
- Compás con regulación de apertura de brazos axustable.

- Un adaptador de compás apto para rotuladores.
- Lapis de cores.
- Rotuladores.
- Afialapis.
- Tesoiras de manualidades.
- Cola.

Outros na aula:

Ordenador, conexión a internet, recursos en liña, programas, paxinas web, pinceis, modelos humanos de madeira e escayola, caixas de poliedros e pezas, materiais diversos de reciclaxe (cartóns, revistas, papeis de cores, botellas, etc), materiais de limpeza.

22. OS TEMAS TRANSVERSAIS NA EDUCACION PLASTICA E VISUAL.

Os temas transversales desenvólvense basicamente a través dos contidos actitudinales e máis concretamente a través da programación de actividades que fomentan o coñecemento e a reflexión sobre as actitudes que se atopan máis estrechamente ligadas a eles. Por exemplo:

Educación para a convivencia

A formulación e solución de problemas poden contribuír a desenvolver actitudes de solidariedade, cooperación e respecto ás opinións e formas expresivas alleas a través do traballo en grupo, que se converte, así, noutro dos eixes metodolóxicos e organizativos do traballo no aula.

Educación do consumidor

Preténdese dotar aos alumnos de instrumentos para desenvolverse na sociedade de consumo e que adquiran unha actitude crítica ante as necesidades que se queren crear actualmente a través da publicidade e das películas que presentan unha sociedade baseada no consumismo. Precisamente, neste departamento ao afondar nos contidos visuais de produción dos mass media, é o mais axeitado para estes contidos.

Educación non sexista

Nas actividades de grupo é necesario propiciar o intercambio fluído de papeis entre alumnos e alumnas, e potenciar a participación destas nos debates e toma de decisións como mecanismo corrector de situacións de discriminación sexista.

Contribuirase así, desde a propia actividade do aula, a establecer unhas relacións máis xustas e equilibradas entre as persoas.

Educación multicultural

As características do área permiten o coñecemento e a apreciación das manifestacións artísticas, tanto actuais como doutro tempo, doutras culturas distintas da nosa, tratando de que os alumnos saiban respectalas e valoralas

23. ATENCION Á DIVERSIDADE

O feito de que o alumnado de Educación Secundaria Obligatoria presenta diferenzas individuais en canto a capacidades, intereses e motivacións é algo non só admitido a priori senón que, como consta no Proxecto Curricular do Centro, debe ser calibrado na súa magnitude exacta polo que se refire ao grupo concreto de alumnos cos que imos traballar na etapa.

Ademais, a atención á diversidade dos alumnos e alumnas reviste especial importancia en Educación Plástica e Visual, debido á complexidade dalgúns dos contidos do programa, e debe estar presente sempre na actividade docente para lograr os mellores resultados.

Esta atención á diversidade contéplase en tres planos: a programación, a metodoloxía e os materiais utilizados.

Atención á diversidade na programación

A programación do área de Educación Plástica e Visual debe ter en conta aqueles contidos nos que os alumnos mostran un nivel menos homoxéneo. Tal é o caso da comprensión dalgúns aspectos que esixen un alto nivel de comprensión espacial ou un nivel de execución moi especializado.

A programación ha de ter en conta tamén que non todos os alumnos adquiren ao mesmo tempo e coa mesma intensidade os contidos tratados. Por iso, debe estar deseñada de modo que asegure un nivel mínimo para todos os alumnos ao final da etapa, dando oportunidades para recuperar o non adquirido no seu momento. Este é o motivo que suxire, por exemplo, retomar en terceiro e cuarto cursos os contidos dos principios básicos da materia.

Todo isto aconsella a programación cíclica que dá a oportunidade de volver retomar os conceptos básicos para garantir en todo momento a súa comprensión por parte de todos os alumnos. Doutra banda, a presenza dos tres bloques de contidos en cada curso permite que cada un dos alumnos e alumnas poida profundar naquel campo en que ten mellores aptitudes ou reforzar os aspectos que non domina no nivel esixido.

Atención á diversidade na metodoloxía

A atención á diversidade está contemplada tamén na metodoloxía e nas estratexias didácticas concretas que van aplicarse no aula. Estas estratexias afectan fundamentalmente ao ensino dos conceptos e aos diferentes niveis de dificultade na proposta de actividades.

- En canto ao ensino de conceptos, realízase a partir de imaxes concretas e a través de experiencias sinxelas que se poden ter no aula. Permite, xa que logo, respectar as diferenzas individuais por medio da elección do proceso didáctico que mellor se acomode a cada alumno.

- En canto ás formas de expresión realizadas a través das propostas de actividades, ábrese toda unha gama de posibilidades onde se estimula especialmente a imaxinación, a creatividade e o goce estético. Deste xeito procúrase que cada alumno utilice as canles expresivos que lle resulten máis naturais.

En xeral pódese dicir que as formas didácticas teñen en conta o punto de partida de cada alumno, as súas dificultades específicas e as súas necesidades de comunicación.

Atención á diversidade nos materiais utilizados

A atención á diversidade contéplase tamén na estruturación dos materiais utilizados.

Na materia a estruturación dos contidos de cada tema en Información básica e Desenvolvementos abre un amplo campo á diversidade nas metas a alcanzar e as propostas de traballos de creación. Ademais, préstanse a unha diferenza de concepción, de realización e de acabado de modo que todos os alumnos, individualmente ou en grupo, poidan servirse dos coñecementos adquiridos como o seu medio de expresión plástica.

Por outra banda, o uso de materiais de reforzo ou ampliación permite igualmente atender á diversidade. Estableceremos unha serie de obxectivos que persigan esa atención ás diferenzas individuais dos alumnos e alumnas, e seleccionaremos os materiais curriculares complementarios que nos axuden a alcanzar eses obxectivos.

24. ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES.

Este Departamento promoverá actividades relacionadas coa nosa área e colaborará nas actividades que se organicen no Centro en datas sinaladas, coa realización e exposición de traballos. Visitaránse museos, exposicións e talleres que se consideren esenciais no desenrolo do alumnado.

25. PROGRAMACION DA EPVA EN 4º DA ESO

Este ano como novidade teremos a programación de este curso vinculada aos programas Erasmus do centro. Esta asignatura e este nivel prestanse moito a colaborar cos distintos proxectos e iniciativas do centro que buscan salientar e promover aspectos da nosa cultura e lingua.

Nese respecto o programa deste curso “HOPE, Healthy outcomes of Probiotic Education” entra perfectamente nas nosas liñas estratéxicas e por eso queremos colaborar intimamente con el.

OBXECTIVOS.-

- Coñecer e interpretar críticamente os distintos tipos de formas e imaxes que se producen na actualidade, sendo sensible ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionales.
- Coñecer e apreciar o feito artístico como fonte de goce estético e como parte interesante dun patrimonio cultural, contribuíndo activamente ao seu respecto, conservación e mellora, con especial incidencia nas obras artísticas propias da súa cidade e da súa comunidade.
- Expresarse con actitude creativa utilizando correctamente os códigos, terminoloxía e procedementos da linguaxe visual e plástico.
- Planificar, individualmente ou cooperativamente, as fases de elaboración dunha obra.

- Comprender os procesos de comunicación, características, alcance e finalidade.
- Comprender os procesos de elaboración de imaxes e signos visuales, símbolos, marcas, logotipos....
- Coñecer e comprender as relacións da linguaxe visual e plástico con outras linguaxes, elixindo a fórmula expresiva máis adecuada en función das necesidades de comunicación.
- Respetar e coñecer outros modos de expresión visual e plástica distintos do propio e dos modos dominantes da contorna, superando estereotipos e convencionalismos, e elaborar xuízos e criterios persoais que permitan actuar con autonomía.
- Relacionarse con outras persoas e participar en actividades de grupo adoptando actitudes de flexibilidade, solidariedade, interese e tolerancia, superando inhibicións e prejuicios e rexeitando discriminacións debidas a características persoais ou sociais.
- Valorar a importancia da linguaxe visual e plástico como medio de expresión de vivencias, sentimentos e ideas, superar inhibicións e apreciar a súa contribución ao equilibrio e benestar persoal.
- Apreciar, analizar e coñecer as posibilidades expresivas que ofrece a investigación con distintas técnicas plásticas e visuales valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo.

26. CONTIDOS, SECUENCIACION E TEMPORIZACION.-

1ª AVALIACION.

AV A LIA CIÓN 1ª	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACION		PRO BA
	TEM A/ U.D.	BL O QU E	CONTIDO	MES	SESION S	
		B1	ELEMENTOS CONFIGURADORES DA LINGOAXE VISUAL			
	U.D. 1	B1.1.	A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística.	SEP . OCT. T.	6	
	U.D. 2	B1.2.	Leis da composición.	OCT.	9	X
		B1.3	Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza.			
		B1.4.	Cor como ferramenta simbólica.			
		B1.5.	Técnicas de expresión gráfico- plásticas. Experimentación con diversos materiais.			

	U.D. 3	B1.6	Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias.	NO V	15	X
--	-----------	------	---	---------	----	---

	UD. 4	B1.7	Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio.	DIC	6	X
		B1.8.	Seguimento do proceso de creación: bosquejo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva).			
		B1.9.	Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa.			
		B1.10	Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes.			
		B1.11	Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico.			

2º AVALIACIÓN

AVALIACIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PROBA
	TEM A/ U.D.	BLO QUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
2ª AV						

AL ACI ÓN		B2	Debuxo técnico			
-----------------	--	----	-------------------	--	--	--

	U.D. 5	B2 -1		XANE IRO	10	
--	-----------	----------	--	-------------	----	--

	U.D. 6	B2.2.	Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da circunferencia.	FEBR E IRO	12	X
		B2- 3	Tanxencias e enlaces			
		B2.4.	Aplicación dos procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos.			
	U.D. 7	B2.5.	Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas.	MA R ZO	15	X
		B2.6	Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e con utensilios de debuxo técnico.			
		B2.7	Perspectiva cabaleira. Posición dos eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas.			
	UD. 8	B2.8	Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas			X
		B2.9	Perspectiva cónica central.			
		B2.9	Perspectiva cónica oblicua.			

3ª AVALIACION.

AV A LIA CIÓN 3ª	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PRO BA
	TEM A/ U.D.	BL O QU E	CONTI DO	MES	SESION S	
	UD. 9	B 3	Fundamentos do deseño	ABR IL	8	X
		B3.1	Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.).			
		B3.2	Fases do proceso de deseño.			
		B3.3.	Análise da estética e a funcionalidade do deseño industrial de obxectos.			
		B3.4	Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico.			
		B3.5.	Campos de aplicación do deseño			
	UD 10	B3.6	Deseño de composicións modulares utilizando trazados xeométricos.	MAI O	5	
		B3.7	Compoñentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc.			
	B3.8	Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño.				

	UD.	B3.9	Informática ao servizo dos proxectos de deseño.		5	
--	-----	------	--	--	---	--

	11	B3.1 0	Planificación dun proxecto artístico	MAI O		
--	----	-----------	--------------------------------------	----------	--	--

		B4	Linguaxe audiovisual e multimedia			
		B4.1.	Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía.			
		B4.2	Realización dun storyboard			
	UD.1 2	B4.3.	Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine.	MAI O	5	X
		B4.4	Criterios estéticos na elaboración de fotografías.			
		B4.6	Creación dixital de imaxes.			
		B4.7.	Deseño dun proxecto publicitario	JUN IO	8	X
		B4.8.	Desenvolvemento dun proxecto persoal			
		B4.9	Análise crítica da linguaxe publicitaria			

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							P. ES CRITA	T. IND I	T. GR UP.	
1		B1.1 .1	CC E C	Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual.	70%	70%				
2		B1.2 .1	CC E C	Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión	70%	70%	X	X		
3		B1.2 .2	CC E C	Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe.	70%	70%				

4		B1.2 .3	CC E C	Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor.	7 0 %	70%	X	X		
5		B1.3 .1	C C E C	Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.	7 0 %	70%				

			C S I E E								
--	--	--	-----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							P. ES CRITA	T. IND I	T. GR UP.	
5		B1.3 .2	C C C C S I E E C	Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	70 %	70%				

		A A C D								
6		B1.4 .1	CS IE E CC EC	Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplicación á produción de proxectos persoais e de grupo.	7 0 %	70%	X	X		

6		B1.5 .1	CSI EE CCE C	Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos	7 0 %	70%				
---	--	------------	-----------------------	---	-------------	-----	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P.	
7		B1.5. 2.	CS IE E CC E C	Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen.	70%	70%				
7		B2. 1. 1.	CAA CM C CT	Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	70%	70%				

7		B2.1. 2.	CAA CM C CT	Resuelve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.	7 0 %	70%	X			
8		B2.1. 3	CAA CM C CT	Resuelve problemas básicos de tanxencias e enlaces.	7 0 %	70%				
8		B2.1. 4	CA	Resuelve e analiza problemas de configuración de	7 0	70%				

			A	formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños	%						
--	--	--	---	---	---	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P .	
			CM CCT	persoais.						
8		B2.2 .1	CA A CM C CT	Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.	70%	70%				
10		B2.2 .2	CA A CM C	Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas	70%	70%	X			

			CT							
10		B2.2.3	CA A CM C CT	Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.						
9		B2.2.4	CAA	Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	70%	70%	X	X		

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P.	
10		B2.2.5	CC EC	Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado..						
11		B2.3.1.	CAA CM C CT	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	7	7				

1 2		B3.1. 1.	C C L	Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual.	0 %	0 %				
1 3		B3.1. 2.	CC E C	Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.	7 0 %	7 0 %	X	X		

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONSEC.	PE SOCUALIFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							P. ESCRITA	T. INDIV.	T. GRUP.	
13		B3.2.1.	CSIEE	Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño.						
15		B3.1.1	CSIE ECEC	Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.						
16		B3.3.2	CSIEE	Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa.						

1 6		B3.3. 3	CS IE E CC E C	Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	7 0 %	7 0 %	X	X		
--------	--	------------	----------------------------	--	-------------	-------------	---	---	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONS E C.	PE SO CUA LIFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							P. ES CRI TA	T · I N D I	T · G R U P.	
16		B3.3.4	CD CSI EE CC E C	Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño	70%	70%	X	X		
		B3.3.5	CS IE E CC E C	Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras.	70%	70%				

		B4.1 .1	CD CSI EE CC E C	Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos						
		B4.1 .2	CSI E E	Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película.						

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRADO MINIMO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							P. ES CRITA	T. IND I	T. GR UP.	
		B4.2.1.	CD CSI EE CC EC	Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara.	70%	70%				
		B4.2.2	CD CSI EE CC EC	Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos.						

		B4.2. 3	CD CSI EE CC E C	Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades.						
		B4.3. 1	CD CSI EE	Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador						

			CC EC							
--	--	--	----------	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T · I N D I	T · G R U P.	
		B.4.3. 2	CD CSI EE CC E C	Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica.						

		B.4.3. 3	C A A C D CS IE E C C EC	Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación							
		B.4.4. 1	CD CSI EE CC E	Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen							

			C							

27. AVALIACION INICIAL

Ao inicio do curso comprobarase os coñecementos previos dos alumnos do grupo mediante unha avaliación inicial que consistira nunha proba, que solo se terá en conta a efectos de adecuar o nivel de partida do proceso ensino-aprendizaxe á realidade do grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos.

28. AVALIACIÓN CONTINUA.

29. Avaliación formativa.

Ao longo do curso os alumnos estarán informados do seu progreso de aprendizaxe a través das indicacións que se lle vaian dando: correccións das distintas probas escritas previstas, interacción na aula, corrección do caderno de clase e dos traballos que se vaian propondo. En canto á secuencia de contidos e o contido das propias unidades didácticas da materia consideramos desde este departamento que non temos que facer transformacións profundas da programación, consideramos que o desfasamento causado no alumnado polo Covid nas materias de ESO pode emendarse sen transformar a programación, simplemente insistindo con maior número de traballos nos aspectos que quedaron pouco desenvolvidos. Nos cursos de ESO consideramos que en caso dun novo confinamento traballariamos como no anterior: propoñendo tarefas na aula virtual e empregando as mesmas como ferramenta de avaliación. Para os aspectos teóricos da materia no caso de non poder realizarse unha proba diagnóstica dos mesmos xa sexa pola semipresencialidade (o evento coincide xusto con algunha data de exame) ou por confinamento (o evento esténdese no tempo e impide a realización de exames) esa proba diagnóstica transformarase nun traballo por escrito que explore algún dos conceptos da materia.

O único cambio metodolóxico a aplicar para seguir o protocolo sanitario é o de non levar á práctica ningún traballo colectivo fóra daqueles que se poidan propoñer dentro da aula virtual.

O departamento xa fixo o esforzo de colgar materiais #ante cada eventualidade na propia aula virtual, cunha provisión importante de temas teóricos e exercicios prácticos

Avaliación sumativa.

Ao remate do curso valorarase o rendemento académico dos alumnos, así como a súa dedicación e esforzo, mediante a cualificación final que se determinará de acordo coas especificacións e criterios de cualificación que se detallan máis adiante.

Procedementos para a avaliación.

Os procedementos ou técnicas que se prevé empregar para avaliar o progreso dos alumnos no proceso de aprendizaxe son os seguintes:

- Probas escritas.
- Observación sistemática.
- Producións dos alumnos:
 - Traballos individuais realizados na clase ou una casa.
 - Traballos en grupo.
 - Caderno de clase dos alumnos.

Instrumentos de avaliación.

Considerando que os instrumentos de avaliación son os documentos ou rexistros nos que se recolle os resultados da observación sistemática e do seguimento do proceso de aprendizaxe do alumno, estes serán de dous tipos:

- As propias producións dos alumnos:
 - Probas escritas.
 - Traballos dos alumnos.
 - Caderno de clase dos alumnos.
- O caderno do profesor no que se recollerán os resultados da observación diaria na aula.

30. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Probas de recuperación.- O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

A nota obtida na recuperación representará o 90% da cualificación, á que se lle engadira a obtida no apartado C dese trimestre. Entenderase que avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da

terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

Cualificación final.- A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo).

Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requírase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4 puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

Avaliación extraordinaria do mes de Setembro ou na convocatoria fixada coma extraordinaria.- Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

PROCEDIMIENTO DE RECUPERACIÓN DOS ALUMNOS PENDENTES.

O departamento de Debuxo do IES de Pobra do Caramiñal, resolveu, respecto á recuperación de materias pendentes, os seguintes puntos:

- Para tódolos cursos, realizaranse tres exames parciais, en datas anteriores ós da avaliación actual do curso e ademáis habrá un examen final no mes de maio. O contido de cada avaliación virá dada pola programación de aula dos cursos anteriores. En todo caso o profesor encargado da avaliación dos alumnos poderá facer modificacións, as cales serán comunicadas ós alumnos afectados.
- Ademais dos exames, é de obrigado cumprimento por parte dos alumnos, a entrega dos traballos que lles sexan entregados por cada tema.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os mesmos cos indicados na programación.

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.

- 20% os traballos e exercicios entregados
- 80% as probas escritas.

SEGUIMIENTO DO ALUMNADO

Para calquera consulta ou dúbidas sobre os exercicios, traballo ou calquera parte do temario o alumno/a poderase poñer en contacto co profesor responsable e será atendido no recreo previo aviso.

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS DA AREA.

O currículo do área para a ESO pretende potenciar nos alumnos e alumnas a capacidade de apreciar na súa contorna visual, tanto na natureza como na creación humana, os valores propios das artes visuales e saber expresar as súas ideas, vivencias e sentimentos por medio da linguaxe visual e plástico. Para alcanzar este obxectivo xeral, o SEMINARIO opta por articular os contidos atendendo aos seguintes criterios:

- O criterio de dificultade. Organizando os contidos de modo que se comece polos de carácter máis concreto e, por ter carácter básico, preparen para entender os máis abstractos e esixan unha maior capacidade de comprensión espacial.

- O criterio de interese. Debe conectar cos intereses e necesidades dos alumnos, proporcionándolles de forma clara e atractiva a finalidade e utilidade das aprendizaxes.

- O criterio de organización cíclica. Os temas máis complexos estúdanse en varios cursos seguindo unha graduación no nivel de dificultade de forma que nos cursos máis baixos trátanse en forma de iniciación e chégase a unha especialización nos últimos cursos de esta etapa. O criterio de operatividade. Queda reflexado en torno á clásica formulación do «saber ver», «saber interpretar» e «saber facer», e segue estes pasos:

Saber ver:

- d) Pon aos alumnos en contacto con obras xa realizadas para que observen as peculiaridades que as categorizan nun determinado campo da expresión plástica.
- e) Preséntase a teoría correspondente a cada un dos campos da expresión visual e plástica e se formaliza esa teoría en conceptos de validez permanente.
- f) Aplícanse os coñecementos adquiridos na observación de novas obras que teñen carácter exemplificador.

Saber interpretar:

- c) Leva aos alumnos a recoñecer os trazos que fan que unha obra teña claridade estética ou rigor e exactitude no seu trazado.
- d) Conduce a coñecer o diferente valor expresivo daqueles elementos segundo sexan utilizados.
Pon en disposición de valorar unha obra pola análise de cada un dos seus elementos e pola consideración do conxunto.

Saber facer:

- c) Proporciona as técnicas adecuadas para cada forma de linguaxe plástica.

d) Axuda á selección das técnicas que mellor se acomodan a cada necesidade de expresión, fomentando a investigación e a creatividade.

c) Conduce ao uso das técnicas con rigor, exactitude e precisión exixibles en cada momento da aprendizaxe.

31. TRATAMENTO DO FOMENTO DAS T.I.C. E DA LECTURA.

As T.I.C. (tecnoloxías da información e da comunicación) son unha ferramenta máis que é preciso incorporar o proceso educativo. Neste senso, o uso de internet abre sin fin de posibilidades que nos axudan a completar a laboura docente derivando os alumnos a determinadas páxinas que sirven de complemento o que facer cotidián e o mesmo tempo supoñen un estímulo no fomento da lectura. A parte destas primeiras

tomas de contacto, o departamento de plástica está proyectando a creación de un blog didáctico no que se poida favorecer o contacto e a interrelación entre compañeiros que mantiñan as mesmas inquedanzas atrísticas e educativas. O mesmo tempo, temos pensado adquirir algún material informático (escanner, impresora, cámara dixital) que nos permita ampliar as nosas capacidades creativas na aula.

A longo prazo, según vaíamos conquerindo medios, faremos introduccions os programas de deseño gráfico Corel, Autocad 2D, Photoshop, etc.

Plan lector de Educación Plástica e Visual.

Os obxectivos a acadar neste Departamento son:

- 6- Comprender diferentes tipos de textos relacionados coa arte e o deseño.
- 7- Desenvolver o hábito de lectura e a comprensión de textos.
- 8- Utilizar a terminoloxía da linguaxe plástica e visual en textos escritos.
- 9- Comprender que a utilización de libros de narrativa e poesía son un método eficaz para excitar a imaxinación e a fantasía.
- 10- Utilizar a lectura para a creación de obras visuais.

Os soportes a empregar serán todos os da materia englobados en dous grupos:

- Soporte impreso: libros, revistas, prensa, carteis, publicidade, etc.
Soporte electrónico: internet.

32. PAXINAS WEB RELACIONADAS CON CONTIDOS:

www.mos.org/sln/leonardo/loftommepage.html. (conceptos relativos a técnica do debuxo.
www.artezul.com/(tecnicas plásticas e talleres online) ~

www.arteycartelera.com/index-flash-html (cursos de apreciación artística con enlaces a galerías e museos)

<http://museoprado.mcu.es/>

<http://museothyssen.org/>

<http://unostiosduros.com/>(historia da tipografía)

www.mundofree.com (aspectos básicos e informáticos sobre diseño gráfico) www.mundodessinmg.com/ (diseño, composición, cor e perspectiva) <http://pintura.aut.org> (pinacoteca ordenada por estilos y pintores) <http://pintores.deeuropa.net/> (pintores contemporáneos clasificados por estilos)

33. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

Tomando como marco de referencia os criterios de selección de materiais curriculares que están recollidos no Proxecto Curricular do Centro e habendo constatado o súa pertinencia didáctica e adecuación ás características do grupo de alumnos, non se seleccionaron libros de texto:

Materiais básicos do alumno:

- Portaminas de 0,5 mm con minas HB.
- Lapis HB e 4B.
- Goma de borrar, branda, flexible e de cor clara.
- Xogo de escuadra e cartabón de cantos planos, sen graduar.
- Regra graduada de 30 cm.
- Compás con regulación de apertura de brazos axustable.
- Un adaptador de compás apto para rotuladores.
- Lapis de cores.
- Rotuladores.
- Afialapis.
- Tesouras de manualidades.
- Cola.

Outros na aula:

Ordenador, conexión a internet, recursos en liña, programas, paxinas web, pinceis, modelos humanos de madeira e escayola, caixas de poliedros e pezas.

34. OS TEMAS TRANSVERSAIS NA EDUCACION PLASTICA E VISUAL.

Os temas transversales desenvólvense basicamente a través dos contidos actitudinais e máis concretamente a través da programación de actividades que fomentan o coñecemento e a reflexión sobre as actitudes que se atopan máis estrechamente ligadas a eles. Por exemplo:

Educación para a convivencia

A formulación e solución de problemas poden contribuír a desenvolver actitudes de solidariedade, cooperación e respecto ás opinións e formas expresivas alleas a través do traballo en grupo, que se converte, así, noutro dos eixes metodolóxicos e organizativos do traballo no aula.

Educación do consumidor

Preténdese dotar aos alumnos de instrumentos para desenvolverse na sociedade de consumo e que adquiran unha actitude crítica ante as necesidades que se queren crear actualmente a través da publicidade e das películas que presentan unha sociedade baseada no consumismo

Educación non sexista

Nas actividades de grupo é necesario propiciar o intercambio fluído de papeis entre alumnos e alumnas, e potenciar a participación destas nos debates e toma de decisións como mecanismo corrector de situacións de discriminación sexista. Contribuirase así, desde a propia actividade do aula, a establecer unhas relacións máis xustas e equilibradas entre as persoas.

Educación multicultural

As características do área permiten o coñecemento e a apreciación das manifestacións artísticas, tanto actuais como doutro tempo, doutras culturas distintas da nosa, tratando de que os alumnos saiban respectalas e valoralas

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O feito de que o alumnado de Educación Secundaria Obligatoria presenta diferenzas individuais en canto a capacidades, intereses e motivacións é algo non só admitido a priori senón que, como consta no Proxecto Curricular do Centro, debe ser calibrado na súa magnitude exacta polo que se refire ao grupo concreto de alumnos cos que imos traballar na etapa.

Ademais, a atención á diversidade dos alumnos e alumnas reviste especial importancia en Educación Plástica e Visual, debido á complexidade dalgúns dos contidos do programa, e debe estar presente sempre na actividade docente para lograr os mellores resultados. Esta atención á diversidade contéplase en tres planos: a programación, a metodoloxía e os materiais utilizados.

Atención á diversidade na programación

A programación do área de Educación Plástica e Visual debe ter en conta aqueles contidos nos que os alumnos mostran un nivel menos homoxéneo. Tal é o caso da comprensión dalgúns aspectos que esixen un alto nivel de comprensión espacial ou un nivel de execución moi especializado.

A programación ha de ter en conta tamén que non todos os alumnos adquiren ao mesmo tempo e coa mesma intensidade os contidos tratados. Por iso, debe estar deseñada de modo que asegure un nivel mínimo para todos os alumnos ao final da etapa, dando oportunidades para recuperar o non adquirido no seu momento. Este é o motivo que suxire, por exemplo, retomar en terceiro e cuarto cursos os contidos dos principios básicos da materia.

Todo isto aconsella a programación cíclica que dá a oportunidade de volver retomar os conceptos básicos para garantir en todo momento a súa comprensión por parte de todos os alumnos. Doutra banda, a presenza dos tres bloques de contidos en cada curso

permite que cada un dos alumnos e alumnas poida profundar naquel campo en que ten mellores aptitudes ou reforzar os aspectos que non domina no nivel esixido.

Atención á diversidade na metodoloxía

A atención á diversidade está contemplada tamén na metodoloxía e nas estratexias didácticas concretas que van aplicarse no aula. Estas estratexias afectan fundamentalmente ao ensino dos conceptos e aos diferentes niveis de dificultade na proposta de actividades.

- En canto ao ensino de conceptos, realízase a partir de imaxes concretas e a través de experiencias sinxelas que se poden ter no aula. Permite, xa que logo, respectar as diferenzas individuais por medio da elección do proceso didáctico que mellor se acomode a cada alumno.

- En canto ás formas de expresión realizadas a través das propostas de actividades, ábrese toda unha gama de posibilidades onde se estimula especialmente a imaxinación, a creatividade e o goce estético. Deste xeito procúrase que cada alumno utilice as canles expresivos que lle resulten máis naturais.

En xeral pódese dicir que as formas didácticas teñen en conta o punto de partida de cada alumno, as súas dificultades específicas e as súas necesidades de comunicación.

Atención á diversidade nos materiais utilizados

A atención á diversidade contéplase tamén na estruturación dos materiais utilizados. No libro de texto a estruturación dos contidos de cada tema en Información básica e Desenvolvementos abre un amplo campo á diversidade nas metas a alcanzar e as propostas de traballos de creación. Ademais, préstanse a unha diferenza de concepción, de realización e de acabado de modo que todos os alumnos, individualmente ou en grupo, poidan servirse dos coñecementos adquiridos como o seu medio de expresión plástica.

Por outra banda, o uso de materiais de reforzo ou ampliación permite igualmente atender á diversidade. Estableceremos unha serie de obxectivos que persigan esa atención ás diferenzas individuais dos alumnos e alumnas, e seleccionaremos os materiais curriculares complementarios que nos axuden a alcanzar eses obxectivos.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES.

Este Departamento promoverá actividades relacionadas coa nosa área e colaborará nas actividades que se organicen no Centro en datas sinaladas, coa realización e exposición de traballos. Visitaránse museos, exposicións e talleres que se consideren esenciais no desenrolo do alumnado.

35. PROCEDEMENTOS PARA AVALIACION DA PROPIA PROGRAMACION

A aplicación práctica da programación didáctica esixe unha reflexión e avaliación sistemática dos elementos que a compoñen. Podemos identificar diferentes elementos avaliábeis partindo do proceso de ensino aprendizaxe :

Avaliación dos obxectivos :

- Se se adaptan ao currículo
- Se se adecúan aos obxectivos xerais de cada etapa
- Se se adaptan aos coñecementos e capacidades reais dos alumnos para o éxito do proceso de aprendizaxe

Avaliación dos contidos :

- Se se adaptan ao currículo
- Se concretan os obxectivos propostos
- Se amosan unha lóxica interna

Avaliación do conxunto da experiencia educativa :

- Se permite o tratamento de diferentes dimensións do contido para acadar os obxectivos propostos
- Se permite unha adaptación para a atención á diversidade en función das propostas e ideas dos alumnos
 - Se ten en conta o proceso de autoavaliación e autoaprendizaxe do alumno

Avaliación dos recursos didácticos:

- Se apoian a interacción entre o alumnado e entre profesorado-alumnado
- Se se utilizan recursos habituais da vida cotiá non feitos con fins didácticos
- Se son útiles para o desenvolvemento dos contidos e o alcance dos obxectivos

- Se permiten a exercitación de diferentes formas de expresión
- Se estimulan as diferentes formas receptivas
- Se estimulan a participación activa do estudante, a súa creatividade, autonomía e socialización
- Se fomentan no alumnado as reflexións sobre opcións futuras de camiños educativos e profesionais

Para analizar estes aspectos, a programación estará suxeita a dous tipos de avaliación : de progreso e final. A avaliación de progreso permitirá unha mellor aplicación da programación, á hora de desenvolver a de aula e un axuste máis adecuado ás necesidades do alumnado. A avaliación continua da programación permite adaptala na medida do posible ás necesidades que se vaian detectando durante todo o proceso de ensino-aprendizaxe.

A avaliación final terá como obxectivo a consideración da programación dun ano escolar para o seguinte, reformulando aqueles aspectos que se consideren oportunos.

Instrumentos de avaliación da programación :

Os instrumentos de avaliación da programación que se empregarán serán os seguintes :

- Reunións de coordinación que permitan unha avaliación da programación co fin de adaptala ás necesidades do alumnado e facer os axustes precisos para que os obxectivos programados sexan acadados con maior éxito
- Reunión de avaliación final que terá como obxectivo a análise do desenvolvemento da programación, reflectindo na memoria final do departamento aqueles apartados que precisan ser modificados ou reformulados
- Memoria final na que se recollerán os aspectos da programación que fose necesario reformar ou adaptar
- Estatísticas respecto ao número de aprobados e suspensos por cada curso, co obxectivo de detectar un posible abandono e fracaso escolar ligado a desaxustes na programación didáctica.

Comentario [1]: esto siempre digo que no sirve para nada, informe individual es más "axeitado"

36. DEBUXO ARTÍSTICO 1º DE

BACH. INTRODUCCIÓN.

Partindo das destrezas e dos coñecementos adquiridos polo alumnado na materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual, da educación secundaria obrigatoria (ESO), en bacharelato afondarase nas destrezas e no conceptos do debuxo como ferramenta do pensamento que participa no proceso creativo, comunicativo, plástico e visual, contribuíndo a adquirir as competencias necesarias para a formación permanente da persoa.

As materias Debuxo Artístico I e II achegan coñecementos teóricos, técnicos e estéticos, fomentando un pensamento diverxente. A aprendizaxe estética debe realizarse sobre bases teóricas e prácticas, fomentando a creatividade, o espírito de investigación e a formación permanente.

De xeito gradual e secuencial, os coñecementos e as destrezas adquiridos en Debuxo Artístico I deben ser a base sobre a que se asente Debuxo Artístico II. Ensinarase e aplicarase o principio de partir do particular para o xeral, para que o alumnado vaia adquirindo as habilidades e os conceptos para construír aprendizaxes significativas, mediante o deseño de proxectos globais.

En Debuxo Artístico I, o alumnado traballa a materia de forma máis obxectiva, para dedicar o segundo curso a aspectos máis subxectivos, desenvolvendo o seu potencial creador orientado cara ás múltiples alternativas formativas artísticas máis acordes cos seus intereses.

Ao traballar de xeito creativo, o alumnado desenvolve a capacidade crítica aplicándoa ás súas propias creacións e ás dos seus compañeiros e as súas compañeirás; valora o feito artístico e goza del, sensibilizándose cara ao contorno para a satisfacción estética e como aspecto motivador para o seu desenvolvemento creativo, potenciando a competencia de conciencia e expresión cultural; debe coñecer os antecedentes artísticos e as achegas de artistas ao debuxo, ás artes plásticas e ao deseño, en xeral, a través da historia, e sobre todo a presenza e a función do debuxo nas manifestacións artísticas contemporáneas. O coñecemento da evolución e a súa valoración positiva do debuxo artístico como linguaxe expresiva e comunicativa reforzará as súas aplicacións nunha sociedade cada vez máis tecnolóxica e inmediata.

A materia de Debuxo Artístico nesta etapa debe proporcionar un panorama amplo das súas aplicacións, orientando e preparando para outras ensinanzas posteriores que o alumnado poida cursar, sexan artísticas ou tecnolóxicas, como base para a formación de profesionais creativos/as: ensinanzas artísticas superiores, ensinanzas profesionais de artes plásticas e deseño, belas artes e outras afíns; en definitiva,

ensinanzas creativas nas súas múltiples facetas (interiores, moda, produto gráfico, multimedia, xoiaría, ilustración, deseño web, multimedia, etc.).

Debuxo Artístico I estrutúrase en cinco bloques de contido: "O debuxo como ferramenta", "Liña e forma", "A composición e os seus fundamentos", "A luz: o claroscuro e a textura" e "A cor".

Debuxo Artístico II estrutúrase noutros cinco bloques de contido: "A forma: estudo e transformación", "A expresión da subxectividade", "Debuxo e perspectiva", "O corpo humano como modelo" e "O debuxo no proceso creativo".

OBXECTIVOS

- Coñecer a terminoloxía básica da materia, así como os materiais e procedementos máis adecuados, adquirindo o dominio necesario para desenvolver as ideas propias dun xeito racional e ordenado
- Recoñecer e describir os elementos básicos de configuración da forma, utilizándoos correctamente na representación analítica de obxectos da contorna.
- Entender a realidade formal dos obxectos en función da súa estrutura, latente ou explícita, para a correcta representación gráfica deles. Comprender a importancia dos distintos datos visuales das formas como partes relacionadas dun conxunto, prestando especial interese á relación de proporción entre eles, representándoos gradualmente segundo á súa importancia e ignorando detalles superfluos.
Utilizar a mancha como elemento configurador da forma.
- Utilizar adecuadamente a cor, as súas bases teóricas e as súas aplicacións gráfico-plásticas dun xeito razoado e directa.
- Interpretar as formas desde diferentes formulacións estéticas e significativas, realizando modificacións que leven a resultados divergentes respecto das formas iniciais.
Comprender e valorar a importancia do estudo do natural das formas orgánicas.
- Aplicar as variables da forma na composición, experimentando coas relacións entre elementos gráfico-plásticos desta .
- Desenvolver a memoria visual e a retentiva mediante a realización de exercicios que potencien os mecanismos perceptivos e expresivos ao servizo da representación artística.
- Coñecer, apreciar e utilizar adecuadamente as posibilidades expresivas das distintas técnicas e materiais, utilizándoos dun xeito ordenado e eficaz. Desenvolver a sensibilidade artística, concienciándose da necesidade do equilibrio entre emoción e razón, necesario para a aprendizaxe do debuxo artístico.
- Utilizar conscientemente os coñecementos adquiridos como medios de expresión das propias ideas e como recurso para comprender mellor as expresións plásticas alleas

37. SECUENCIACIÓN E TEMPORIZACION DOS CONTIDOS DE DEBUXO ARTÍSTICO DE 1º DE BACH.

1ª EVALUACIÓN

AVANZAMIENTO	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
	TEM A/ U.D.	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONES	
		B1	ELEMENTOS CONFIGURADORES DA LINGOAXE VISUAL. O DEBUXO COMO FERRAMENTA.			
	U.D. 1	B1.1	Diferentes modos de ver e debuxar. Debuxo e función.	SEP. OCT	2 0	
		B1.2	Expresión da subxectividade	NOV		
		B1.3	Materiais, utensilios e soportes básicos			
		B1.4	Introdución ás técnicas secas e á súa aplicación.			
	U.D. 2	B2.1	Elementos básicos na configuración da forma. A liña como elemento configurador.	NOV	1 5	X
		B2.2	A perspectiva intuitiva e a súa aplicación no debuxo artístico	DIC		

AVALIACION	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALONIZACION		PROBAS
	TEMPORA	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONS	

2ª AVALIACIÓN

	3	B3.1	Composición intuitiva. Concepto de equilibrio visual.	Xaneiro	6	
	4	B3.2.	Psicología da forma. Leis visuais que rexen as relacións entre as formas do cadro.	Febreiro	6	
	5	B4.1	A mancha como elemento configurador do volume. O claroscuro.	Marzo	9	
	6	B4.2.	A construción das sombras. Valores tonais	Abril	12	X

AVALIACION	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALONIZACION		PROBAS
	TEMPORA	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
3ª		B4.3.	Iluminación. Tipos de luz e o seu comportamento.	Maio	6	

3ª A V A L I A C I Ó N		B5.1.	Teoría da cor. Natureza. Dimensións e comportamento da cor.	Maio	6	
		B5.2	Expresividade da cor.	Xuño	9	X

Seminario de Debuxo

T.U

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
	Ident contid os	Ident Estánd ar	Comp clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIM O CONSE C	Instrumentos			Temas transversa is
						Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo	
1			CA AA CSI EE CC	<ul style="list-style-type: none"> DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as. DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en 	70%		70%		CA/EMP

		EC	<p>postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado ● DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de 		
--	--	----	--	--	--

T.U

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
	Ident contid os	Ident Estánd ar	Comp clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIM O CONSE C	Instrumentos			Temas transversa is
						Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo	
				traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. <ul style="list-style-type: none"> • DA1.B1.3.2. Aмосa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo 					

T.U

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
	Ident contid os	Ident Estánd ar	Co mp clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIM O CONSE C	Instrumentos			Temas transversa is
						Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo	
2			CA AA CSI EE CC	<ul style="list-style-type: none"> • DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas. • DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura • DA1.B2.2.1. Comprende e 	70%		70%		CA/EMP

		EC	<p>representa as formas desde distintos puntos de vista.</p> <ul style="list-style-type: none">● DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.		
--	--	----	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Com. p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAJE AVALIABLES	GR AO MINIMO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ai s
							Pr ob E s c.	T ra b in di	Tra b grup o	
		B2.2.1	CSIE E CC EC	Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.						

		B2.2.2	CM C C T	Describe graficamente as formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.						
--	--	--------	-------------------	---	--	--	--	--	--	--

		B3.1.1	CSIE E	Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou						
--	--	--------	-----------	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MINIMO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Prob E s c.	T ra b in di	Tra b grup o	
			CC E C	subxectiva) e o seu grao de iconicidade						
		B3.2.1	CAA	Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva.	70 %	70 %				

		.B4.1.1.	CS IE E CC E C	Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas mediante valores lumínicos	7 0 %	7 0 %				
--	--	----------	-------------------------------	---	-------------	-------------	--	--	--	--

		.B4.3.1	CD	Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins	7 0 %	7 0 %		X		
--	--	---------	----	--	-------------	-------------	--	---	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com. p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MINIMO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Pr ob E s c.	T ra b in di	Tra b grup o	
			CC EC	expresivos e configuradores, en obras propias e alleas						
		B5.1.1	♣ CS IE E CC EC	Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e cromatón) na representación de composicións e formas naturais e artificiais.	70%	70%		X		

		B5.1.2	♣ CC L CCE C	Demostra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos.	70%	70%		X		
--	--	--------	-----------------------	--	-----	-----	--	---	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com. p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GR AO MINIMO CONS EC.	PE S O CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transversais
							Pr ob E s c.	T ra b in di	Tra b grup o	
		B5.1.3	CC EC	Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal.	70%	70%		X		
		B5.1.4	CSIE CC EC	Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións.	70%	70%		X		

		B5.1.5	CSIE E CD	Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primarias.	70%	70%		X		

Seminario de Debuxo

38. CONTRIBUCION DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Competencia en comunicación lingüística:

- Valorar a obra artística.
- Conquerir información relevante y suficiente a partir da observación.
- Describir procesos de traballo e argumentación de solucións.
- Adquirir un vocabulario específico da área.

Competencia en coñecemento e na interacción co mundo físico:

- Utilizar con fruición las técnicas plásticas.
- Explorar sensorialmente os espacios.
- Tomar conciencia de la importancia de contribuir a preservar un entorno físico agradable e saudable.
- Utilizar el medio como pretexto para a creación artística.
- Mostrar actitudes de respeto hacia los demais y hacia un mismo.
- Apreciar o entorno a través de cores, formas, sonidos, texturas, etc., presentes na natureza e nas obras realizadas polo home.

Competencia matemática:

- Representar xeométricamente os esquemas do debuxo, e formas de seres e obxectos cotidianos. Aplicación de la sección áurea.

Tratamiento da información e competencia dixital:

- Transmitir información mediante técnicas plásticas.
- Analizar a imaxe i o mensaxe que transmite.
- Usar a tecnoloxía para o tratamento de imáxenes visuais.
- Analizar a imaxe, o son e os mensaxes que estos transmiten.
- Buscar, seleccionar e intercambiar información sobre manifestacións artísticas para o seu coñecemento e disfrute.
- Uso dos novos programas, e técnicas dixitales aplicadas a fotografía, pintura, escultura, arquitectura e deseño.
Emprego de internet para o acceso, coñecemento e disfrute de obras plásticas, de artistas creadores, museos, galerías, páxinas web interactivas, etc.

Competencia social e cidadana:

- Cuidar e conservar materiais e instrumentos.
- Ter flexibilidade ante un mesmo suposto.
- Traballar en equipo cooperando e asumindo responsabilidades

- expresarse buscando o acordo con actitude de respecto, de aceptación e de entendemento.

Competencia cultural e artística:

- Ter interese por o coñecemento dos materiais.
- Experimentar con técnicas e materiais.
- Explorar os materiais cromáticos e disfrutar cos resultados obtidos.
- Intercambiar información sobre imaxes de calquera época e cultura.
- Representar formas presentes no espazo natural.
- Conocer diferentes códigos artísticos e utilizar as técnicas e os recursos que lles son propios.
- Facilitar a expresión e a comunicación.
- Coñecer, valorar e manter unha actitude e crítica ante as manifestacións culturais e artísticas.
- Promover a iniciativa, a imaxinación e a creatividade.
- Apoiar e apreciar as iniciativas e as contribucións alleas.

Competencia para aprender a aprender:

- Valorar o potencial creativo contido nas formas sinxelas.
- Indagar e planificar procesos.
- Esforzarse por alcanzar resultados orixinais.
- Reflexionar sobre o proceso de iluminación.
- Observar co obxecto de adquirir información relevante e suficiente.
- Reflexionar sobre os procesos na manipulación de obxectos, na experimentación con técnicas e materiais e na exploración sensorial de sonidos, texturas, formas e espazos.
- Utilizar os coñecementos adquiridos en situacións diferentes.

Autonomía e iniciativa personal:

- Manipular materiais e adquirir bagaxe plástico expresivo.
- Experimentar e disfrutar co uso de técnicas e materiais.
- Desenrolar iniciativas e solucións diversas.
- Favorecer a creatividade levando a cabo iniciativas e baraxando diferentes posibilidades.
- Fomentar a orixinalidade e a búsqueda de novas formas innovadoras no proceso creativo.
- Elexir os recursos tendo en conta a intencionalidade expresiva do que se desea lograr.
- Planificar o proceso creativo e esforzarse por alcanzar resultados orixinais.
- Adquirir coñecementos e buscar solucións a partir da exploración e da indagación.

39. METODOLOXÍA.

Esencialmente está basada na observación do “natural” e no análise das diferentes formas de entender o debuxo ao longo da historia. Para elo, partimos do estudio de pequenas figuras que iluminamos de diferntes xeitos e que nos sirven para que os alumnos asimilen os conceptos de claroscuro, valoración e proporción, para pasar mais adiante a analizar formas e composicións máis complexas. Coa axuda de internet, accedemos a diferentes páxinas que nos serven para ilustrar estes contidos, direccións e que sinalamos mais adiante no apartado das T.I.C.

40. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

- Utilizar con propiedade a terminoloxía específica correspondente aos distintos contidos da materia, así como os procedementos e materiais máis adecuado.
- Describir gráficamente obxectos da contorna, describindo neles elementos básicos da configuración da súa forma.
- Representar con intención descriptiva formas tridimensionales sobre o plano, prestando especial atención á proporción e ás deformacións perspectivas.
- Representar graficamente obxectos volumétricos por medio de liñas e manchas, traducindo o volume en diferentes planos de grises.
- Demostrar o coñecemento dos fundamentos físicos da cor e a súa terminoloxía básica.
- Realizar representacións plásticas de formas sinxelas utilizando procedementos e técnicas cromáticas, atendendo ás modificacións da cor producidas pola incidencia de distintos tipos de luz.

A avaliación será continua e nela a “actitude” supón un 30% da calificación e o 70% restante correspóndelle os traballos realizados na clase. Os alumnos que suspendan deberán presentarse en setembro provistos de material necesario para debuxar unha estatua de yeso o claroscuro.

41. MINIMOS EXIXIBLES PARA UNHA EVALUACION POSITIVA.

- Conocer e distinguir os elementos básicos da configuración da forma.
- Entender a forma dos obxectos a representar como consecuencia da súa estrutura, e sabela representar gráficamente.
- Relacionar as partes co conxunto e prestar especial atención as proporcions
- Representar os obxectos según a súa importancia e prescindir dos detalles superfluos.
- O alumno debe presentar todos os traballos propostos durante o curso como proba de que experimentou todos os contidos alomenos unha vez, independentemente do resultado dos mesmos, non se valorará negativamente os de menos destrezas, senon aqueles con menos

dedicación ou dedicación nula.

Considerase importante que o alumno desenrole unha boa comprensión da forma de cara a conquistar no seguinte curso unha maior liberdade creativa. En canto á secuencia de contidos e o contido das propias unidades didácticas da materia consideramos desde este departamento que non temos que facer transformacións profundas da programación, consideramos que o desfasamento causado no alumnado polo Covid nas materias de Debuxo artístico pode emendarse sen transformar a programación, simplemente insistindo con maior número de traballos nos aspectos que quedaron pouco desenvolvidos. Nos cursos de Debuxo artístico consideramos que en caso dun novo confinamento traballariamos como no anterior: propoñendo tarefas na aula virtual e empregando as mesmas como ferramenta de avaliación. Para os aspectos teóricos da materia no caso de non poder realizarse unha proba diagnóstica dos mesmos xa sexa pola semipresencialidade (o evento coincide xusto con algunha data de exame) ou por confinamento (o evento esténdese no tempo e impide a realización de exames) esa proba diagnóstica transformarase nun traballo por escrito que explore algún dos conceptos da materia. O único cambio metodolóxico a aplicar para seguir o protocolo sanitario é o de non levar á práctica ningún traballo colectivo fóra daqueles que se poidan propoñer dentro da aula virtual. O departamento xa fixo o esforzo de colgar materiais #ante cada eventualidade na propia aula virtual, cunha provisión importante de temas teóricos e exercicios prácticos

42. TEMPORALIZACIÓN.

Establecer unhas tempos ríxidos para desenrolar a laboura non é recomendable no eido do debuxo artístico xa que pode abortar a creatividade do alumnado debido a que cada individuo ten unha maneira distinta de entender a forma e precisa de diferentes tempos para desenrolar a obra. Deste xeito, temos que ser flexibles, e adaptamos o contido de bloques as tres avaliacións do curso, adicando a primeira avaliación o estudio do claroscuro, perseverando nos conceptos de “encaixado”, “proporcionado” e “valoración”, para pasar logo, nas outras dúas restantes a ver a cor e a estudar algunhas técnicas pictóricas.

Os alumnos que requiran de máis tempos se lles dará traballo de reforzo, mentras os outros poden ir profundando no xa adquirido, seguramente de forma máis independente

43. PRUBAS DE RECUPERACIÓN.

O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

Entenderase que avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

44. CUALIFICACIÓN FINAL.

A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo). Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requírirase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4 puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

O alumno debe presentar todos os traballos propostos durante o curso como proba de que experimentou todos os contidos alomenos unha vez, independentemente do resultado dos mesmos, non se valorará negativamente os de menos destrezas, senon aqueles con menos dedicación ou dedicación nula.

45. AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA

O s alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de

efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

46. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Avaliación inicial.

Ao inicio do curso comprobarase os coñecementos previos dos alumnos do grupo mediante unha avaliación inicial que consistira nunha proba, que solo se terá en conta a efectos de adecuar o nivel de partida do proceso ensino-aprendizaxe á realidade do grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos.

Avaliación formativa.

Ao longo do curso os alumnos estarán informados do seu progreso de aprendizaxe a través das indicacións que se lle vaian dando: correccións das distintas probas escritas previstas, interacción na aula, corrección do caderno de clase e dos traballos que se vaian propondo.

Avaliación sumativa.

Ao remate do curso valorarase o rendemento académico dos alumnos, así como a súa dedicación e esforzo, mediante a cualificación final que se determinará de acordo coas especificacións e criterios de cualificación que se detallan máis adiante.

Procedementos para a avaliación.

Os procedementos ou técnicas que se prevé empregar para avaliar o progreso dos alumnos no proceso de aprendizaxe son os seguintes:

- Probas escritas.
- Observación sistemática.
- Producións dos alumnos:
 - Traballos individuais realizados na clase ou una casa.
 - Traballos en grupo.
 - Caderno de clase dos alumnos.

Instrumentos de avaliación.

Considerando que os instrumentos de avaliación son os documentos ou rexistros nos que se recolle os resultados da observación sistemática e do seguimento do proceso de aprendizaxe do alumno, estes serán de dous tipos:

- As propias producións dos alumnos:
 - Probas escritas.
 - Traballos dos alumnos.
 - Caderno de clase dos alumnos.
- O caderno do profesor no que se recollerán os resultados da observación diaria na aula.

Criterios de cualificación:

Probas de recuperación.- O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

A nota obtida na recuperación representará o 90% da cualificación, á que se lle engadira a obtido no apartado C dese trimestre. Entenderase que avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

Cualificación final.- A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo).

Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requirirase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4 puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

O alumno debe presentar todos os traballos propostos durante o curso como proba de que experimentou todos os contidos alomenos unha vez, independentemente do resultado dos mesmos, non se valorará negativamente os de menos destrezas, senon aqueles con menos dedicación ou dedicación nula.

Avaliación extraordinaria do mes de Setembro ou da convocatoria fixada como extraordinaria- Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

47. DEBUXO ARTÍSTICO 2º DE BACH. INTRODUCCIÓN.

Partindo das destrezas e dos coñecementos adquiridos polo alumnado na materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual, da educación secundaria obrigatoria (ESO), en bacharelato afondarase nas destrezas e no conceptos do debuxo como ferramenta do pensamento que participa no proceso creativo, comunicativo, plástico e visual, contribuíndo a adquirir as competencias necesarias para a formación permanente da persoa.

As materias Debuxo Artístico I e II achegan coñecementos teóricos, técnicos e estéticos, fomentando un pensamento diverxente. A aprendizaxe estética debe realizarse sobre bases teóricas e prácticas, fomentando a creatividade, o espírito de investigación e a formación permanente.

De xeito gradual e secuencial, os coñecementos e as destrezas adquiridos en Debuxo Artístico I deben ser a base sobre a que se asente Debuxo Artístico II. Ensinarase e aplicarase o principio de partir do particular para o xeral, para que o alumnado vaia adquirindo as habilidades e os conceptos para construír aprendizaxes significativas, mediante o deseño de proxectos globais.

En Debuxo Artístico I, o alumnado traballa a materia de forma máis obxectiva, para dedicar o segundo curso a aspectos máis subxectivos, desenvolvendo o seu potencial creador orientado cara ás múltiples alternativas formativas artísticas máis acordes cos seus intereses.

Ao traballar de xeito creativo, o alumnado desenvolve a capacidade crítica aplicándoa ás súas propias creacións e ás dos seus compañeiros e as súas compañeiras; valora o feito artístico e goza del, sensibilizándose cara ao contorno para a satisfacción estética e como aspecto motivador para o seu desenvolvemento creativo, potenciando a competencia de conciencia e expresión cultural; debe coñecer os antecedentes artísticos e as achegas de artistas ao debuxo, ás artes plásticas e ao deseño, en xeral, a través da historia, e sobre todo a presenza e a función do debuxo nas manifestacións artísticas contemporáneas. O coñecemento da evolución e a súa valoración positiva do debuxo artístico como linguaxe expresiva e comunicativa reforzará as súas aplicacións nunha sociedade cada vez máis tecnolóxica e inmediata.

A materia de Debuxo Artístico nesta etapa debe proporcionar un panorama amplo das súas aplicacións, orientando e preparando para outras ensinanzas posteriores que o alumnado poida cursar, sexan artísticas ou tecnolóxicas, como base para a formación de profesionais creativos/as: ensinanzas artísticas superiores, ensinanzas profesionais de artes plásticas e deseño, belas artes e outras afíns; en definitiva, ensinanzas creativas nas súas múltiples facetas (interiores, moda, produto gráfico, multimedia, xoiaría, ilustración, deseño web, multimedia, etc.).

Debuxo Artístico I estrutúrase en cinco bloques de contido: "O debuxo como ferramenta", "Liña e forma", "A composición e os seus fundamentos", "A luz: o claroscuro e a textura" e "A cor".

Debuxo Artístico II estrutúrase noutros cinco bloques de contido: "A forma: estudo e transformación", "A expresión da subxectividade", "Debuxo e perspectiva", "O corpo humano como modelo" e "O debuxo no proceso creativo".

OBXECTIVOS

- Coñecer a terminoloxía básica da materia, así como os materiais e procedementos máis adecuados, adquirindo o dominio necesario para desenvolver as ideas propias dun xeito racional e ordenado
- Recoñecer e describir os elementos básicos de configuración da forma, utilizándoos correctamente na representación analítica de obxectos da contorna.
- Entender a realidade formal dos obxectos en función da súa estrutura, latente ou explícita, para a correcta representación gráfica deles. Comprender a importancia dos distintos datos visuales das formas como partes relacionadas dun conxunto, prestando especial interese á relación de proporción entre eles, representándoos gradualmente segundo á súa importancia e ignorando detalles superfluos.
Utilizar a mancha como elemento configurador da forma.
- Utilizar adecuadamente a cor, as súas bases teóricas e as súas aplicacións gráfico-plásticas dun xeito razoado e directa.
- Interpretar as formas desde diferentes formulaciones estéticas e significativas, realizando modificacións que leven a resultados divergentes respecto das formas iniciais.
Comprender e valorar a importancia do estudo do natural das formas orgánicas.
- Aplicar as variables da forma na composición, experimentando coas relacións entre elementos gráfico-plásticos desta .
- Desenvolver a memoria visual e a retentiva mediante a realización de exercicios que potencien os mecanismos perceptivos e expresivos ao servizo da representación artística.
- Coñecer, apreciar e utilizar adecuadamente as posibilidades expresivas das distintas técnicas e materiais, utilizándoos dun xeito ordenado e eficaz. Desenvolver a sensibilidade artística, concienciándose da necesidade do equilibrio entre emoción e razón, necesario para a aprendizaxe do debuxo artístico.
- Utilizar conscientemente os coñecementos adquiridos como medios de expresión das propias ideas e como recurso para comprender mellor as expresións plásticas allea

48. SECUENCIACIÓN E TEMPORIZACION DOS CONTIDOS DE
DEBUXO ARTÍSTICO

AVAN L I A C I Ó N	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZAC I O N		PROB A S
	TEM A/ U.D.	BL O QU E	CONTI DO	MES	SESI O N S	
		B1	A forma. Estudo e transformación			
	U.D. 1	B1.1 .	Percepción e descrición obxectiva da forma	SEP. OCT .	17	X
		B1.2 .	Modelo analítico e modelo sintético	NOV		
		B1.3 .	Retentiva e memoria visual. Consideracións mnemotécnicas.			
		B1.4 .	Introdución ás técnicas secas e á súa aplicación.			
	U.D. 2	B2	A expresión da subxectividade	DIC	2	X
		B2. 1	Psicoloxía da forma e a composición. Estudo e aplicación dos elementos compositivos que rexen a intención expresiva das creacións plásticas.	DIC		

AVALIACION	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALONIZACION		PROBAS
	TEMA	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONS	

1ª AVALIACIÓN

	3	B2.2	Comportamento e interrelación das formas tridimensionais no espazo. Comportamento e interrelación das formas tridimensionais no espazo.	Diciembro	2	X
	4	B2.3	Valor expresivo da luz e da cor		2	
	5	B2.4	Ruptura da tradición figurativa e nacemento de novas interpretacións da realidade.		2	

2ª AVALIACIÓN

AVALIACION	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALONIZACION		PROBAS
	TEMA	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
2ª		B3.	Debuxo e perspectiva			

2ª AVALIACIÓN	6	B3.1.	Iluminación. Tipos de luz e o seu comportamento.	Xaneiro	6	X
	7	B3.2.	Valoracións da aparencia formal respecto ao punto de vista perceptivo.	Febreiro	12	

3ª EVALUACIÓN

AV A L I A C I Ó N	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PROB AS
	TE MA	BLOQ UE	CONTI DO	MES	SESI O N S	
3		B4	O corpo humano como modelo			
	U.D. 1	B4.1.	Análise da figura humana. Relacións de proporcionalidade.	Abril	2	
		B4.2.	Nocións básicas de anatomía artística.	Abril	2	
		B4.3.	Estudo e representación do movemento da figura humana. Estudo e representación do movemento da figura humana.	Abril	6	
		B4.4.	Antropometría. Relacións da figura humana co espazo arquitectónico e co contorno natural.	Maio	10	
	U.D. 2	B.5.	O debuxo no proceso creativo		4	X
		B5.1	Técnicas secas máis comúns e a súa aplicación no proceso creativo.	Maio		

AVALIACION	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALONIZACION		PROBAS
	TEMA	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
3ª	9	B.5.2	Introdución ás técnicas húmidas e a súa aplicación no proceso creativo. Emprego das ferramentas TIC nos procesos creativos.	Maio	12	
	10	B5.3.	Actitude creativa	Xuño	6	X

49. CONTRIBUCION DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Competencia en comunicación lingüística:

- Valorar a obra artística.
- Conquerir información relevante y suficiente a partir da observación.
- Describir procesos de traballo e argumentación de solucións.
- Adquirir un vocabulario específico da área.

Competencia en coñecemento e na interacción co mundo físico:

- Utilizar con fruición las técnicas plásticas.
- Explorar sensorialmente os espacios.
- Tomar conciencia de la importancia de contribuir a preservar un entorno físico agradable e saudable.
- Utilizar el medio como pretexto para a creación artística.
- Mostrar actitudes de respeto hacia loss demais y hacia un mismo.
- Apreciar o entorno a través de cores, formas, sonidos, texturas, etc., presentes na natureza e nas obras realizadas polo home.

Competencia matemática:

- Representar xeométricamente os esquemas do debuxo, e formas de seres e obxectos cotidianos. Aplicación de la sección áurea.
- Tratamiento da información e competencia dixital:
- Transmitir información mediante técnicas plásticas.
- Analizar a imaxe e o mensaxe que transmite.
- Usar a tecnoloxía para o tratamento de imáxenes visuais.
- Analizar a imaxe, o son e os mensaxes que estos transmiten.
- Buscar, seleccionar e intercambiar información sobre manifestacións artísticas para o seu coñecemento e disfrute.
- Uso dos novos programas, e técnicas dixitais aplicadas a fotografía, pintura, escultura, arquitectura e deseño.
Emprego de internet para o acceso, coñecemento e disfrute de obras plásticas, de artistas creadores, museos, galerías, páxinas web interactivas, etc.

Competencia social e cidadana:

- Cuidar e conservar materiais e instrumentos.
- Ter flexibilidade ante un mesmo suposto.
- Traballar en equipo cooperando e asumindo responsabilidades

Expresarse buscando o acordo con actitude de respecto, de aceptación e de entendemento.

Competencia cultural e artística:

- Ter interese por o coñecemento dos materiais.
- Experimentar con técnicas e materiais.
- Explorar os materiais cromáticos e disfrutar cos resultados obtidos.
- Intercambiar información sobre imáxenes de calquera época e cultura.
- Representar formas presentes no espazo natural.
- Conocer diferentes códigos artísticos e utilizar as técnicas e os recursos que lles son propios.
- Facilitar a expresión e a comunicación.
- Coñecer, valorar e manter unha actitude e crítica ante as manifestacións culturais e artísticas.
- Promover a iniciativa, a imaxinación e a creatividade.
- Apoiar e apreciar as iniciativas e as contribucións alleas.

Competencia para aprender a aprender:

- Valorar o potencial creativo contido nas formas sinxelas.
- Indagar e planificar procesos.

- Esforzarse por alcanzar resultados orixinais.
- Reflexionar sobre o proceso de iluminación.
- Observar co obxeto de adquirir información relevante e suficiente.
- Reflexionar sobre os procesos na manipulación de obxetos, na experimentación con técnicas e materiais e na exploración sensorial de sonidos, texturas, formas e espazos.

- Utilizar os coñecementos adquiridos en situacións diferentes.

Autonomía e iniciativa personal:

- Manipular materiais e adquirir bagaxe plástico expresivo.
- Experimentar e disfrutar co uso de técnicas e materiais.
- Desenrolar iniciativas e solucións diversas.
- Favorecer a creatividade levando a cabo iniciativas e baraxando diferentes posibilidades.
- Fomentar a orixinalidade e a búsqueda de novas formas innovadoras no proceso creativo.
- Elexir os recursos tendo en conta a intencionalidade expresiva do que se desea lograr.
- Planificar o proceso creativo e esforzarse por alcanzar resultados orixinais.
- Adquirir coñecementos e buscar solucións a partir da exploración e da indagación.

50. METODOLOXÍA.

Esencialmente está basada na observación do “natural” e no análisis das diferentes formas de entender o debuxo ao longo da historia. Para elo, partimos do estudio de pequenas figuras que iluminamos de diferntes xeitos e que nos sirven para que os alumnos asimilen os conceptos de claroscuro, valoración e proporción, para pasar mais adiante a analizar formas e composicións máis complexas. Coa axuda de internet, accedemos a diferentes páxinas que nos serven para ilustrar estes contidos, direccións e que sinalamos mais adiante no apartado das T.I.C.

51. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

- Utilizar con propiedade a terminoloxía específica correspondente aos distintos contidos da materia, así como os procedementos e materiais máis adecuado.
- Describir gráficamente obxectos da contorna, describindo neles elementos básicos da configuración da súa forma.
- Representar con intención descriptiva formas tridimensionales sobre o plano, prestando especial atención á proporción e ás deformacións perspectivas.
- Representar graficamente obxectos volumétricos por medio de liñas e manchas, traducindo o volume en diferentes planos de grises.
- Demostrar o coñecemento dos fundamentos físicos da cor e a súa terminoloxía básica.
- Realizar representacións plásticas de formas sinxelas utilizando procedementos e técnicas cromáticas, atendendo ás modificacións da cor producidas pola incidencia de distintos tipos de luz.

A avaliación será continua e nela a “actitude” supón un 30% da calificación e o 70% restante correspondelle os traballos realizados na clase. Os alumnos que suspendan deberán presentarse en setembro provistos de material necesario para debuxar unha estatua de yeso o claroscuro.

MINIMOS EXIXIBLES PARA UNHA EVALUACION POSITIVA.

- Conocer e distinguir os elementos básicos da configuración da forma.
- Entender a forma dos obxectos a representar como consecuencia da súa estrutura, e sabela representar gráficamente.
- Relacionar as partes co conxunto e prestar especial atención as proporcions
- Representar os obxectos según a súa importancia e prescindir dos detalles superfluos.

Considerase importante que o alumno desenrole unha boa comprensión da forma de cara a conquistar no seguinte curso unha maior liberdade creativa.

TEMPORALIZACIÓN.

Establecer unhas tempos rixidos para desenrolar a laboura non é recomendable no eido do debuxo artístico xa que pode abortar a creatividade do alumnado debido a que cada individuo ten unha maneira distinta de entender a forma e precisa de diferentes tempos para desenrolar a obra. Deste xeito, temos que ser flexibles, e adaptamos o contido de bloques as tres avaliacións do curso, adicando a primeira avaliación o estudio do claroscuro, perseverando nos conceptos de “encaixado”, “proporcionado” e “valoración”, para pasar logo, nas outras dúas restantes a ver a cor e a estudar algunhas técnicas pictóricas.

PROBAS DE RECUPERACIÓN.

O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

A nota obtida na recuperación representará o 90% da cualificación, á que se lle engadira a obtida no apartado C dese trimestre. Entenderase que avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos. As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

52. CUALIFICACIÓN FINAL.

A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo). Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos. Con carácter xeral, para superar a materia requirirase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4 puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

53. AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA

O s alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos. Asemade os alumnos que non tiveran cursado esta asignatura no primeiro curso de bacharelato, e entendendo que os coñecementos de debuxo artístico I e debuxo artístico II son correlativos, teran que facer una proba na que demostren os coñecementos necesarios para cursar segundo. Dita proba consistirá nun dossier de traballos relacionados cos fundamentos do claroscuro e o debuxo, ademais da demostración in situ das cualidades do alumno cunha copia de modelo de escaiola

54. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Avaliación inicial.

Ao inicio do curso comprobarase os coñecementos previos dos alumnos do grupo mediante unha avaliación inicial que consistira nunha proba, que solo se terá en conta a efectos de adecuar o nivel de partida do proceso ensino-aprendizaxe á realidade do grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos.

Avaliación formativa.

Ao longo do curso os alumnos estarán informados do seu progreso de aprendizaxe a través das indicacións que se lle vaian dando: correccións das distintas probas escritas previstas, interacción na aula, corrección do caderno de clase e dos traballos que se vaian propondo.

Avaliación sumativa.

Ao remate do curso valorarase o rendemento académico dos alumnos, así como a súa dedicación e esforzo, mediante a cualificación final que se determinará de acordo coas especificacións e criterios de cualificación que se detallan máis adiante.

Procedementos para a avaliación.

Os procedementos ou técnicas que se prevé empregar para avaliar o progreso dos alumnos no proceso de aprendizaxe son os seguintes:

- Probas escritas.
- Observación sistemática.
- Producións dos alumnos:
 - Traballos individuais realizados na clase ou una casa.
 - Traballos en grupo.
 - Caderno de clase dos alumnos.

Instrumentos de avaliación.

Considerando que os instrumentos de avaliación son os documentos ou rexistros nos que se recolle os resultados da observación sistemática e do seguimento do proceso de aprendizaxe do alumno, estes serán de dous tipos:

- As propias producións dos alumnos:
 - Probas escritas.
 - Traballos dos alumnos.
 - Caderno de clase dos alumnos.

- O caderno do profesor no que se recollerán os resultados da observación diaria na aula.

Criterios de cualificación:

Probas de recuperación.- O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

A nota obtida na recuperación representará o 90% da cualificación, á que se lle engadira a obtido no apartado C dese trimestre. Entenderase que avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

Cualificación final.- A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo).

Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requirírase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4 puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

Avaliación extraordinaria do mes de Setembro.- Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T · U	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CON SEC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ESC RIT A	T · I N D I	T · G R U P.	
		DA2. B 1.1.	CS IE E C C E C	Interpreta e aplica formas ou obxectos atendendo a diversos graos de iconicidade, con diferentes técnicas gráficas e segundo as súas funcións comunicativas (ilustrativas, descritivas, ornamentais ou subxectivas).	70%					

		DA2. B 1.1.2	CC EC C D	Analiza a configuración das formas naturais e artificiais discriminando o esencial das súas características formais, mediante a execución gráfica e a discusión	70%					
--	--	--------------------	--------------------	---	-----	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T · U	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CON SEC.	PE SO CUI L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ESC RIT A	T · I N D I	T · G R U P ·	
				verbal e escrita						
		DA2. B 2.1.1	CS IE E C C E C	Representa formas aprendidas mediante a percepción visual e táctil atendendo ás súas características formais esenciais	70%					

		DA2. B 2.2.1	C C L C C E C	Expresa sentimientos e valores subxectivos mediante a representación de composicións figurativas e abstractas de formas e cores (funcións expresivas).	70%					
		DA2. B 2.2.2	C A A	Experimenta con métodos creativos de memorización e retentiva para procurar distintas representacións mediante valores lumínicos, cromáticos e compositivos, dun mesmo obxecto ou composición.	70%					

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T · U	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ESC RIT A	T · I N D I	T · G R U P ·	
		DA2. B 2.3.1	C C L	Analiza de forma verbal e escrita, individual e colectivamente, obras propias ou alleas, atendendo aos seus valores subxectivos	70%					
		DA2. B 3.1.1	C S C	Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	70%					
		DA2. B 3.1.2	CS IE E C C E	Observa o contorno como un elemento de estudo gráfico e elabora composicións cromáticas e lineais, atendendo ás variacións formais segundo o punto de vista.	70%					

			C							
		DA2. B 3.1.3	CS IE E C C E C	Representa os obxectos illados ou nun contorno coñecendo os aspectos estruturais da forma, a posición e o tamaño dos seus elementos.	70%					

		DA2. B 4.1.1	C C E C	Comprende a figura humana como un elemento de estudio gráfico e expresivo, mediante a observación e a reflexión de obras propias e alleas.	70%					
--	--	--------------------	------------------	--	-----	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T · U	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ESC RIT A	T · I N D I	T · G R U P ·	
		DA2. B 4.1.2	CM CC T C C E C	Analiza a figura humana atendendo ás súas relacións de proporcionalidade mediante a observación do natural ou con modelos estáticos	70%					
		DA2. B 4.2.1	CS IE E	Representa a figura humana atendendo á expresión global das formas que a compoñen e á articulación e a orientación da estrutura que a define.	70%	70%				

			C C E C						
		DA2. B 4.31	C A A	É capaz de representar e captar o movemento da figura humana de forma gráfico-plástica aplicando diferentes técnicas.	70%	70%			
		DA2. B 4.3.2	CS IE E C C E C	Elabora imaxes con distintos procedementos gráfico- plásticos e diversas funcións expresivas coa figura humana como suxeito	70%	70%			

		DA2. B 5.1.1	C D	Coñece e aplica as ferramentas do debuxo artístico dixital utilizando as TIC en procesos creativos.	70%	70%				
--	--	--------------------	--------	---	-----	-----	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T · U	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ESC RIT A	T · I N D I	T · G R U P ·	
		DA2. B 5.2.1	CS C	Valora a importancia do debuxo artístico nos procesos proxectivos elaborando proxectos conxuntos con outras disciplinas artísticas ou non do mesmo nivel ou externos	70%	70%				
		DA2. B 5.2.2	CS IE E	Demuestra creatividade e autonomía nos procesos artísticos, propondo solucións gráfico-plásticas que afiancen o seu desenvolvemento persoal e a súa autoestima.	70%	70%		X		
		DA2. B 5.2.3	CM CC T	Está orientado/a e coñece as posibilidades do debuxo artístico nas ensinanzas artísticas, tecnolóxicas e científicas con exemplos claros e contacto directo con artistas, deseñadores/as, científicos/as e técnicos/as.	70%	70%		X		

			C A A						
--	--	--	-------------	--	--	--	--	--	--

		DA2. B 5.2.4.	CC L	Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica en postas en común dos seus proxectos individuais ou colectivos, fomentando a participación activa e a crítica construtiva.	70%	70%		X		
--	--	---------------------	---------	--	-----	-----	--	---	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T · U	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS EC.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ESC RIT A	T · I N D I	T · G R U P ·	
		DA2. B 5.2.5.	C A A C S I E E C C C L	Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico- plásticas.	70%	70%	X			

		DA2. B 5.3.1	C S C	Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	70%	70%		X		
--	--	--------------------	-------------	---	-----	-----	--	---	--	--

55. CONTRIBUCION DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Competencia en comunicación lingüística:

- Valorar a obra artística.
- Conquerir información relevante y suficiente a partir da observación.
- Describir procesos de traballo e argumentación de solucións.
- Adquirir un vocabulario específico da área.

Competencia en coñecemento e na interacción co mundo físico:

- Utilizar con fruición las técnicas plásticas.
- Explorar sensorialmente os espacios.
- Tomar conciencia de la importancia de contribuir a preservar un entorno físico agradable e saudable.
- Utilizar o medio como pretexto para a creación artística.
- Mostrar actitudes de respeto hacia los demais y hacia un mismo.
- Apreciar o entorno a través de cores, formas, sonidos, texturas, etc., presentes na natureza e nas obras realizadas polo home.

Competencia matemática:

- Representar xeométricamente os esquemas do debuxo, e formas de seres e obxectos cotidianos. Aplicación de la sección áurea.

Tratamiento da información e competencia dixital:

- Transmitir información mediante técnicas plásticas.
- Analizar a imaxe i o mensaxe que transmite.
- Usar a tecnoloxía para o tratamento de imáxenes visuais.
- Analizar a imaxe, o son e os mensaxes que estos transmiten.
- Buscar, seleccionar e intercambiar información sobre manifestacións artísticas para o seu coñecemento e disfrute.
- Uso dos novos programas, e técnicas dixitales aplicadas a fotografía, pintura, escultura, arquitectura e deseño.
Emprego de internet para o acceso, coñecemento e disfrute de obras plásticas, de artistas creadores, museos, galerías, páxinas web interactivas, etc.

Competencia social e cidadana:

- Cuidar e conservar materiais e instrumentos.
- Ter flexibilidade ante un mesmo suposto.
- Traballar en equipo cooperando e asumindo responsabilidades

Expresarse buscando o acordo con actitude de respecto, de aceptación e de entendemento.

Competencia cultural e artística:

- Ter interese por o coñecemento dos materiais.
- Experimentar con técnicas e materiais.
- Explorar os materiais cromáticos e disfrutar cos resultados obtidos.
- Intercambiar información sobre imaxes de calquera época e cultura.
- Representar formas presentes no espazo natural.
- Conocer diferentes códigos artísticos e utilizar as técnicas e os recursos que lles son propios.
- Facilitar a expresión e a comunicación.
- Coñecer, valorar e manter unha actitude e crítica ante as manifestacións culturais e artísticas.
- Promover a iniciativa, a imaxinación e a creatividade.
- Apoiar e apreciar as iniciativas e as contribucións alleas.

Competencia para aprender a aprender:

- Valorar o potencial creativo contido nas formas sinxelas.
- Indagar e planificar procesos.
- Esforzarse por alcanzar resultados orixinais.
- Reflexionar sobre o proceso de iluminación.
- Observar co obxecto de adquirir información relevante e suficiente.
- Reflexionar sobre os procesos na manipulación de obxectos, na experimentación con técnicas e materiais e na exploración sensorial de sonidos, texturas, formas e espazos.

- Utilizar os coñecementos adquiridos en situacións diferentes.

Autonomía e iniciativa personal:

- Manipular materiais e adquirir bagaxe plástico expresivo.
- Experimentar e disfrutar co uso de técnicas e materiais.
- Desenrolar iniciativas e solucións diversas.
- Favorecer a creatividade levando a cabo iniciativas e baraxando diferentes posibilidades.
- Fomentar a orixinalidade e a búsqueda de novas formas innovadoras no proceso creativo.
- Elexir os recursos tendo en conta a intencionalidade expresiva do que se desea lograr.
- Planificar o proceso creativo e esforzarse por alcanzar resultados orixinais.
- Adquirir coñecementos e buscar solucións a partir da exploración e da indagación.

53. METODOLOXÍA.

Esencialmente está basada na observación do “natural” e no análise das diferentes formas de entender o debuxo ao longo da historia. Para elo, partimos do estudio de pequenas figuras que iluminamos de diferntes xeitos e que nos sirven para que os alumnos asimilen os conceptos de claroscuro, valoración e proporción, para pasar mais adiante a analizar formas e composicións máis complexas. Coa axuda de internet, accedemos a diferentes páxinas que nos serven para ilustrar estes contidos, direccións e que sinalamos mais adiante no apartado das T.I.C.

54. CRITERIOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

- Utilizar con propiedade a terminoloxía específica correspondente aos distintos contidos da materia, así como os procedementos e materiais máis adecuado.
- Describir gráficamente obxectos da contorna, describindo neles elementos básicos da configuración da súa forma.
- Representar con intención descriptiva formas tridimensionales sobre o plano, prestando especial atención á proporción e ás deformacións perspectivas.
- Representar graficamente obxectos volumétricos por medio de liñas e manchas, traducindo o volume en diferentes planos de grises.
- Demostrar o coñecemento dos fundamentos físicos da cor e a súa terminoloxía básica.
- Realizar representacións plásticas de formas sinxelas utilizando procedementos e técnicas cromáticas, atendendo ás modificacións da cor producidas pola incidencia de distintos tipos de luz.

A avaliación será continua e nela a “actitude” supón un 30% da calificación e o 70% restante correspondelle os traballos realizados na clase. Os alumnos que suspendan deberán presentarse en setembro provistos de material necesario para debuxar unha estatua de yeso o claroscuro.

55. MINIMOS EXIXIBLES PARA UNHA EVALUACION POSITIVA.

- Conocer e distinguir os elementos básicos da configuración da forma.
- Entender a forma dos obxectos a representar como consecuencia da súa estrutura, e sabela representar gráficamente.
- Relacionar as partes co conxunto e prestar especial atención as proporcions
- Representar os obxectos según a súa importancia e prescindir dos detalles superfluos.

Considerase importante que o alumno desenrole unha boa comprensión da forma de cara a conquistar no seguinte curso unha maior liberdade creativa.

56. TEMPORALIZACIÓN.

Establecer unos tempos ríxidos para desenrolar a laboura non é recomendable no eido do debuxo artístico xa que pode abortar a creatividade do alumnado debido a que cada individuo ten unha maneira distinta de entender a forma e precisa de diferentes tempos para desenrolar a obra. Deste xeito, temos que ser flexibles, e adaptamos o contido de bloques as tres avaliacións do curso, adicando a primeira avaliación o estudio do claroscuro, perseverando nos conceptos de “encaixado”, “proporcionado” e “valoración”, para pasar logo, nas outras dúas restantes a ver a cor e a estudar algunhas técnicas pictóricas.

56 . PROBAS DE RECUPERACIÓN.

O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

A nota obtida na recuperación representará o 90% da cualificación, á que se lle engadira a obtido no apartado C dese trimestre. Entenderase que avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos. As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

1. CUALIFICACIÓN FINAL.

A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo). Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos. Con carácter xeral, para superar a materia requirirase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4 puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

2. AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO.

Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos. Asemade os alumnos que non tiveran cursado esta asignatura no primeiro curso de bacharelato, e entendendo que os coñecementos de debuxo artístico I e debuxo artístico II son correlativos, terán que facer una proba na que demostren os coñecementos necesarios para cursar segundo. Dita proba consistirá nun dossier de traballos relacionados cos fundamentos do claroscuro e o debuxo, ademais da demostración in situ das cualidades do alumno cunha copia de modelo de escaiola

3. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Avaliación inicial.

Ao inicio do curso comprobarase os coñecementos previos dos alumnos do grupo mediante unha avaliación inicial que consistira nunha proba, que solo se terá en conta a efectos de adecuar o nivel de partida do proceso ensino-aprendizaxe á realidade do grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos.

Avaliación formativa.

Ao longo do curso os alumnos estarán informados do seu progreso de aprendizaxe a través das indicacións que se lle vaian dando: correccións das distintas probas escritas previstas, interacción na aula, corrección do caderno de clase e dos traballos que se vaian propondo.

Avaliación sumativa.

Ao remate do curso valorarase o rendemento académico dos alumnos, así como a súa dedicación e esforzo, mediante a cualificación final que se determinará de acordo coas especificacións e criterios de cualificación que se detallan máis adiante.

Procedementos para a avaliación.

Os procedementos ou técnicas que se prevé empregar para avaliar o progreso dos alumnos no proceso de aprendizaxe son os seguintes:

- Probas escritas.
- Observación sistemática.
- Producións dos alumnos:
 - Traballos individuais realizados na clase ou una casa.
 - Traballos en grupo.
 - Caderno de clase dos alumnos.

Instrumentos de avaliación.

Considerando que os instrumentos de avaliación son os documentos ou rexistros nos que se recolle os resultados da observación sistemática e do seguimento do proceso de aprendizaxe do alumno, estes serán de dous tipos:

- As propias producións dos alumnos:
 - Probas escritas.
 - Traballos dos alumnos.
 - Caderno de clase dos alumnos.
- O caderno do profesor no que se recollerán os resultados da observación diaria na aula.

Criterios de cualificación:

Probas de recuperación.- O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

A nota obtida na recuperación representará o 90% da cualificación, á que se lle engadira a obtido no apartado C dese trimestre. Entenderase que a avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

Cualificación final.- A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo).

Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requirirase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4 puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

Avaliación extraordinaria do mes de Setembro.- Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos

60. DEBUXO TÉCNICO 1º DE BACH. INTRODUCCIÓN.

Entre as finalidades de Debuxo Técnico figura de xeito específico dotar o alumnado das competencias necesarias para se poder comunicar graficamente con obxectividade nun mundo cada vez máis complexo, que require do deseño e da fabricación de produtos que resolvan as necesidades presentes e futuras. Esta función comunicativa, grazas ao acordo dunha serie de convencións a escala nacional, comunitaria e internacional, permítenos transmitir, interpretar e comprender ideas ou proxectos de maneira fiable, obxectiva e inequívoca.

O debuxo técnico, xa que logo, emprégase como medio de comunicación en calquera proceso de investigación ou proxecto que se valla dos aspectos visuais das ideas e das formas para visualizar o que se estea a deseñar e, de ser o caso, definir dun xeito claro e exacto o que se desexa producir; é dicir, como linguaxe universal nos seus dous niveis de comunicación: comprender ou interpretar a información codificada, e expresarse ou elaborar información comprensible polas persoas destinatarias.

O alumnado, ao adquirir competencias específicas na interpretación de documentación gráfica elaborada de acordo coa norma nos sistemas de representación convencionais, pode coñecer mellor o mundo. Isto require, ademais do coñecemento das principais normas de debuxo, un desenvolvemento avanzado da súa visión espacial, entendida como a capacidade de abstracción para, por exemplo, visualizar ou imaxinar obxectos tridimensionais representados mediante imaxes planas.

Ademais de comprender a complexa información gráfica que nos rodea, cómpre que o estudante aborde a representación de espazos ou obxectos de calquera tipo e elabore documentos técnicos normalizados que plasmen as súas ideas e os seus proxectos, relacionados tanto co deseño gráfico como coa ideación de espazos arquitectónicos ou coa fabricación artesanal ou industrial de pezas e conxuntos.

Durante o primeiro curso trabállase coas competencias relacionadas co debuxo técnico como linguaxe de comunicación e instrumento básico para a comprensión, análise e representación da realidade. Para isto, introdúcense gradualmente e de xeito interrelacionado tres grandes bloques: "Xeometría e debuxo técnico", "Sistemas de representación" e "Normalización". Trátase de que

o/a estudante teña unha visión global dos fundamentos do debuxo técnico que lle permita no seguinte curso afondar algúns aspectos desta materia.

Ao longo do segundo curso introdúcese un bloque novo ("Documentación gráfica de proxectos"), en lugar de "Normalización", para a integración das destrezas adquiridas na etapa.

Xa que logo, os elementos do currículo básico da materia agrupáronse en tres bloques interrelacionados: "Xeometría e debuxo técnico", "Sistemas de representación" e "Normalización" ou "Documentación gráfica de proxectos".

No primeiro bloque, desenvóléronse durante os dous cursos que compoñen esta etapa os elementos necesarios para resolver problemas de configuración de formas, ao tempo que se analiza a súa presenza na natureza e na arte ao longo da historia, e as súas aplicacións ao mundo científico e técnico.

De maneira análoga, o bloque dedicado aos sistemas de representación desenvolve os fundamentos, as características e as aplicacións das axonometrías, das perspectivas cónicas e dos sistemas diédrico e de planos cotados. Este bloque débese abordar de xeito integrado para permitir descubrir as relacións entre sistemas e as vantaxes e os inconvenientes de cada un. Ademais, é conveniente potenciar a utilización do debuxo a man alzada como ferramenta de comunicación de ideas e análise de problemas de representación.

O terceiro bloque (sobre a normalización) pretende dotar o/a estudante dos procedementos para simplificar, unificar e obxectivar as representacións gráficas. Este bloque está nomeadamente relacionado co proceso de elaboración de proxectos, obxecto do derradeiro bloque, polo que, aínda que a secuencia establecida sitúa este bloque de maneira específica no primeiro curso, a súa condición de linguaxe universal fai que a súa utilización sexa unha constante ao longo da etapa. O proxecto ten como obxectivo principal que o/a estudante mobilice e interrelacione os elementos adquiridos ao longo de toda a etapa e que os empregue para elaborar e presentar de xeito individual e colectivo os bosqueños, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño gráfico, industrial ou arquitectónico.

OBXECTIVOS.

Valorar a linguaxe gráfico do debuxo técnico como medio de comunicación, de investigación e de coñecemento, á vez que permite desenvolver actividades de tipo científico-técnico e de tipo expresivo e creativo.

Coñecer e comprender os fundamentos xeométricos do debuxo técnico para utilizalos

na lectura de deseños e produtos artísticos e para elaborar solucións razoadas a problemas xeométricos no campo da técnica ou da arte.
Valorar a normalización no debuxo técnico como convencionalismo idóneo para simplificar, non só a produción, senón tamén a comunicación, dándolle a esta un carácter universal.
Comprender e representar formas, aténdose ás normas UNE e ISO.

Adquirir o hábito de representar mentalmente as formas e os espazos, debuxando formas e volumes a partir de conceptualizacións propias da xeometría plana e da xeometría descritiva.

Relacionar o espazo co plano, comprendendo a necesidade de interpretar o volume no plano mediante os sistemas de representación.

Apreciar o enriquecemento que proporciona a diversidade de técnicas plásticas á concepción convencional do debuxo técnico.

Utilizar con destreza os instrumentos específicos do debuxo técnico e valorar o correcto acabado do debuxo, así como mellóralas que poden introducir as diversas técnicas gráficas na representación.

Desenvolver destrezas no trazado de esbozo e perspectivas a man alzada, no interese de potenciar o dimensionado dos obxectos e a proporcionalidade entre os seus partes. Adquirir o hábito de expresarse con fluidez e propiedade, empregando a terminoloxía propia do debuxo técnico e a esixencia do traballo ben realizado.

Integrar os coñecementos de debuxo técnico dentro dos procesos tecnolóxicos e en aplicacións da vida cotiá.

Interesarse polas novas tecnoloxías e os programas de deseño, utilizando e valorando as súas posibilidades na elaboración dos planos técnicos dun proxecto.

61. RELACIÓN DA MATERIA COAS COMPETENCIAS BÁSICAS

O carácter integrador dunha materia como o debuxo técnico fai posible que o seu proceso de ensino/aprendizaxe permita contribuír activamente ao desenvolvemento das competencias básicas.

A competencia que se vincula de forma natural a este ámbito de coñecementos é a *competencia artística e cultural*. A *nosa materia* proporciona un ámbito de vivencias, relacións e coñecementos que fan posible a familiarización cos diferentes códigos do debuxo técnico desde o contexto de Galicia e do Estado. Isto implica ampliar as posibilidades de representación mental e coñecemento e, doutro, as posibilidades de expresión e creación. Desde as primeiras aprenderá a captar, atender, manter a atención, discriminar, relacionar e apreciar os valores estéticos e culturais das producións xeométricas, tanto as propias como as dos demais.

Desde as posibilidades expresivas facilítase a comunicación a outros de ideas e sentimentos, a liberación de tensións e a manifestación destas en produtos novos, persoais e orixinais. O dominio desta competencia esixe identificar os elementos básicos, os materiais, soportes, ferramentas do debuxo técnico así como o coñecemento dos seus principios fundamentais.

O desenvolvemento desta competencia facilitará a interpretación crítica, por parte do alumno, de imaxes do ámbito cultural, sendo sensible ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais. Ademais reconecerá a importancia dos valores culturais e estéticos do patrimonio que poden apreciarse no ámbito galego, español e universal contribuíndo ao seu respecto, conservación e mellora.

Tamén a materia facilita o desenvolvemento da *competencia social e cidadá*. A expresión e creación no debuxo técnico estimula o traballo en equipo e proporciona situacións propicias a traballar o respecto, a tolerancia, a cooperación e a flexibilidade: contribúese á adquisición de habilidades sociais.

O tratamento da información e a competencia dixital vense enormemente favorecidas polos traballos propios da materia relacionados coa aplicación de recursos gráficos ou informáticos en función do debuxo que se queira realizar e das súas finalidades. Supón utilizar programas que permitan realizar as operacións necesarias para levar a cabo un debuxo técnico desenvolvendo actitudes relacionadas co interese, por parte do alumno, para o seu uso autónomo e en grupo, así como a valoración de forma crítica e reflexiva da numerosa información dispoñible, o interese por utilizala como vehículo de comunicación, e, finalmente, a sensibilidade cara a un uso responsable e seguro.

O debuxo técnico esixe e facilita o desenvolvemento de habilidades relacionadas co pensamento científico: formular hipóteses, observar, experimentar, descubrir, reflexionar, analizar, extraer conclusións e xeneralizar. Todo isto implica unha relación clara coas competencias de *coñecemento e interacción co mundo físico, aprender a aprender e iniciativa e autonomía persoal* (que supoñen aprender a trazar proxectos, a funcionalizar recursos, a valorar posibilidades, anticipar resultados e avalialos).

A evolución nos elementos de percepción e estruturación do espazo a través dos contidos de xeometría e da representación das formas coopera de forma significativa a que o alumnado adquira a *competencia matemática*. Esta competencia permite utilizar as ferramentas matemáticas na comprensión dos fundamentos da Xeometría métrica; inclúe a identificación e uso de estratexias para utilizar razoamentos, símbolos e fórmulas matemáticas que permitan integrar coñecementos de debuxo técnico dentro dos procesos tecnolóxicos e en aplicacións da vida cotiá no contexto galego, revisando e valorando o estado de consecución do proxecto ou actividade sempre que sexa necesario.

Finalmente, a *competencia en comunicación lingüística* relaciónase co desenvolvemento das habilidades e estratexias para o uso da linguaxe verbal na lingua castelá e na lingua galega como vehículo para a representación mental e a comunicación na aula á hora de comprender e transmitir informacións vinculadas a datos, conceptos, principios, técnicas, materiais e instrumentos. A lectura de textos relacionados con

contidos da materia é esencial tamén: permitirá familiarizarse cos comentarios e valoracións de críticos e creadores de diversos ámbitos (cine, televisión, arquitectura, pintura, escultura); axudará os alumnos a comprender, avaliar e forxar un criterio persoal.

			<p>Trazado de formas proporcionais.</p> <p>Resolución gráfica de triángulos.</p> <p>Determinación, propiedades e aplicacións dos seus puntos notables.</p> <p>Proporcionalidade e semellanza.</p> <p>Análise de trazado de formas poligonais por triangulación, radiación e itinerario.</p> <p>Construción e utilización de escalas gráficas. Transformacións xeométricas elementais: xiro, translación, simetría homotecia e afinidade. Identificación de invariantes.</p> <p>Aplicacións.</p> <p>Tanxencias e enlaces.</p>			
--	--	--	--	--	--	--

AVALIACIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PROBA
	TEM A/ U.D.	BLO QUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
1ª		B1.1 2.	Resolución de problemas básicos de tanxencias e enlaces. Aplicacións. Construción de curvas técnicas, óvalos, ovoides e espirais.			
		B1.1 3.	Aplicacións da xeometría ao deseño arquitectónico e industrial. Xeometría e novas tecnoloxías. Aplicacións de debuxo vectorial en 2D.			
		B1.1 4.	Exercicios de aplicación de trazado de tanxencias e enlaces.			

AVALIACIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
	TEM A	BLO QUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
2º		B1.25	Resolución de problemas básicos de tanxencias e enlaces. Aplicacións.			
		B1.26	Construción de curvas técnicas, óvalos, ovoides e espirais.		36	

		B1.27	Aplicacións da xeometría ao deseño arquitectónico e industrial.		Xaneiro, febreiro e marzo	
		B1.28	Xeometría e novas tecnoloxías.			

AVALIACIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
	TEM A	BLO QUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
2º AVALIACIÓN		B1.29	Aplicacións de debuxo vectorial en 2D		36	
		B1.30	Exercicios de aplicación de trazado de tanxencias e enlaces.			
		B2.1	Fundamentos dos sistemas de representación.			
		B2.2	Sistemas de representación na arte.			
		B2.3	Evolución histórica dos sistemas de representación.			
		B2.4	Sistemas de representación e debuxo técnico. Ámbitos de aplicación.			
		B2.5	Vantaxes e inconvenientes. Criterios de selección.			
		B2.6	Clases de proxección			
		B2.7	Sistemas de representación e novas tecnoloxías.			
		B2.8	Aplicacións de debuxo vectorial en 3D.			
		B2.9	Sistema diédrico.			
		B2.10	Procedementos para a obtención das proxeccións diédricas.			
	B2.11	Disposición normalizada.				

		B2.12	Reversibilidade do sistema. Número de			
--	--	-------	--	--	--	--

			proyecciones suficientes.			
--	--	--	---------------------------	--	--	--

AVALIACIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS	TEMPORALIZACIÓN	PROBAS
------------	---------------------	-----------------	--------

Xaneiro, febreiro, marzo

2º AVALIACIÓN	TEMA	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
		B2.13	Representación e identificación de puntos, rectas e planos. Posicións no espazo		36	
		B2.14	Proxeccións diédricas de sólidos e espazos sinxelos.			
		B2.15	Seccións planas. Determinación da súa verdadeira magnitude.			
		B2.16	Procedementos para a obtención e disposición das proxeccións diédricas			
		B2.17	Visualización e debuxo a manalzada de axonometrías a partir das vistas principais de pezas sinxelas.			
		B2.18	Seccións planas. Determinación da súa verdadeira magnitude.			

AVALIACIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS	TEMPORALIZACIÓN	PROBAS
------------	---------------------	-----------------	--------

3 ^a AVALIA CION	TEM A	BLO QUE	CONTIDO	MES	SESION S	
	9	B2.19	Sistema de planos cotados: aplicaciones			
	10	B2.20	Sistema axonométrico			

3ª AVALIACIÓN	10	B2. 21	Fundamentos do sistema. Axonométrico. Disposición dos eixes e utilización dos coeficientes de reducción.	ABRIL/ MAIO/ XUÑO	29	
	0	B2. 22	Sistema axonométrico ortogonal, perspectivas			X

P
O
R
A
L
O
N
I
Z
A
C
I
O
N

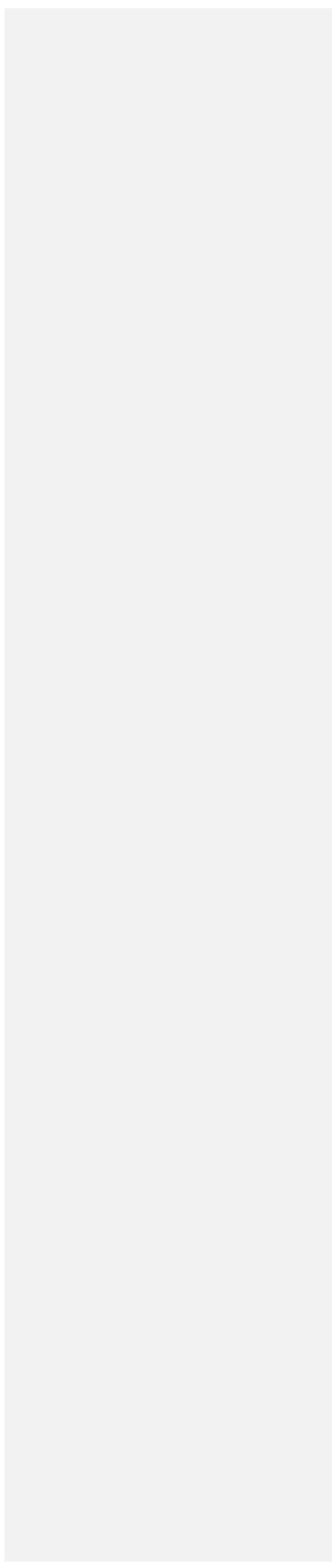
M

E
S

S
E
S
I
O

N
S

AVALIACION		
3 a AVALIACION		
		X

UNIDADES DIDÁCTICAS		
TEM A	BLOQ UE	CONTIDO
		dimétricas e trimétricas.
11	B2.23	Sistema axonométrico oblicuo: perspectivas cabaleiras e militares.
10	B2.24	Aplicación do óvalo isométrico como representación simplificada de formas circulares.
12	B2.25	Sistema cónico central.
12	B2.26	Elementos do sistema. Plano do cadro e cono visual.
12	B2.27.	Determinación do punto de vista e orientación das caras principais.
12	B2.28	Paralelismo. Puntos de fuga. Puntos métricos.
13	B2.29	Representación simplificada da circunferencia.
13	B2.30	Sistema cónico oblicuo

13	B2.31	Representación simplificada da circunferencia.
----	-------	--

X
3ª AVALIACIÓN

ABRIL/ MAIO/ XUÑO

AVALIACION	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALONIZACION		PROBAS
	TEMA	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
3 ^a AVALIACION						
	14	B2.32.	Representación de sólidos nos diferentes sistemas.			X

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
T e r a / U r i c a c i o n	Ident · contid o s	Ident · Estánd a r	Co m p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIM O CONSE C.	Instrumentos			Temas transversa is
						Pro b Esc.	Trab indi	Trab grupo	

1		B1.1. 1.	C A A CS I EE C C EC	DT1. Diseña, modifica ou reproduce formas baseadas en redes modulares cadradas coa axuda do escuadro e o cartabón, utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas	70 %	70%	CA/EMP
1		B1.1. 2	CMCC	DT1. Determina coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano, e comproba graficamente o cumprimento das condicións establecidas.			

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T e r a / U n i d a d e	Ident · contid o s	Ident · Estánd a r	Co m p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIM O CONSE C.	Instrumentos			Temas transversa is
						Pro b Esc.	Trab indi	Trab grupo	

1		B1.1.3	CMCC	DT1. Relaciona as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica as súas aplicacións.					
---	--	--------	------	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIMO CONSE C.	Instrumentos			Temas transversais
						Prob. Esc.	Trab. indi	Trab. grupo	
2		B1.1.4.	CSIEE	DT1. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións.					

2		B1.1. 6.	CAA	DT1. Deseña cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, ou relacións de semellanza.	70 %				
---	--	-------------	-----	---	---------	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T e r c e r o / U n i d a d e	Ident · contid o s	Ident · Estánd a r	Co m p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIM O CONSE C.	Instrumentos			Temas transversa is
						Pro b Esc.	Trab indi	Trab grupo	

3		B1.1. 7.	CMC C T	DT1. Reproduce figuras proporcionais determinando a razón idónea para o espazo de debuxo dispoñible, construíndo a escala gráfica correspondente en función da apreciación establecida e utilizándoa coa precisión requirida.	70 %				
3		B1.1. 8.	CAA	DT1. Comprende as características das transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), identificando as súas invariantes, e aplícaas para a resolución de problemas xeométricos	70 %				

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T e r a / U n i d a d e	Ident · contid o s	Ident · Estánd a r	Co m p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIM O CONSE C.	Instrumentos			Temas transversa is
						Pro b Esc.	Trab indi	Trab grupo	

4		B1.2.1	C A A CS I EE C C EC	DT1. Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia	70 %	X	X		CA/EMP
---	--	--------	--	---	---------	---	---	--	--------

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIMO CONSE C.	Instrumentos			Temas transversais
						Prob. Esc.	Trab. indi.	Trab. grupo	
4		B1.2.2	CSIEE	DT1. Resolve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.		X			CA/EMP

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com. p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P.	
2		B1.1. 5	CM C C T	Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado.	7 0 %	70%				

2		B1.1. 6	CSI E E	Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.	7 0 %	70%	X	X		
3		B1.1. 7	CSI E E	Reproduce figuras proporcionais determinando a razón idónea para o espazo de debuxo dispoñible, construíndo a escala gráfica correspondente en función da apreciación establecida e utilizándoa coa	7 0 %	70%				

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P.	
				precisión requirida.						
4		B1.1. 8.	CAA	Comprende as características das transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), identificando as súas invariantes, e aplícaas para a resolución de problemas xeométricos e para a representación de formas planas.	70%	70%				

5		B1.2. 1	CM C C T	Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia.	7 0 %	70%	X	X		
5		B1.2. 2	CAA	Resolve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as	7 0 %	70%				

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com. p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CR IT A	T. IN DI	T. G R U P.	
				súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.						
6		B1.2. 3.	CSI E E	Aplica os coñecementos de tanxencias á construción de óvalos, ovoides e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.	7 0 %	70%	X	X		

6		B1.2. 4.	CSI E E	Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os	7 0 %	70%				
---	--	-------------	---------------	--	-------------	-----	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com. p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P.	
				seus elementos.						
7		B2.1. 1.	CCL	Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema.	70%	70%				

7		B2. 1. 2.	CCL	Establece o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación, e ilustra as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo	7 0 %	70%	X			
7		B2.1. 3.	CD	Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando a	7 0 %	70%				

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P.	
				complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles.						
8		B2.1. 4	CM C C T	Comprende os fundamentos do sistema diédrico e describe os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.	7 0 %	70%				
				Comprende o funcionamento do sistema diédrico,						

8		B2.1.5	C A A	relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude	70%				
---	--	--------	-------------	--	-----	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T · U ·	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. · G R U P ·	
				Deseña ou reproduce formas tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no						

8		B2.1.6	CSIEE	sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoño as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco	70%				
10		B2.1.7	CMCT	Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras	70%	X			
10		B2.1.8	CCCEC	Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a					

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com. p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P	
				súa verdadeira magnitude.						
9		B2.2. 1	CAA	Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra as súas principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.	7 0 %	7 0 %	X	X		

1 0		B2.3. 1	CC E C	Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses,							
--------	--	------------	--------------	---	--	--	--	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T · U ·	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ESC RIT A	T · I N D I	T · G R U P ·	
				simplificando o seu trazado.						

1 1		B2.3. 2.	CC E C	Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispondo a súa orientación para simplificar o seu trazado	7 0 %	7 0 %				
1 2		B2.4. 1.	CCL	Comprende os fundamentos da p. cónica e clasifica a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión						

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P.	
				da posición do punto de vista sobre o resultado final.						
1 3		B2.4. 2.	CSI EE	Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispendo a súa orientación para simplificar o seu trazado.			X	X		

1 3		B2.4. 3.	CM C C T	Representa formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando a construción das elipses perspectivas mediante o trazado de polígonos circunscritos, trazándoas a man alzada ou coa axuda	7 0 %	7 0 %				
--------	--	-------------	-------------------	---	-------------	-------------	--	--	--	--

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE										
T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com. p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ESC RIT A	T. I N D I	T. G R U P.	
				de patróns de curvas						
1 5		B3.1. 1	CCL	Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación.						

1 6		B3.2. 1	CSI E E	Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas.	7 0	7 0	X	X		
1 6		B3.2. 2	CAA	Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos,	%	%				

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clav e	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T · I N D I	T. G R U P.	
				seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas						
1 6		B3.2. 3	CM C C T	Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.	7 0 %	70%	X	X		

1 6		B3.2. 4.	CM C C T	Cota espazos arquitectónicos sinxelos identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.	7 0 %	70%				
1 6		B3.2. 5.	CSI E E	Representa obxectos con ocros mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas	7 0 %	70%				

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE

T. U.	Ident. contidos	Ident. Estándar	Com p. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRA O MINI MO CONS E C.	PE SO CUA L IFIC.	Instrumentos			Temas transvers ais
							P. ES CRI TA	T. I N D I	T. G R U P.	
				correspondentes.						

PROCEDEMENTOS

Combinación dos instrumentos básicos: escuadra, cartabón e compás, en operacións geométricas: paralelismo, perpendicularidad, trazado de ángulos, etc.
Diferenzas entre figuras homotéticas e figuras semellantes.
Transformacións de posición: traslaciones, xiros e simetrías
Construción de escalas volantes e a súa utilización.
Construción de figuras semellantes.
Construción e relacións métricas nos triángulos e cuadriláteros.
Xénese e geometría de formas poligonales regulares.
Emprego dos coñecementos sobre os polígonos para a resolución de problemas reais.
Realización de problemas de tangencias e deseños con enlaces básicos entre circunferencias e entre circunferencias e rectas.
Construción de curvas técnicas e aplicación das mesmas na resolución de problemas reais.
Realización de perspectivas caballerías de corpos de caras planas e/ou cilíndricas.
Análise da importancia que ten a normalización en xeral e no Debuxo Técnico en particular.
Realización de esbozo de vistas diédricas de corpos sólidos e pezas industriais.
Emprego de liñas e escritura normalizadas na realización de debuxos técnicos.
Manexo de formatos e de escalas normalizadas.
Posicionamiento das vistas diédricas dun sólido.
Acotación de pezas sen gran complexidade.

ACTITUDES, VALORES E NORMAS

Manexar con habilidade os instrumentos específicos do debuxo técnico.
Valorar as posibilidades do debuxo técnico como linguaxe obxectiva.
Interese pola investigación de novas formas de representación.
Sensibilidade e gusto pola precisión no trazado e pola limpeza na realización de documentos gráficos.
Elaborar solucións razoadas ante problemas xeométricos básicos Procura e interese polas formas representadas.
Interese e valoración do traballo en equipo como método eficaz para facilitar a aprendizaxe entre iguais.
Desenvolver a visión espacial, a creatividade e a precisión nos trazados. Creatividade na utilización dos distintos elementos.
Coñecer e comprender os fundamentos dos sistemas básicos de representación.
Interese pola presentación máis adecuada, en canto a detalles, tipos de espesores de liñas e claridade do debuxo.

Confianza nas propias capacidades para visualizar diferentes formas tridimensionais e representalas no plano.
Valoración do carácter universal que aporta a normalización á linguaxe gráfico e da importancia da normalización para a comunicación
Representar formas mediante esbozos acoutados segundo normas UNE ou ISO.
Valoración da importancia que teñen os coñecementos obtidos como imprescindibles e necesarios para a elaboración de proxectos.
Respecto polas creacións alleas.
Respecto polo material común e o lugar de traballo, limpeza e orde
Comparación entre os distintos sistemas de representación, establecendo as relacións existentes.
Representación do alfabeto do punto, rectas singulares e posicións do plano e as súas relacións e transformacións máis usuais.
Representación isométrica, cabaleira e cónica de corpos prismáticos e cilíndricos.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

Os criterios de avaliación que a continuación se relacionan, deberán servir como indicadores da evolución das aprendizaxes das alumnas e alumnos, como elementos que axudan a valorar os desaxustes e necesidades detectadas e como referentes para estimar a adecuación das estratexias de ensino postas en xogo. Consideramos que o desfase causado no alumnado polo Covid nas materias de bacharelato pode emendarse sen transformar a programación, simplemente insistindo con maior número de traballos nos aspectos que quedaron pouco desenvolvidos. Nos cursos de bacharelato consideramos que en caso dun novo confinamento traballariamos como no anterior: propoñendo tarefas na aula virtual e empregando as mesmas como ferramenta de avaliación. Para os aspectos teóricos da materia no caso de non poder realizarse unha proba diagnóstica dos mesmos xa sexa pola semipresencialidade (o evento coincide xusto con algunha data de exame) ou por confinamento (o evento esténdese no tempo e impide a realización de exames) esa proba diagnóstica transformarase nun traballo por escrito que explore algún dos conceptos da materia. O único cambio metodolóxico a aplicar para seguir o protocolo sanitario é o de non levar á práctica ningún traballo colectivo fóra daqueles que se poidan propoñer dentro da aula virtual.

O departamento xa fixo o esforzo de colgar materiais ante cada eventualidade na propia aula virtual, cunha provisión importante de temas teóricos e exercicios prácticos

Debuxar e resolver problemas xeométricos, valorando o método e o razonamiento das construcións, así como o seu acabado e presentación.

Utilizar escalas para a interpretación de planos e a elaboración de debuxos.

Deseñar obxectos de uso común nos que sexa preciso resolver problemas básicos de tanxencias, ben sexan rectas con circunferencias ou destas entre si, razoando os seus trazados.

Aplicar os coñecementos de xeometría plana para o trazado de curvas cónicas e técnicas, utilizando correctamente os procedementos máis adecuados.

Utilizar o sistema diédrico para representar formas planas e volumes sinxelos, así como as relacións espaciais entre punto, recta e plano.

Realizar perspectiva axonométrica, cabaleira e cónica (delineada e a man alzada) de obxectos simples definidos polas súas vistas fundamentais e viceversa.

Definir graficamente un obxecto polas súas vistas fundamentais ou a súa perspectiva, executados a man alzada.

Obter a representación de pezas mecánicas e elementos industriais ou arquitectónicos sinxelos, valorando a correcta aplicación das normas UNE e ISO referidas a vistas, tipos de liñas, rotulación e acotación de debuxos.

Seleccionar os elementos posicionales do sistema cónico que, na perspectiva dun obxecto, ofrecen unha representación idónea del.

Elaborar e participar activamente en proxectos en equipo, mostrando actitudes de cooperación, tolerancia e flexibilidade.

Culminar os traballos de debuxo técnico, utilizando os diferentes recursos gráficos, de forma que este sexa abofé, limpo e responda ao obxectivo para o que foi realizado.

MINIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA.

Debuxar e resolver trazados fundamentais no plano e a súa aplicación práctica na construción de triángulos, cuadriláteros e polígonos en xeral, construción de figuras semellantes e transformacións xeométricas básicas. Valorarase o método e o razoamento das construcións, así como o seu acabado e presentación.

Saber utilizar e construír escalas gráficas, así como interpretarlas en planos e na elaboración de debuxos.

Coñecer os trazados de tanxencias e aplicalos en debuxos de uso común que conteñan enlaces entre circunferencia e recta e/ou entre circunferencias. Terase en conta a súa resolución e precisión na obtención dos puntos de tanxencia.

Construción e aplicación de curvas técnicas e cónicas, utilizando correctamente os procedementos máis adecuados.

Usar correctamente o sistema diédrico para representar formas planas e volumes sinxelos, así como as relacións espaciais entre punto, recta e plano.

Debuxar perspectivas axonométricas e cónicas de obxectos simples definidos polas súas vistas e viceversa.

Saber representar pezas mecánicas e elementos industriais ou de construción, usando correctamente a aplicación das normas UNE e ISO, referidas a vistas, tipos de liñas, rotulación e acotación de debuxos.

- O alumno debe presentar todos os traballos propostos durante o curso como proba de que experimentou todos os contidos alomenos unha vez, independentemente do resultado dos mesmos, non se valorará negativamente os de menos destrezas, senon aqueles con menos dedicación ou dedicación nula.

TEMPORALIZACIÓN.

O Seminario de debuxo distribúe a materia correspondente o bloque de contidos en tres avaliacións:

1ª Avaliación: 1.-Trazados fundamentais no plano, 2.-Proporcionalidade e semellanza, 3.- Polígonos, 4.-Transformacións xeométricas, 5.-Tanxencias.

2ª Avaliación: 6.-Curvas técnicas. 7.-Sistemas de representación (sistema diédrico, sistema axonométrico: isometría).

3ª.- Avaliación: 8.-Sistemas de representación (sistema axonométrico: perspectiva cabaleira, sistema cónico), 9.-Normalización e elaboración de esbozos, 10.- Arte e debuxo técnico.

PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Avaliación inicial.

Ao inicio do curso comprobarase os coñecementos previos dos alumnos do grupo mediante unha avaliación inicial que consistira nunha proba, que solo se terá en conta a efectos de adecuar o nivel de partida do proceso ensino-aprendizaxe á realidade do grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos.

Avaliación formativa.

Ao longo do curso os alumnos estarán informados do seu progreso de aprendizaxe a través das indicacións que se lle vaian dando: correccións das distintas probas escritas previstas, interacción na aula, corrección do caderno de clase e dos traballos que se vaian propondo.

Avaliación sumativa.

Ao remate do curso valorarase o rendemento académico dos alumnos, así como a súa dedicación e esforzo, mediante a cualificación final que se determinará de acordo coas especificacións e criterios de cualificación que se detallan máis adiante.

Procedementos para a avaliación.

Os procedementos ou técnicas que se prevé empregar para avaliar o progreso dos alumnos no proceso de aprendizaxe son os seguintes:

Probas escritas.

Observación sistemática.

Produccións dos alumnos:

Traballos individuais realizados na clase ou una casa.

Traballos en grupo.

Caderno de clase dos alumnos.

Instrumentos de avaliación.

Considerando que os instrumentos de avaliación son os documentos ou rexistros nos que se recolle os resultados da observación sistemática e do seguimento do proceso de aprendizaxe do alumno, estes serán de dous tipos:

As propias producións dos alumnos:

Probas escritas.

Traballos dos alumnos.

Caderno de clase dos alumnos.

O caderno do profesor, no que se recollerán os resultados das observacións diárias da aula.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Probas de recuperación.- O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

A nota obtida na recuperación representará o 90% da cualificación, á que se lle engadira a obtido no apartado C dese trimestre. Entenderase que avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

Cualificación final.- A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo).

Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requirirase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4

puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

O alumno debe presentar todos os

traballos propostos durante o curso como
proba de que experimentou todos os
contidos alomenos unha vez,
independentemente do resultado dos
mesmos, non se valorará negativamente
os de menos destrezas, senon aqueles con
menos dedicación ou dedicación nula.

Avaliación extraordinaria- Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

DEBUXO TECNICO DE 2º DE BACHARELATO

VALOR FORMATIVO DA MATERIA.

O debuxo técnico II constitúe unha materia de gran valor formativo. Permite coñecer, comprender e expresar o mundo das formas de maneira obxectiva para transmitir, interpretar e comprender ideas ou proxectos. O estudo do seu currículo permite cooperar no desenvolvemento de capacidades perceptivas, representativas, expresivas e estéticas a partir do coñecemento teórico e práctico da sintaxe do debuxo técnico.

No segundo curso de Bacharelato profúndase en contidos que están relacionados coa xeometría métrica aplicada, que permite resolver problemas xeométricos e de configuración de formas no plano, coa xeometría descritiva para representar sobre un soporte bidimensional formas e corpos volumétricos situados no espazo, e coa normalización, para simplificar, unificar e obxectivar as representacións gráficas.

Esta materia contribúe a desenvolver capacidades relacionadas co acceso aos coñecementos científicos e tecnolóxicos e co afianzamento do espírito emprendedor estimulando actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico. Así mesmo, contribúe, como o resto de materias, ao desenvolvemento do conxunto de capacidades recollidas nos obxectivos do bacharelato e coopera na orientación ao alumnado sobre estudos superiores.

En suma, o Debuxo Técnico II:

- Permite o desenvolvemento de actitudes e hábitos de análise e reflexión.
- Proporciona técnicas útiles para enfrontarse a situacións diversas.
- Fomenta o espírito crítico e a creatividade.
- Fai posible a captación da linguaxe das formas xeométricas contribuindo ao desenvolvemento da sensibilidade.
- Permite que se poida chegar a valorar e gozar do patrimonio artístico de Galicia e do Estado como expoñente da nosa memoria colectiva.

- Desenvolve a capacidade de abstracción para a comprensión de numerosos trazados e convencionalismos.
- Posibilita a adquisición de destrezas vinculadas á orde e coitado nos procesos de elaboración dos traballos.

68. OBXECTIVOS

- Expresar con precisión e obxectividade solucións gráficas a diferentes problemas xurdidos no mundo da técnica, a construción, as artes e o deseño utilizando con destreza os instrumentos e terminoloxía do debuxo técnico.
- Aplicar os coñecementos adquiridos sobre trazados xeométricos no plano na construción de triángulos, cuadriláteros e polígonos, en xeral, e construción de figuras semellantes, equivalentes, homólogas ou afíns a outras dadas.
- Traballar con distintas escalas gráficas na execución ou reprodución de debuxos técnicos.
- Resolver problemas xeométricos relacionados coas curvas cónicas en que interveñan elementos principais delas, interseccións con rectas ou rectas tanxentes.
- Trazar curvas técnicas a partir da súa definición recoñecendo as súas distintas aplicacións no deseño de engrenaxes, outros movementos mecánicos ou no deseño de estradas.
- Reflexionar de forma individual e en grupo sobre o proceso de realización de construcións xeométricas mostrando actitudes de tolerancia e flexibilidade.
- Utilizar o sistema diédrico e os métodos da xeometría descritiva na representación de formas planas ou corpos.
- Relacionar entre si os distintos sistemas de representación estudados desenvolvendo as habilidades e destrezas no manexo dos instrumentos e no trazado a man alzada.
- Elaborar os planos técnicos necesarios para describir e/ou fabricar un obxecto ou elemento de acordo coas normas establecidas no debuxo técnico.
- Aplicar diferentes recursos gráficos ou incluso informáticos en función do tipo

de debuxo que se ha de realizar e das súas distintas finalidades.

- Recoñecer as posibilidades que ofrece o debuxo técnico como recurso básico para a creación de formas novas e esenciais para a mellora do medio próximo.
- Desenvolver curiosidade por comprender o desenvolvemento dos trazados xeométricos ao longo da historia no contexto de Galicia analizando a importancia das construcións gráficas na arquitectura, a arte, a industria...

69. DEBUXO TÉCNICO 2º BACH. 1ª AVALIACIÓN.

AVALIACIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZACIÓN		PROBA
	TEMA / U.D	BLOQUE	CONTIDO	MES	SESIONS	
2ª			Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico			
	U. 1	B1.1	Resolución de problemas xeométricos	XANEIRO	8	X
		B1.2	Proporcionalidade. Rectángulo áureo. Aplicacións.			
		B1.3	Construción de figuras planas equivalentes.			
		B1.4	Relación entre os ángulos e a circunferencia. Arco capaz.			
		B1.5	Aplicacións.			
	U.2	B1.6	Potencia dun punto respecto a unha circunferencia. Determinación e propiedades do eixe radical e do centro radical. Aplicación á resolución de tanxencias.	FEBREIRO	14	X
		B1.7	Inversión. Determinación de figuras inversas. Aplicación á resolución de tanxencias			
		B1.8	Transformacións xeométricas. Aplicacións			
	B1.9	Trazado de curvas cónicas e técnicas				

	U. 3	B1.1 0	Curvas cónicas. Orixe, determinación e trazado da elipse, a parábola e a hipérbola.	MARZ O	15	X
--	---------	-----------	---	-----------	----	---

AV L I A C I Ó N	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZA CION		PRO BA
1ª	TE MA / U.D	BL O / QU E	CONTI DO	MES	SESI ONS	
		B1.1 1	Curvas técnicas. Orixe, determinación e trazado das curvas cíclicas e envolventes.			
		B1.1 2	Resolución de problemas de pertenza, tanxencia e incidencia. Aplicacións.			
	U. 4	B1.1 3.	Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións.			
		B1.1 4	Afinidade. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras afíns. Construción da elipse afín a unha circunferencia.	MARZ O	4	
	U. 4	B1.1 5.	Trazado de figuras planas complexas utilizando escalas e construcións auxiliares axeitadas.	MARZ O	4	X

2ª AVALIACION

AV L I A C I Ó N	UNIDADES DIDÁCTICAS			TEMPORALIZ A CION		PRO BA
1ª	TEM A/ U.D.	BL O / QU E	CONTIDO	MES	SESI ONS	

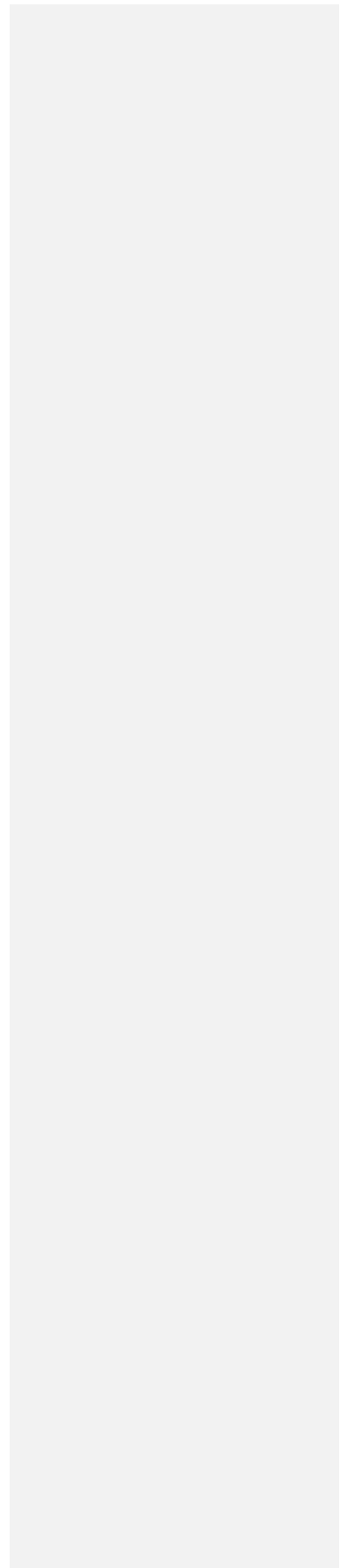
		2	Bloque 2. Sistemas de representación			
		B2 .1	Punto, recta e plano no sistema diédrico			
	U. 5	B2 .2	Resolución de problemas de pertenza, incidencia, paralelismo e	SETE MBR O	14	X

			perpendicularidade			
		B2 .3	Determinación da verdadeira magnitude de segmentos e formas planas.			

		B2.4	Construción de figuras planas no sistema diédrico.			
		B2.5	Abatemento de planos. Determinación dos seus elementos. Aplicacións.			
		B2.6	Xiro dun corpo xeométrico. Aplicacións			
		B2.7.	Cambios de plano. Determinación das novas proxeccións. Aplicacións.			
U. 6		B2.8	Afinidade entre proxeccións	OUTUBRO	14	X
		B2.9	Problema inverso ao abatemento.			
		B2.10.	Corpos xeométricos no sistema diédrico			
		B2.11	Representación de poliedros regulares. Posicións singulares.			
U. 7		B2.12.	Determinación das súas seccións principais.			
		B2.13	Representación de prismas e pirámides			
		B2.14	Representación de cilindros, conos e esferas. Seccións planas.			
		B2.15	Determinación de seccións planas e elaboración de desenvolvementos.			
		B2.16	Interseccións.			
		B2.17	Xiros, abatements ou cambios de plano para determinar a verdadeira magnitude de elementos de pezas tridimensionais	MARZO	18	X
		B2.18	Sistemas axonométricos ortogonais.			
		B2.19.	Posición do triedro fundamental.			

	U. 8	B2.2 0	Relación entre o triángulo de trazas e os eixes do sistema.			
--	------	-----------	---	--	--	--

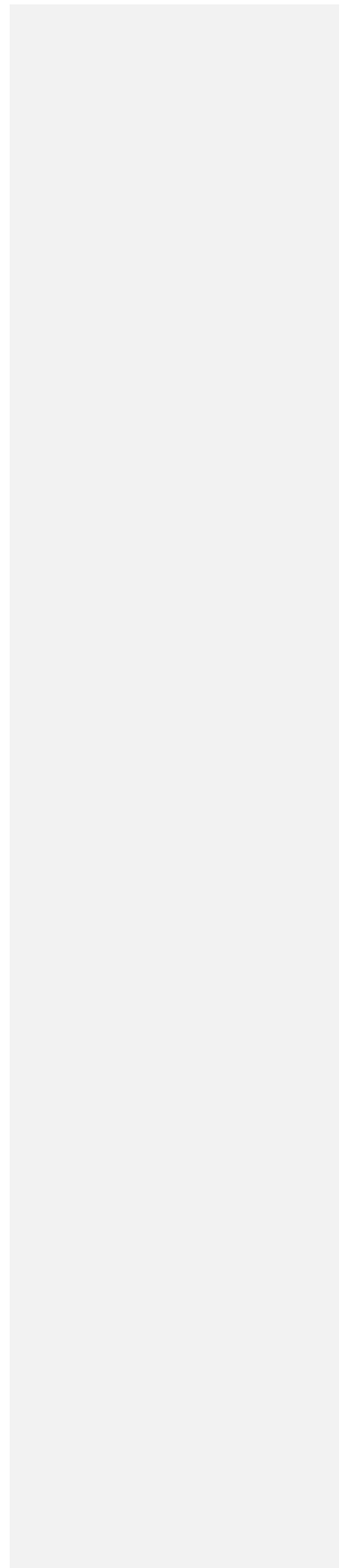
		B2.2 1	Determinación de coeficientes de reducción.			
--	--	-----------	---	--	--	--

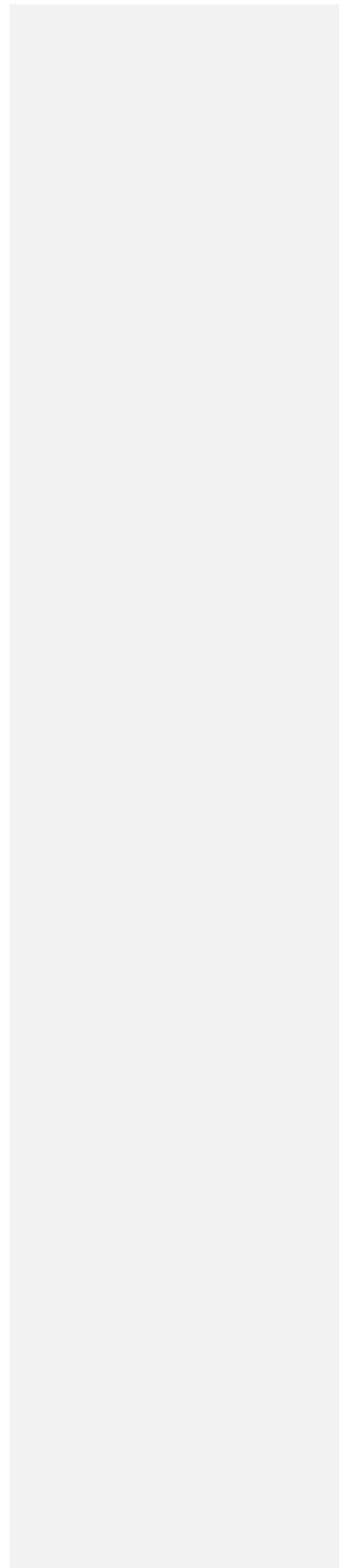
		B2.2 2.	Tipoloxía das axonometrías ortogonais. Vantaxes e inconvenientes.			
		B2.2 3	Representación de figuras planas.			
		B2.2 4	Representación simplificada da circunferencia.			
		B2.2 5	Representación de corpos xeométricos e espazos arquitectónicos. Seccións planas. Interseccións.			

3ª AVALIACIÓN

N	AVALIACIÓN	UNIDADES DIDÁCTICAS		TEMPORALIZACIÓN		PROBA	
		TEM A/ U.D.	BLO QUE	ME S	SESIONS		
			B 3	Bloque 3. Documentación gráfica de proxectos	ABRIL	11	X
		U. 9	B3.1	Elaboración de bosquejos, esbozos e planos.			
			B3.2	Proceso de deseño ou fabricación: perspectiva histórica e situación actual.			
			B3.3	Proxecto: tipos e elementos			
			B3.4	Planificación de proxectos.			
		U. 10	B3.5	Identificación das fases dun proxecto. Programación de tarefas.			
			B3.6	Elaboración das primeiras ideas			

AVALIA CION 3ª	U. 11	B3.7	Tipos de planos: de situación, de conjunto, de montaxe, de instalación, de detalle, de fabricación ou de construción.			
-------------------	-------	------	--	--	--	--

		B3.8	Presentación de proxectos			
U. 11		B3.9	Elaboración da documentación gráfica dun proxecto gráfico, industrial ou arquitectónico sinxelo.	MAI O		
		B3.10	Debuxo de bosquejos a man alzada e esquemas.			
		B3.11	Elaboración de debuxos cotados			
U. 12		B3.12	Elaboración de esbozos de pezas e conxuntos.	MAI O	16	X
		B3.13	Posibilidades das tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao deseño, á edición, ao arquivamento e á presentación de proxectos.			
		B3.14	Debuxo vectorial 2D. Debuxo e edición de entidades. Creación de bloques. Visibilidade de capas.			
		B3.15	Debuxo vectorial 3D. Inserción e edición de sólidos. Galerías e bibliotecas de modelos. Incorporación de texturas.			
		B3.16	Selección do encadramento, a iluminación e o punto de vista.			
		B3.17	Resolución de exercicios de debuxo técnico utilizando recursos informáticos			

72. PROCEDEMENTOS

- Combinación dos instrumentos básicos: escuadra, cartabón e compás, en operacións geométricas: paralelismo, perpendicularidad, trazado de ángulos, etc.
- Diferenzas entre figuras homotéticas e figuras semellantes.
- Transformacións de posición: traslaciones, xiros e simetrías
- Construción de escalas volantes e a súa utilización.
- Construción de figuras semellantes.
- Construción e relacións métricas nos triángulos e cuadriláteros.
- Xénese e geometría de formas poligonales regulares.
- Emprego dos coñecementos sobre os polígonos para a resolución de problemas reais.
- Realización de problemas de tangencias e deseños con enlaces básicos entre circunferencias e entre circunferencias e rectas.
- Construción de curvas técnicas e aplicación das mesmas na resolución de problemas reais.
- Realización de perspectivas caballerías de corpos de caras planas e/ou cilíndricas.
- Análise da importancia que ten a normalización en xeral e no Debuxo Técnico en particular.
- Realización de esbozo de vistas diédricas de corpos sólidos e pezas industriais.
- Emprego de liñas e escritura normalizadas na realización de debuxos técnicos.
- Manexo de formatos e de escalas normalizadas.
- Posicionamiento das vistas diédricas dun sólido.
- Acotación de pezas sen gran complexidade.

73. ACTITUDES, VALORES E NORMAS

- Manexar con habilidade os instrumentos específicos do debuxo técnico.
- Valorar as posibilidades do debuxo técnico como linguaxe obxectiva.
- Interese pola investigación de novas formas de representación.
- Sensibilidade e gusto pola precisión no trazado e pola limpeza na realización de documentos gráficos.
- Elaborar solucións razoadas ante problemas xeométricos básicos Procura e interese polas formas representadas.
- Interese e valoración do traballo en equipo como método eficaz para facilitar a aprendizaxe entre iguais.
- Desenvolver a visión espacial, a creatividade e a precisión nos trazados. Creatividade na utilización dos distintos elementos.

- Coñecer e comprender os fundamentos dos sistemas básicos de representación.
- Interese pola presentación máis adecuada, en canto a detalles, tipos de espesores de liñas e claridade do debuxo.
- Confianza nas propias capacidades para visualizar diferentes formas tridimensionais e representalas no plano.
- Valoración do carácter universal que aporta a normalización á linguaxe gráfico e da importancia da normalización para a comunicación
- Representar formas mediante esbozos acoutados segundo normas UNE ou ISO.
- Valoración da importancia que teñen os coñecementos obtidos como imprescindibles e necesarios para a elaboración de proxectos.
- Respecto polas creacións alleas.
- Comparación entre os distintos sistemas de representación, establecendo as relacións existentes.
- Representación do alfabeto do punto, rectas singulares e posicións do plano e as súas relacións e transformacións máis usuais.
- Representación isométrica, cabaleira e cónica de corpos prismáticos e cilíndricos.

74. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

Os criterios de avaliación que a continuación se relacionan, deberán servir como indicadores da evolución das aprendizaxes das alumnas e alumnos, como elementos que axudan a valorar os desaxustes e necesidades detectadas e como referentes para estimar a adecuación das estratexias de ensino postas en xogo.

Consideramos que o desfasamento causado no alumnado polo Covid nas materias de bacharelato pode emendarse sen transformar a programación, simplemente insistindo con maior número de traballos nos aspectos que quedaron pouco desenvolvidos. Nos cursos de bacharelato consideramos que en caso dun novo confinamento traballariamos como no anterior: propoñendo tarefas na aula virtual e empregando as mesmas como ferramenta de avaliación. Para os aspectos teóricos da materia no caso de non poder realizarse unha proba diagnóstica dos mesmos xa sexa pola semipresencialidade (o evento coincide xusto con algunha data de exame) ou por confinamento (o evento esténdese no tempo e impide a realización de exames) esa proba diagnóstica transformarase nun traballo por escrito que explore algún dos conceptos da materia.

O único cambio metodolóxico a aplicar para seguir o protocolo sanitario é o de non levar á práctica ningún traballo colectivo fóra daqueles que se poidan propoñer dentro da aula virtual.

O departamento xa fixo o esforzo de colgar materiais ante cada eventualidade na propia aula virtual, cunha provisión importante de temas teóricos e exercicios prácticos

1. Debuxar e resolver problemas xeométricos, valorando o método e o razonamiento das construcións, así como o seu acabado e presentación.
2. Utilizar escalas para a interpretación de planos e a elaboración de debuxos.
3. Diseñar obxectos de uso común nos que sexa preciso resolver problemas básicos de tanxencias, ben sexan rectas con circunferencias ou destas entre si, razoando os seus trazados.
4. Aplicar os coñecementos de xeometría plana para o trazado de curvas cónicas e técnicas, utilizando correctamente os procedementos máis adecuados.
5. Utilizar o sistema diédrico para representar formas planas e volumes sinxelos, así como as relacións espaciais entre punto, recta e plano.
6. Realizar perspectiva axonométrica, cabaleira e cónica (delineada e a man alzada) de obxectos simples definidos polas súas vistas fundamentais e viceversa.
7. Definir graficamente un obxecto polas súas vistas fundamentais ou a súa perspectiva, executados a man alzada.
8. Obter a representación de pezas mecánicas e elementos industriais ou arquitectónicos

sixelos, valorando a correcta aplicación das normas UNE e ISO referidas a vistas, tipos de liñas, rotulación e acotación de debuxos.

9. Seleccionar os elementos posicionales do sistema cónico que, na perspectiva dun obxecto, ofrecen unha representación idónea del.

10. Elaborar e participar activamente en proxectos en equipo, mostrando actitudes de cooperación, tolerancia e flexibilidade.

11. Culminar os traballos de debuxo técnico, utilizando os diferentes recursos gráficos, de forma que este sexa abofé, limpo e responda ao obxectivo para o que foi realizado.

75. MINIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA.

- Debuxar e resolver trazados fundamentais no plano e a súa aplicación práctica na construción de triángulos, cuadriláteros e polígonos en xeral, construción de figuras semellantes e transformacións xeométricas básicas. Valorarase o método e o razoamento das construcións, así como o seu acabado e presentación.
- Saber utilizar e construír escalas gráficas, así como interpretarlas en planos e na elaboración de debuxos.
- Coñecer os trazados de tanxencias e aplicarlos en debuxos de uso común que conteñan enlaces entre circunferencia e recta e/ou entre circunferencias. Terase en conta a súa resolución e precisión na obtención dos puntos de tanxencia.
- Construción e aplicación de curvas técnicas e cónicas, utilizando correctamente os procedementos máis adecuados.
- Usar correctamente o sistema diédrico para representar formas planas e volumesixelos, así como as relacións espaciais entre punto, recta e plano.
- Debuxar perspectivas axonométricas e cónicas de obxectos simples definidos polas súas vistas e viceversa.
- Saber representar pezas mecánicas e elementos industriais ou de construción, usando correctamente a aplicación das normas UNE e ISO, referidas a vistas, tipos de liñas, rotulación e acotación de debuxos.

76. PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Na materia de debuxo técnico II cremos oportuno facer un cambio na orde das unidades didácticas. Todo o relativo á xeometría descritiva vai ser impartido nos primeiros meses do curso para incidir nos aspectos que o ano pasado durante o confinamento quedaron pouco desenvolvidos.

Avaliación inicial.

Ao inicio do curso comprobarase os coñecementos previos dos alumnos do grupo mediante unha avaliación inicial que consistira nunha proba, que solo se terá en conta a efectos de adecuar o nivel de partida do proceso ensino-aprendizaxe á realidade do grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos.

Avaliación formativa.

Ao longo do curso os alumnos estarán informados do seu progreso de aprendizaxe a través das indicacións que se lle vaian dando: correccións das distintas probas escritas previstas, interacción na aula, corrección do caderno de clase e dos traballos que se vaian propondo.

Avaliación sumativa.

Ao remate do curso valorarase o rendemento académico dos alumnos, así como a súa dedicación e esforzo, mediante a cualificación final que se determinará de acordo coas especificacións e criterios de cualificación que se detallan máis adiante.

Procedementos para a avaliación.

Os procedementos ou técnicas que se prevé empregar para avaliar o progreso dos alumnos no proceso de aprendizaxe son os seguintes:

- Probas escritas.
- Observación sistemática.
- Producións dos alumnos:
 - Traballos individuais realizados na clase ou una casa.
 - Traballos en grupo.
 - Caderno de clase dos alumnos.

Instrumentos de avaliación.

Considerando que os instrumentos de avaliación son os documentos ou rexistros nos que se recolle os resultados da observación sistemática e do seguimento do proceso de aprendizaxe do alumno, estes serán de dous tipos:

- As propias producións dos alumnos:
 - Probas escritas.
 - Traballos dos alumnos.

- Caderno de clase dos alumnos.
- O caderno do profesor, no que se recollerán os resultados das observacións diárias da aula.

77. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Probas de recuperación.- O alumno que non superou a avaliación deberá realizar a correspondente proba de recuperación.

A nota obtida na recuperación representará o 90% da cualificación, á que se lle engadira a obtido no apartado C dese trimestre. Entenderase que avaliación está superada cando a cualificación, obtida unha vez realizado o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

As probas de recuperación celebraranse a principios do seguinte trimestre e as da terceira avaliación, nos derradeiros días lectivos do mes de xuño.

Cualificación final.- A cualificación final será a media das tres avaliacións (antes de aplicar o redondeo).

Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requirirase a superación das tres avaliacións. Non obstante, pode superarse a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación é de 3 ou 4

puntos e a media das tres avaliacións, unha vez feito o redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.

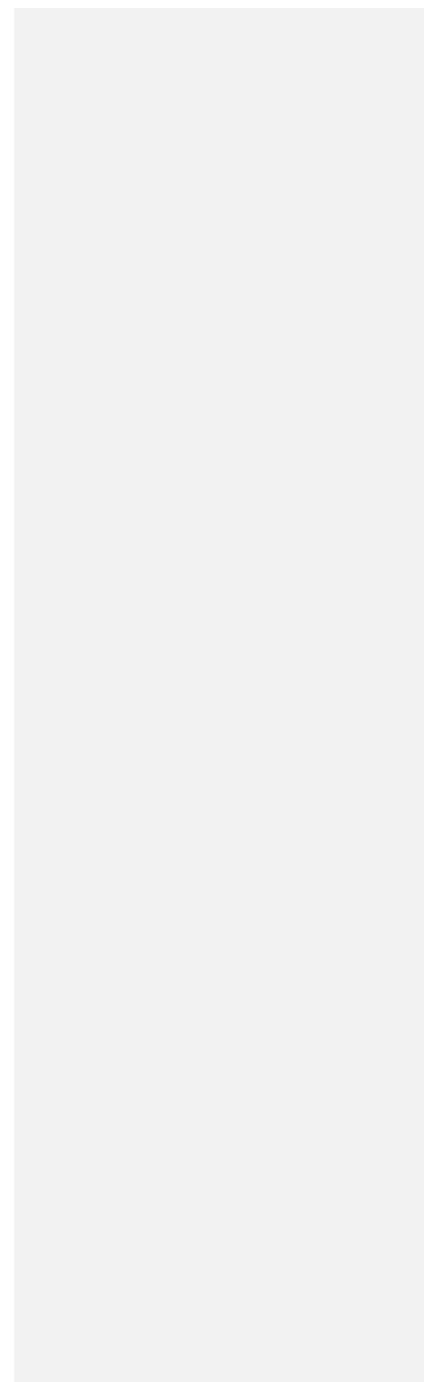
78. AVALIACION EXTRAORDINARIA

- Os alumnos que non superen a materia na avaliación ordinaria, poderán realizar unha proba no mes de setembro, según o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10 puntos. Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos. Asemade os alumnos que non tiveran cursado esta asignatura no primeiro curso de bacharelato, e entendendo que os coñecementos de debuxo técnico I e debuxo técnico II son correlativos, terán que facer una proba na que demostren os coñecementos necesarios para cursar segundo. Dita proba consistirá nun examen sobre os mínimos esixibles de primeiro.

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE								
I den t. con ti d os	I den t. Está n d ar	C o m p . c l a v e	E S T A N D A R E S D E A P R E N D I Z A X E A V A L I A B L E S	G R A O M I N I M O C O N S E C .	I n s t r u m e n t o s			T e m a s t r a n s v e r s a l e s
					P r o b E s c.	T r a b i n d i	T r a b g r u p o	
	DT2.B1.1.1	CCL	Identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade.	70 %		X		
	DT2.B1.1.2	CM C CT	Determina lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión.	70 %		X		
	DT2.B1.1.3	CAA	Transforma por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos	70 %		X		

		DT2.B1. 1.4	CSIEE	Selecciona estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transformándoos por analogía noutros problemas máis sinxelos.	70 %		X		
		DT2.B1. 1.5	CM C CT	Resolve problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos	70 %		X		

		DT2.B1. 2.1	CCL	Comprende a orixe das curvas cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións.	70 %		X		
		DT2.B1. 2.2	CAA	Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas,	70 %				

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIMO CONSEC.	Instrumentos			Temas transversais	
					Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo		
				aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado					
		DT2.B1.2.3	CSIEE	Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia.	70 %	X			
		DT2.B1.3.1	CCL	Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións.	70 %	X			
		DT2.B1.3.2	CSIEE	Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos e á representación de formas planas.	70 %	X			

		DT2.B1. 3.3	CM C CT	Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar utilizada.	70 %	X			
		DT2.B2. 1.1	CAA	Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando	70	X			

				o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude.	%				
		DT2.B2.1.2	CSIEE	Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas.	70 %	X			
		DT2.B2.1.3	CAA	Determina a verdadeira magnitude de segmentos,	70 %	X			

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIMO CONSEC.	Instrumentos			Temas transversais	
					Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo		
				ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico e, de ser o caso, no sistema de planos cotados.					
		DT2.B2.1.4	CSIE	Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas.	70 %	X			
		DT2.B2.2.1	CMCTCA A	Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida.	70 %	X			

		DT2.B2. 2.2	CM C CT	Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude.	70 %	X				
		DT2.B2. 2.3	CM C CT	Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos	70 %	X				

				puntos de entrada e saída.					
		DT2.B2.2.4	CAA	Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatements ou cambios de plano	70 %	X			

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIMO CONSE C.	Instrumentos			Temas transversais
						Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo	
				para obter a verdadeira magnitude das arestas e caras que as conforman.					
		DT2.B2.3.1	CM C CT	Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución.	70 %	X	X		
		DT2.B2.3.2	CCEC	Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispoño a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.	70 %	X	X		

		DT2.B2. 3.3	CM C CT	Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou perspectivas cabaleiras.	70 %	X	X		
		DT2.B3. 1.1	CSC	Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico.	70 %	X	X		

		DT2.B3. 1.2	CM C CT	Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen.	70 %	X	X		
		DT2.B3. 1.3	CCEC	Debuxa bosquexos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.	70 %	X	X		

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIMO CONSEC.	Instrumentos			Temas transversais
						Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo	
		DT2.B3.1.4	CCEC	Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoño as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosquejos a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación.	70 %	X	X		
		DT2.B3.2.1	CD	Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización	70 %	X	X		

		DT2.B3. 2.2	CD	Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispendo a información relacionada en capas diferenciadas pola súa utilidade	70 %	X	X		
		DT2.B3. 2.3	CD	. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais,	70	X			

				manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado.	%				
		DT2.B3.2.4	CD	Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes	70 %	X			

RELACION DE ASPECTOS CURRICULARES POR CADA UNIDADE									
	Ident. contenidos	Ident. Estándar	Comp. clave	ESTANDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MINIMO CONSE C.	Instrumentos			Temas transversais
						Prob Esc.	Trab indi	Trab grupo	
				sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron.					

.PROCEDEMENTOS PARA AVALIACION DA PROPIA PROGRAMACION

A aplicación práctica da programación didáctica esixe unha reflexión e avaliación sistemática dos elementos que a compoñen. Podemos identificar diferentes elementos avaliábeis partindo do proceso de ensino aprendizaxe:

Avaliación dos obxectivos:

- Se se adaptan ao currículo
- Se se adecúan aos obxectivos xerais de cada etapa
- Se se adaptan aos coñecementos e capacidades reais dos alumnos para o éxito do proceso de aprendizaxe

Avaliación dos contidos:

- Se se adaptan ao currículo
- Se concretan os obxectivos propostos
- Se amosan unha lóxica interna
-

Avaliación do conxunto da experiencia educativa:

- Se permite o tratamento de diferentes dimensións do contido para acadar os obxectivos propostos
- Se permite unha adaptación para a atención á diversidade en función das propostas e ideas dos alumnos
- Se ten en conta o proceso de autoavaliación e autoaprendizaxe do alumno

Avaliación dos recursos didácticos:

- Se apoian a interacción entre o alumnado e entre profesorado- alumnado
- Se se utilizan recursos habituais da vida cotiá non feitos con fins didácticos
- Se son útiles para o desenvolvemento dos contidos e o alcance dos obxectivos
- Se permiten a exercitación de diferentes formas de expresión
- Se estimulan as diferentes formas receptoras
- Se estimulan a participación activa do estudante, a súa creatividade, autonomía e socialización

Para analizar estes aspectos, a programación estará suxeita a dous tipos de avaliación : de progreso e final. A avaliación de progreso permitirá unha mellor aplicación da programación, á hora de desenvolver a de aula e un axuste máis adecuado ás necesidades do alumnado. A avaliación continua da programación permite adaptala na medida do posible ás necesidades que se vaian detectando durante todo o proceso de ensino-aprendizaxe. A avaliación final terá como obxectivo a consideración da programación dun ano escolar para o seguinte, reformulando aqueles aspectos que se consideren oportunos.

Instrumentos de avaliación da programación :

Os instrumentos de avaliación da programación que se empregarán serán os seguintes

- Reunións de coordinación que permitan unha avaliación da programación co fin de adaptala ás necesidades do alumnado e facer os axustes precisos para que os obxectivos programados sexan acadados con maior éxito
- Reunión de avaliación final que terá como obxectivo a análise do desenvolvemento da programación, reflectindo na memoria final do departamento aqueles apartados que precisan ser modificados ou reformulados
- Memoria final na que se recollerán os aspectos da programación que fose necesario reformar ou adaptar
- Estatísticas respecto ao número de aprobados e suspensos por cada curso, co obxectivo de detectar un posible abandono e fracaso escolar ligado a desaxustes na programación didáctica

Na Pobra do Caramiñal 11 de outubro de 2019

Alejandro Bobillo

